ΠΡΟΛΕΤΑΡΙΟΙ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ, ΕΝΩΘΕΙΤΕ!

ΓΙΑ ΤΟ ΣΟΣΙΑΛΙΣΜΟ

ΔΙΕΥΘΥΝΕΤΑΙ ΑΠΟ ΣΥΝΤΑΚΤΙ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

διμηνη θεωρητικη και πολιτικη επιθεωρηση παλης κριτικης και συζητησης στο χωρο του επαναστατικου μαρξισμου

Προεκλογικὲς ἀσκήσεις
Ἡ διένεξη μὲ τὴν Τουρκία

Οἱ ἐπαναστατικὲς προοπτικὲς στὴ Γαλλία καὶ τὴν Ἰταλία

Ἡ ἐπανάσταση στὴν Εὐρώπη
Τὸ κίνημα τῆς ἐργατικῆς τάξης καὶ ἡ οἰκοδόμηση τοῦ ἐπαναστατικοῦ κόμματος γιὰ τὴν αὐτοδιαχείριση

Ἡ Κουβάνικη ἐπανάσταση θεσμοποιεῖται

«Δημοκρατικοποίηση», «Ἑλληνοποίηση», τοῦ Κράτους; — τὸ φεμινιστικὸ κίνημα στὴ χώρα μας — πυρηνικὸ ἐργοστάσιο στὴν Ἑλλάδα — δύο μῆνες μετὰ τὸ συνέδριο τῆς Λίγκας—προβλήματα τῆς ὑγείας—οἱ ἐργατικοὶ ἀγῶνες

Μάρτης-Ἀπρίλης Μάης 1977 **9** Δρχ. 20

Προεκλογικὲς ἀσκήσεις

Ἐνῶ ἐπαυξάνεται ὁ πληθωρισμός, καὶ διατηρεῖται ὁ μαρασμὸς τῆς οἰκονομίας, ἡ χώρα ἀνεπαίσθητα γλυστρᾶ σὲ προεκλογικὲς προπαρασκευὲς ποὺ ἀπορροφοῦν τὸ κύριο τῆς δραστηριότητας ὅλων τῶν Κομμάτων τοῦ σημερινοῦ Κοινοβουλίου.

Ἡ οἰκονομικὴ κατάσταση τῆς χώρας ἐπιδεινώνεται κάτω ἀπὸ τὸ αὐξανόμενο βάρος τῶν ἐξοπλισμῶν, καὶ τὴ σημαντικότατη μείωση τῶν πόρων ποὺ προέρχονται ἀφ' ἑνὸς ἀπὸ τὴν ἐμπορικὴ ναυτιλία καὶ ἀφ' ἑτέρου ἀπὸ τὰ ἐμβάσματα τῶν ἐργαζομένων σὲ χῶρες ὅπως π.χ. ἡ Γερμανία.

Πράγμα ποὺ ἔχει σὰν συνέπεια νὰ αὐξάνει ὁ ἀφόρητος δανεισμὸς τῆς χώρας καὶ ἑπομένως ἡ ἐξάρτησή της ἀπὸ τὸ ἐξωτερικό, τοὺς Ἀμερικανοὺς καὶ τὴ Δυτικὴ Εὐρώπη.

Ὁ πληθωρισμὸς εἶναι ἡ βασικὴ αἰτία τοῦ μεγάλου ἀπεργιακοῦ κύματος ποὺ ἔχει ξεσπάσει ἀπὸ τὶς ἀρχὲς τοῦ φετεινοῦ χρόνου καὶ ποὺ συμπεριλαμβάνει ὄχι μόνο ἐργάτες, ἀλλὰ ἐπίσης ἰδιωτικοὺς καὶ δημόσιους ὑπαλλήλους ἀπὸ τὶς πιὸ διάφορες κατηγορίες.

Οἱ ἀγῶνες αὐτοὶ ποὺ προσπαθοῦν ν' ἀναστείλουν τὴ δραματικὴ πτώση τοῦ βιοτικοῦ ἐπίπεδου πλατειῶν ἐργαζομένων μαζῶν τῆς χώρας, ξεσποῦν συχνὰ αὐθόρμητα, χωρὶς συντονισμὸ μεταξύ τους, καὶ χωρὶς συνδυασμένες προσπάθειες γιὰ τὴν καλλίτερη καὶ ἀποτελεσματικότερη διεξαγωγὴ καὶ ἔκβασή τους ἀπὸ μέρους τῶν συνδικαλιστικῶν καὶ πολιτικῶν δυνάμεων τῆς παραδοσιακῆς Ἀριστερᾶς.

Ἡ τελευταία ἐξακολουθεῖ νἆναι διασπασμένη σὲ ἀντιμαχόμενες ὀργανώσεις, μὲ στενὰ εἰδικὰ συμφέροντα κάθε μιά τους.

Ἐπὶ πλέον, τὸ σχῆμα πρακτικῆς ὑποστήριξης στὴν Κυβέρνηση Καραμανλῆ, γιὰ «ἐθνικοὺς» λόγους καὶ «κινδύνους» ποὺ διατηροῦνται, ἀποκλείει κοινή, πραγματικὰ ἀγωνιστικὴ συμπαράσταση τῶν κομμάτων αὐτῶν στὶς ταξικὲς κινητοποιήσεις τῶν Ἐργαζομένων. Ἔτσι τελικὰ κυριαρχεῖ πάντα ἡ Δεξιά, ποὺ προετοιμάζει μὲ αἰσιοδοξία τὶς ἐκλογὲς καὶ τὴ διατήρησή της στὴν ἐξουσία.

Ἡ Δεξιὰ βέβαια δὲν εἶναι ὁμοιογενής. Ὑπάρχει μιὰ Ἄκρα Δεξιά, βασιλικὴ καὶ φιλοχουντική, ποὺ ἀναδιοργανώνεται καὶ ἐνισχύεται τόσο ἀπὸ τὸ ἐσωτερικό, ὅσο καὶ ἀπὸ φίλους της στὸ ἐξωτερικό, καὶ ποὺ θὰ παρουσιαστεῖ στὶς ἐκλογὲς σὰν συγκροτημένη πολιτικὴ παράταξη, ἱκανὴ νὰ πολώσει κι ἕνα ὁρισμένο μέρος τῆς σημερινῆς «Ν. Δημοκρατίας».

Ἡ Ἄκρα Δεξιὰ στὴ χώρα μας, τόσο στὴν πολιτική της μορφή, ὅσο καὶ στὴν «παράνομη» παρακρατική της ὀργάνωση, δὲν εἶναι τώρα μιὰ ἄμεση ἀπειλή, ἀλλὰ ἐνεργεῖ ἀφ' ἑνὸς σὰν «ὕστατη» ἐφεδρεία τοῦ ἀστικοῦ καθεστῶτος σὰν ἐναλλακτικὴ λύση, σὲ περίπτωση π.χ. ἐξαφάνισης τοῦ σημερινοῦ πρωθυπουργοῦ, μὲ ἐνδεχόμενη ἐπιστροφὴ τότε τοῦ βασιλῆα, καὶ ἀφ' ἑτέρου σὰν σκιάχτρο ποὺ φοβίζει πάντα μιὰ σημαντικὴ μάζα ψηφοφόρων, ποὺ γι' αὐτὸ τὸ λόγο πολώνονται γύρω ἀπὸ τὸ «μικρότερο κακό». Στὴν προκειμένη περίπτωση γύρω ἀπὸ τὴ συντηρητικὴ «δημοκρατικὴ» Δεξιὰ ποὺ ἐκπροσωπεῖ κατ' ἐξοχὴν τώρα ὁ ἀρχηγὸς τῆς «Ν. Δημοκρατίας».

Εἶναι ἀναμφισβήτητο, ὅτι ἡ Κυβέρνησή του ἔχει σημαντικὰ φθαρεῖ στὴν ἐξουσία, τόσο ἀπὸ τὴ δυσμενὴ ἐξέλιξη τῆς οἰκονομικῆς κατάστασης, ὅσο καὶ ἀπὸ τὴν αὐταρχική, ἀντιδραστική της πολιτική, ἀπέναντι σὲ θέματα ὅπως ἡ «ἀποχουντοποίηση», οἱ μεταρρυθμίσεις στὴν Παιδεία, τὴν Δικαιοσύνη, τὸ Συνδικαλιστικὸ κλπ.

Ἡ γενική της γραμμή, ποὖναι καὶ κείνη τοῦ Προέδρου της καὶ τῶν πραγματικῶν ὀπαδῶν του στὴ «Ν. Δημοκρατία», ἀποσκοπεῖ στὴν παγίωση «συγχρονισμένου» κρατικοῦ καπιταλισμοῦ, στὴν ὑπηρεσία μεγάλων μονοπωλιακῶν, ντόπιων καὶ ξένων, ἐπιχειρήσεων, σύμφωνα μὲ τὶς γενικὲς τάσεις τῆς σύγχρονης καπιταλιστικῆς οἰκονομίας, καὶ τῆς Ε.Ο.Κ. εἰδικότερα, στὴν ὁποία πρόκειται νὰ ἐνταχθοῦμε. Ἀλλὰ σὲ χώρα μέτριας καπιταλιστικῆς ἀνάπτυξης, ὅπως ἡ Ἑλλάδα, ὁ καπιταλιστικὸς «ἐκσυγχρονισμὸς» της περνᾶ ἀπὸ τὴ δημιουργία ἑνὸς ἰσχυροῦ τομέα κρατικῆς οἰκονομίας καὶ ἐνισχυμένου κρατικοῦ παρεμβατισμοῦ.

Τέτοια εἶναι στὸ βάθος ἡ πολιτικὴ τῆς Κυβέρνησης καὶ τοῦ Ἀρχηγοῦ της.

Καθὼς ὅμως ἡ γενικὴ οἰκονομικὴ συγκυρία τοῦ καπιταλισμοῦ δὲν εἶναι πιὰ ἐκείνη γρήγορης, δυναμικῆς ἀνάπτυξης, χρειάζεται «ἰσχυρὸ», αὐταρχικὸ Κράτος, γιὰ νὰ ἐπιβάλει τὴν ἀπαιτούμενη «πειθαρχία» στοὺς ἐργαζομένους, ὥστε νὰ ὑποστοῦν ὅλες τὶς ἀπαραίτητες θυσίες γιὰ τὴν ἑδραίωση μονοπωλιακοῦ καὶ κρατικοῦ καπιταλισμοῦ.

Τέτοιο Κράτος ὁλοένα καὶ παγιώνεται τώρα, χάρη στὴν εἰδικὴ ἐθνικὴ συγκυρία ποὺ κυριαρχεῖται ἀπὸ τοὺς «ἐξωτερικοὺς κινδύνους», καθὼς ἐπίσης χάρη στὴν ἐπιδέξια ἐκμετάλλευση τοῦ δικτατορικοῦ κινδύνου. Ἔτσι εἶναι πιθανὸ στὶς ἐρχόμενες ἐκλογὲς νὰ ἐπικρατήσει καὶ πάλι εὔκολα τὸ Κόμμα ἢ ὁ Συνασπισμὸς ποὺ θὰ καθοδηγεῖται ἀπὸ τὸν σημερινὸ Πρωθυπουργό, παρὰ τὴν ἀναμφισβήτητη φθορὰ τῆς Κυβέρνησης.

Ὅσο γιὰ τὴν Ἀριστερά, ποὺ κι αὐτὴ ἐνεργεῖ τώρα περισσότερο παρὰ ποτὲ σὲ σχέση μὲ τὶς ἐπερχόμενες ἐκλογές, τὰ προγνωστικὰ παραμένουν ἀβέβαια.

Πολλὰ θὰ ἐξαρτηθοῦν ἀπὸ τὸ εἶδος τοῦ ἐκλογικοῦ νόμου ποὺ θὰ ψηφιστεῖ, ἀλλὰ εἶναι βέβαιο πὼς μόνο ὁρισμένες ἐκλογικὲς συμμαχίες θ' ἀποτρέψουν τὸν ἐπικίνδυνο διασκορπισμὸ τῶν δυνάμεών της καὶ τὴν ἧττα της στὸν κοινοβουλευτικὸ τομέα.

Ὁ Ἀρχηγὸς τοῦ ΠΑΣΟΚ μίλησε γιὰ δημοκρατικὸ μέτωπο, ποὺ ν' ἀποφύγει προσέγγιση Μαύρου — Καραμανλῆ, ἀφήνοντας ἀνοιχτὴ τὴν πόρτα σὲ διαπραγματεύσεις, ἀνακατατάξεις, συγχωνεύσεις, συμμαχίες μὲ δυνάμεις τοῦ «Κέντρου» καὶ μόνο.

Τὸ Κ.Κ.Ε. ἐξωτερικοῦ πρόκειται κι αὐτό, ἑνωμένο ἢ ἀποδυναμωμένο ἀπὸ «εὐρωκομμουνιστικὲς» τάσεις, ποὺ θὰ πλησίαζαν τὸ Κομμουνιστικὸ Κόμμα ἐσωτερικοῦ, ν' ἀντιμετωπίσει τὶς ἐκλογὲς μόνο του.

Τὸ σχῆμα ἐκλογικῆς συμμαχίας δυνάμεων τῆς Ἀριστερᾶς δὲν πρόκειται ἔτσι ν' ἀγκαλιάσει παρὰ Ὀργανώσεις ὅπως τὸ Κ.Κ.Ε. ἐσωτερικοῦ, τὴν ΕΔΑ, τὴν «Πρωτοβουλία», τὴ «Σοσιαλιστικὴ Πορεία».

Ἕνα τέτοιο ἐπίτευγμα θἆταν κι αὐτὸ μιὰ σχετικὴ πρόοδος, περιμένοντας νὰ ὡριμάσουν συνθῆκες ποὺ θὰ ἐπέτρεπαν τὴ δημιουργία ἀφ' ἑνὸς ἑνιαίου «Εὐρωκομμουνιστικοῦ» κόμματος καὶ ἀφ' ἑτέρου ἑνιαίου μαζικοῦ Σοσιαλιστικοῦ Κόμματος μὲ κάποιο ριζοσπαστικὸ προσανατολισμό. Ἔτσι ὁ χῶρος τῆς παραδοσιακῆς μαζικῆς Ἀριστερᾶς θ' ἀποκτοῦσε δομές, ἱκανὲς ν' ἀνοίξουν τὸ μεταβατικὸ δρόμο πρὸς Κυβέρνηση Σοσιαλιστῶν — Κομμουνιστῶν, πάνω σ' ἕνα ὁρισμένο ἀντικαπιταλιστικὸ πρόγραμμα.

Τέτοια προοπτικὴ θὰ ξεμπλοκάριζε τὴν κατάσταση τῆς χώρας ἀπὸ τὸ φρένο τῆς Δεξιᾶς, καὶ σὲ περίπτωση σχηματισμοῦ Κυβέρνησης Σοσιαλιστῶν — Κομμουνιστῶν, μποροῦσε νὰ δημιουργηθεῖ καὶ στὴ χώρα μας ἀντικειμενικὴ ἐπαναστατικὴ κατάσταση, ἱκανὴ ὑπὸ ὁρισμένες συνθῆκες, νὰ ὁδηγήσει στὸ ριζικὸ σοσιαλιστικό της μετασχηματισμό.

Ἀλλὰ γιὰ τὴν ὥρα βρισκόμαστε ἀκόμα πολὺ μακρυὰ ἀπὸ τέτοιες προοπτικές.

Γιὰ τὴν ὥρα, τὸ βασικὸ καθῆκον ἔγκειται στὴν ἐπίμονη δουλειὰ γιὰ τὴ συγκρότηση ἑνιαίου μαχητικοῦ, ταξικοῦ, ἐργατικοῦ μετώπου ἱκανοῦ πρῶτα - πρῶτα νὰ ὑπερασπίζει ἀποτελεσματικὰ τὶς καθημερινὲς διεκδικήσεις τῶν μαζῶν, ἀναδιοργανώνοντας τὸ συνδικαλιστικὸ κίνημα, καὶ ὑποστηρίζοντας τοὺς ἀγῶνες τῶν ἐργαζομένων μὲ ὅλα τὰ μέσα.

Ἕνα τέτοιο Ἑνιαῖο Ἐργατικὸ Μέτωπο ἀπὸ τὴν κορυφὴ ὣς τὴ βάση, ἀνάμεσα σ' ὅλες τὶς Ὀργανώσεις ποὺ ἐπικαλοῦνται τὸ ὄνομα τῶν Ἐργαζομένων καὶ τοῦ Σοσιαλισμοῦ, θ' ἀποτελοῦσε ἀποφασιστικὴ καμπὴ στὴ χώρα μας ποὺ θ' ἄνοιγε καὶ τὶς πολιτικὲς μεταβατικὲς προοπτικὲς τῆς Ἀριστερᾶς. Ἀλλὰ ἀκόμα καὶ γιὰ τὴ συγκρότηση τέτοιου Μετώπου, εἶναι ἀναγκαία ἡ ὕπαρξη Ἀνεξάρτητης Μαρξιστκῆς Ἐπαναστατικῆς Ὀργάνωσης μὲ μαζικὴ βάση, ἱκανῆς νὰ προπαγανδίζει σ' ὅλους τοὺς χώρους αὐτὴ τὴν ἰδέα καὶ νὰ συντελεῖ στὴν πρακτική της ἐφαρμογή.

Μιὰ τέτοια Ὀργάνωση μπορεῖ τώρα νὰ σχηματιστεῖ ἀνάμεσα στὶς δυνάμεις ἐκεῖνες τῆς Ἐπαναστατικῆς Ἀριστερᾶς, ποὺ ὡρίμασαν κάπως ἀπὸ τὴν πεῖρα τους, ποὺ προσεγγίζουν τὴν ἔννοια τοῦ μεταβατικοῦ προγράμματος, ποὺ ξεπέρασαν κάπως ταυτόχρονα τὸ στεῖρο σεχταριστικὸ ἐπαναστατικοφανῆ βερμπαλισμό, καὶ τὰ μηχανικὰ σχήματα σκέψης. Ποὺ ἔχουν δηλαδὴ ἀρχίσει νὰ προσγειώνονται στὸν ἑλληνικὸ χῶρο.

Τέτοιος εἶναι κι ὁ σκοπὸς τῆς ἐπίμονης πάλης ποὺ συνεχίζομε.

Ἀπρίλης 1977

Ἀπό τή σκοπιά μας

Ἡ διένεξη μὲ τὴν Τουρκία

Εἶναι μάταιο νὰ περιμένει κανεὶς ἀποφασιστικὲς ἐξελίξεις εἴτε στὸ Κυπριακὸ εἴτε στὸ Αἰγαιϊκό, πρὶν τὶς ἐρχόμενες τουρκικὲς ἐκλογὲς τὸν Ἰούνιο. Καμμιὰ πολιτικὴ παράταξη δὲν ἔχει τὸ σθένος στὴν Τουρκία (ὅπως καὶ στὴν Ἑλλάδα) νὰ φανεῖ σ' αὐτὴ τὴν περίοδο «συμφιλιωτική», «κατανοητική».

Μετὰ τὶς ἐκλογὲς εἶναι πιθανὸ ὅτι θὰ σημειωθεῖ κάποια ἐξέλιξη στὸ Κυπριακό, ἐνῶ θὰ συνεχίζονται οἱ ἀτέλειωτες συζητήσεις καὶ διαπραγματεύσεις γιὰ τὶς καθαρὰ ἑλληνοτουρκικὲς διαφορές.

Στὸ Κυπριακὸ οἱ πιέσεις εἶναι μεγάλες τόσο ἀπὸ τοὺς Ἀμερικανούς, ὅσο καὶ ἀπὸ τοὺς Εὐρωπαίους καὶ τοὺς Ρώσους, νὰ βρεθεῖ Ὁμοσπονδιακὴ λύση γιὰ μία Ἀνεξάρτητη Κύπρο, μὲ ὁρισμένες ἐδαφικὲς καὶ ἄλλες παραχωρήσεις ἀπὸ τὴ μεριὰ τῶν Τούρκων. Ἀλλὰ καμμιὰ ἀπὸ τὶς δυὸ «ὑπερδυνάμεις» ποὖχουν πάλι μπεῖ σὲ νέο γύρο «ψυχροῦ πολέμου», δὲν εἶναι διατεθειμένη νὰ δυσαρεστήσει τὴν Τουρκία γιὰ χατήρι τῆς Ἑλλάδας.

Ἡ Τουρκία ἦταν καὶ παραμένει πολὺ σημαντικότερη δύναμη παρὰ ἡ χώρα μας, καὶ εἶναι ἡ δύναμη ποὺ καθορίζει σὲ τελευταία ἀνάλυση τὴν τέτοια ἢ τέτοια πολιτικὴ τῶν «Ὑπερδυνάμεων» στὸ χῶρο τῆς Μεσογείου.

Γι' αὐτὸ καὶ ἡ μόνη «ρεαλιστικὴ» πολιτικὴ ἐκ μέρους τῆς Ἑλλάδας εἶναι ἀφ' ἑνὸς ὁ διαρκὴς διάλογος μὲ τὶς προοδευτικὲς δυνάμεις τῆς Τουρκίας, μὲ τὴν πλειοψηφία τοῦ ἐργαζόμενου λαοῦ της, ἔξω ἀπὸ κάθε σωβινιστική, ἀνόητη καὶ ἐπικίνδυνη κούφια φρασεολογία, καὶ ἀφ' ἑτέρου, ἡ πραγματικὴ δημοκρατικοποίηση τῆς χώρας, ἱκανὴ σὲ περίπτωση ἐπίθεσης καὶ εἰσβολῆς της νὰ ὀργανώσει τὴν κατὰ βάθος ἄμυνά της, μὲ τὸν Λαό της ὁλόκληρο ὁπλισμένο καὶ ἀποφασισμένο νὰ ὑπερασπίσει οὐσιαστικὲς κοινωνικοπολιτικὲς κατακτήσεις του.

Ἀπρίλης 1977

«Δημοκρατικοποίηση», «Ἑλληνοποίηση» τοῦ κράτους;

Μὲ τὴν εὐκαιρία ποὺ ἔκλεισαν 10 χρόνια ἀπὸ τὸ πραξικόπημα τῆς 21 Ἀπριλίου 1967, ἔγιναν ἀπὸ διάφορες μεριὲς δηλώσεις σχετικὰ μὲ τὴν ἀνάγκη «πραγματικῆς» «δημοκρατικοποίησης», «ἑλληνοποίησης» κλπ. τοῦ Κράτους.

Τὸ ζήτημα ἔχει δυὸ ὄψεις: μία πρακτική, ἄμεση, μία θεωρητική, γενικώτερη.

Ἂν μὲν πρόκειται νὰ ἀσκηθεῖ πίεση, μὲ συστηματικὴ κινητοποίηση τῶν μαζῶν, γιὰ μιὰ κάποια σὲ βάθος «ἀποχουντοποίηση» στὸ Στρατό, τὴν Ἀστυνομία, τὴ Δικαιοσύνη, τὴν Παιδεία, αὐτὸ εἶναι σωστὸ συγκυριακὸ αἴτημα καὶ πρέπει νὰ προωθηθεῖ μὲ κάθε τρόπο. Ἀλλὰ «ἀποχουντοποίηση» δὲν σημαίνει καθόλου δυνατότητα πραγματικῆς «δημοκρατικοποίησης» ἢ «ἑλληνοποίησης» τοῦ σημερινοῦ ἀστικοῦ Κράτους. Ἡ ταξική, καταπιεστικὴ του φύση δὲν εἶναι συνάρτηση ὁρισμένων προσώπων, ἀλλὰ τῆς συνολικῆς του δομῆς καὶ τῶν κοινωνικῶν της θεμελίων.

Τὸ ἀστικὸ Κράτος δὲν «δημοκρατικοποιεῖται» μὲ μεταρρυθμίσεις ἀπὸ τὰ πάνω, ἀλλὰ μὲ πλήρη ἀναδιοργάνωσή του σὲ ἄλλες βάσεις, χάρη στὴ νίκη τῆς

«λαϊκῆς κυριαρχίας», δηλαδὴ τοῦ ἐπαναστατικοῦ κινήματος τῶν μαζῶν.

Τὸ Κράτος εἶναι μιὰ συνολικὴ εἰδικὴ δομὴ μὲ συγκεκριμένα κοινωνικὰ θεμέλια.

Εἶναι μικροαστικὴ ἐπιπολαιότητα (ὅταν δὲν πρόκειται γιὰ ἐσκεμμένο τσαρλατανισμό, παραπλανητικὸ τῶν μαζῶν) νὰ μιλᾶμε π.χ. γιὰ τὴ δυνατότητα ν' ἀλλάξουμε τὸ Κράτος ἀλλάζοντας Κυβέρνηση. Ὁποιαδήποτε κοινοβουλευτικὴ Κυβέρνηση, ποὺ δὲν στηρίζεται στὸ ὀργανωμένο κίνημα τῶν μαζῶν, μπορεῖ ν' ἀλλάξει ὁρισμένο πρόσωπο, ἀλλὰ εἶναι ἀνίκανη ν' ἀλλάξει τὴ φύση τοῦ Κράτους.

Ἂν προσπαθήσει σοβαρὰ νὰ τὸ κάνει κινδυνεύει ν' ἀνατραπεῖ πραξικοπηματικὰ ὅπως ἔγινε μὲ τὴ χούντα τῆς 21 Ἀπριλίου 1967, μὲ τὸν Ἀλλέντε στὴ Χιλή, καὶ παντοῦ. Καμμιὰ κοινοβουλευτικὴ Κυβέρνηση τῆς Ἀριστερᾶς δὲν ἔχει οὔτε τὸν καιρό, οὔτε τὴ δύναμη, νὰ «δημοκρατικοποιήσει» ἐξελικτικὰ τὸ Κράτος, νὰ τὸ «λαϊκοποιήσει», νὰ τὸ «ἐξελληνίσει», δηλαδὴ στὴν οὐσία νὰ τὸ ἀποσπάσει ἀπὸ τὴν κυριαρχικὴ ἐπιρροὴ πάνω του τῆς ντόπιας ἀστικῆς τάξης καὶ τῶν «ξένων» συμμάχων της.

Εἶναι «Ἕλληνες» οἱ Στρατιωτικοί, οἱ Ἀστυνομικοί, οἱ Δικαστές, οἱ Καθηγητές, ποὺ ἀλλοτριώνουν τὴν «Ἑλληνικὴ Πατρίδα» γιὰ ὄφελος τῶν «Ξένων». Μὲ μόνη τὴ διαφορὰ ὅτι στὴ συμπεριφορά τους αὐτὴ θεωροῦν πὼς ἐξυπηρετοῦν καὶ τὰ δικά τους ταξικὰ συμφέροντα.

Ὕστερα τὸ ζήτημα δὲν εἶναι ἁπλῶς ὁρισμένων προσώπων, ἀλλά, ὅπως τονίσαμε ἤδη, συνολικῆς δομῆς. Ἂς πάρουμε π.χ. τὸ Στρατό. Ὁ Στρατὸς ἔχει ἀστικὴ δομή, μὲ τὴν ἱεραρχία του, τοὺς κανόνες του, τὶς παραδόσεις του κλπ. Γιὰ ν' ἀλλάξει πραγματικὰ χρειάζεται ν' ἀλλαχθεῖ συθέμελα ἡ δομή του, κι ὄχι ὁρισμένα πρόσωπα σὲ ὁρισμένες θέσεις. Ὁ Στρατὸς ὑποστηρίζεται ἀπὸ τὸ ὑπόλοιπο τοῦ ἀστικοῦ Κράτους, καὶ τὸ κοινωνικό του ὑπόβαθρο. Εἶναι ὄχι μόνο εἰδικὴ δομή, ἀλλὰ καὶ ἐνσωματωμένη ὀργανικὰ σ' ἕνα ὁλόκληρο κοινωνικοπολιτικὸ σύμπλεγμα.

Ἂν πᾶς νὰ τὸν ἀλλάξεις ἐξελικτικά, θίγεις τὴν ἐσωτερικὴ ἰσορροπία τοῦ συνόλου ποὺ θ' ἀντιδράσει μὲ τὸ σφοδρότερο τρόπο.

Στὴν Πορτογαλία εἴχαμε τὸν πιὸ «δημοκρατικὸ» καὶ «ἐθνικὸ» Στρατό, τουλάχιστο ὅλης τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης.

Ὡστόσο, ὁμολογεῖ τώρα ὁ Βάσκο Γκονσάλβες καὶ ἄλλοι ἀριστεροὶ ἀξιωματικοί, παραβλέψαμε τὴν ἀστική, παραδοσιακὴ σύνθεση, δομή, τοῦ Στρατοῦ, ποὺ δὲν ἀλλάζει ἀπὸ τὰ μέσα, χωρὶς γενικότερη βαθύτερη κοινωνικὴ ἀλλαγή.

«Δημοκρατικοποίηση», «ἑλληνοποίηση» τοῦ Κράτους, συνώνυμα «πραγματικῆς Ἐθνικῆς Ἀνεξαρτησίας» εἶναι στὴν οὐσία ἀποτελέσματα «πραγματικῆς Λαϊκῆς Κυριαρχίας» ποὺ κι αὐτὴ σημαίνει νικηφόρο ἐπαναστατικὸ κίνημα τῶν μαζῶν, ἱκανὸ νὰ ἐπιβάλει ριζικὴ γενικὴ κοινωνικὴ ἀλλαγή.

Τέτοια εἶναι ἡ γλώσσα τῆς θεωρίας καὶ ἡ πεῖρα τῆς πράξης.

Ἀπρίλης 1977

Οἱ ἐργατικοὶ ἀγῶνες

Ἀναμφισβήτητα, τὸν τελευταῖο καιρό, ἐνῶ ἡ οἰκονομικὴ κρίση διεθνῶς ὀξύνεται καὶ ἡ κατάσταση τῆς ἑλληνικῆς οἰκονομίας ὁλοένα καὶ πιὸ πολὺ μπαίνει σ' ἀδιέξοδο, εἶναι τὰ οἰκονομικὰ προβλήματα ποὺ δεσπόζουν στὴν πολιτικὴ σκηνὴ τοῦ τόπου μας. Τὸ φάσμα τοῦ ἀνερχόμενου πληθωρισμοῦ καὶ τῆς παράλληλης ἀνεργίας εἶναι ὁ μόνιμος πονοκέφαλος τῆς Κυβέρνησης καὶ τῆς τάξης της. Ἡ μόνη δυνατὴ διέξοδος γιὰ τὴ σωτηρία τῆς καπιταλιστικῆς οἰκονομίας εἶναι ἡ οὐσιαστικὴ περιστολὴ τοῦ βιοτικοῦ ἐπιπέδου τῶν ἐργαζομένων καὶ ἡ ἐντατικοποίηση τῆς ἐκμετάλλευσης τῆς ἐργασίας, ὥστε νὰ πέσει τὸ βάρος τῆς κρίσης «στὶς πλάτες τοῦ λαοῦ». Στὴν ἐξυπηρέτηση αὐτοῦ τοῦ «ἱεροῦ» ταξικοῦ σκοποῦ ἐπιστρατεύτηκαν τὰ μέτρα «λιτότητας» καὶ «περιορισμοῦ τῆς σπατάλης», ἐνῶ παράλληλα καλεῖται ἀπ' τὴν ἐφεδρεία ὁ τόσο καλὰ προετοιμασμένος μηχανισμὸς καταστολῆς μὲ τοὺς ἀντεργατικοὺς νόμους του, τὰ «ἰδιώνυμα» τὰ «εἰδικὰ σώματα ἀσφαλείας», τοὺς χαφιέδες κ.ἄ.

Σ' αὐτὴ τὴν ἐπίθεση οἱ ἐργαζόμενοι ὁλόκληρης τῆς χώρας ἀπαντοῦν μ' ἕνα πραγματικὰ ἐπιβλητικὸ κύμα κινητοποιήσεων, ποὺ χαρακτηρίζεται ἀπὸ ἀπεργίες μὲ καθολικὴ συμμετοχὴ καὶ μεγάλη συνοχή, διάρκεια καὶ μαχητικότητα.

Βασικὸ ὄργανο πάλης τῶν ἐργατῶν καὶ ἐργαζομένων εἶναι τὰ ἐργοστασιακὰ σωματεῖα ποὺ ἔχουν ὀργανωθεῖ σ' ὅλη τὴ χώρα μετὰ τὴ μεταπολίτευση κύρια. Τὰ σωματεῖα αὐτά, ποὺ συνενώνουν ὅλους τοὺς ἐργαζόμενους τοῦ ἐργοστάσιου καὶ ποὺ λειτουργοῦν μὲ πραγματικὰ δημοκρατικὸ τρόπο, μὲ κύριο ὄργανο τὴ γενικὴ συνέλευση, εἶναι ἐκεῖνα ποὺ ἔχουν ὀργανώσει ὅλες σχεδὸν τὶς ἀπεργίες στὴ Βιομηχανία.

Ἐνῶ ὅμως οἱ ἐργάτες στὴ βάση ἔχουν φτιάξει, βασικὰ μὲ δική τους πρωτοβουλία τὰ πολὺ ἀποτελεσματικὰ ὄργανα πάλης τους, τὰ δευτεροβάθμια συνδικαλιστικὰ ὄργανα, δηλαδὴ οἱ ὁμοσπονδίες καὶ τὰ ἐργατικὰ κέντρα εἶναι ὀργανωμένα μὲ τρόπο γραφειοκρατικό, ἀναχρονιστικὸ καὶ βρίσκονται στὰ χέρια τῶν ἐργατοπατέρων τῆς δεξιᾶς καὶ τῶν ρεφορμιστικῶν κομμάτων. Ἔτσι, ὄχι μόνο δὲν δίνουν καμμιὰ οὐσιαστικὴ βοήθεια στοὺς ἀπεργούς, ὄχι μόνο δὲν κλιμακώνουν τοὺς ἀγῶνες μὲ τὴν κινητοποίηση, σὲ εὐρύτερη κλίμακα, τῆς δύναμής τους, ἀλλὰ καὶ παίζουν πολλὲς φορὲς καθαρὰ ἀπεργοσπαστικὸ ρόλο.

Οἱ βιομηχανικοὶ ἐργάτες, ποὺ βρίσκονται τώρα στὴν πρωτοπορεία τῶν ἀγώνων μὲ τὶς μεγάλες κινητοποιήσεις τους σὲ βασικοὺς τομεῖς τῆς παραγωγῆς (Μαντέμ - Λάκο, Λάρκο, Νέο Κόκκινο, Πεσινὲ κ.ἄ.), ἀφήνονται ἀποκομένοι ἀπὸ τὸ ἕνα ἐργοστάσιο στὸ ἄλ-

λο, χωρὶς νὰ τοὺς δίνεται ἡ δυνατότητα νὰ πετύχουν ἀποφασιστικῆς σημασίας νίκες μὲ τὸν κατάλληλο συντονισμό τους.

Ἀκόμα καὶ οἱ κινητοποιήσεις ποὺ γίνονται σὲ ἐθνικὴ κλίμακα σὲ τομεῖς ποὺ δὲν ἀνήκουν ἄμεσα στὴν παραγωγὴ (καθηγητὲς δημοσίου καὶ ἰδιωτικῶν, ὑπάλληλοι πολιτικῆς ἀεροπορίας, ΔΕΗ κ.ἄ.) εἶναι κι αὐτὲς κακὰ ὀργανωμένες, ἀσυντόνιστες, καὶ παρ᾽ ὅλη τὴν ἀποφασιστικότητα τῶν ἀπεργῶν καταλήγουν, ἐξ αἰτίας τῆς ἡγεσίας σὲ μερικὲς μόνο ἐπιτεύξεις.

Εἶναι ἀπαραίτητο ἡ πίεση τῶν σωματείων τῆς βάσης πρὸς τὰ δευτεροβάθμια ὄργανα νὰ γίνει ἀποφασιστικὴ γιὰ τὴ συντονισμένη κινητοποίηση τῶν ἐργαζομένων κατὰ τομεῖς τῆς παραγωγῆς. Εἶναι ἐπίσης ἀπαραίτητο ὁ ἀγώνας τῶν σωματείων τῆς βάσης νὰ στραφεῖ πρὸς τὴ δημιουργία δημοκρατικῶν ὁμοσπονδιῶν, βασισμένων στοὺς τομεῖς παραγωγῆς κι ὄχι στὸν ἀναχρονιστικὸ τρόπο ὀργάνωσης κατὰ ἐπαγγελματικοὺς κλάδους.

Τὸ κίνημα τῶν ἐργατῶν καὶ ἐργαζομένων ἔχει τὶς δυνατότητες καὶ ἐπιβάλλεται νὰ πετύχει οὐσιαστικὲς νίκες ἐνάντια στὰ μέτρα λιτότητας μὲ τὴν καθιέρωση τῆς τιμαριθμικῆς ἀναπροσαρμογῆς καὶ τῆς ἀναλογικῆς μείωσης τῶν ὡρῶν ἐργασίας, ἐνάντια στὴν καταστολὴ μὲ τὴν κατάργηση τῶν ἀντεργατικῶν νόμων καὶ τὸν ἐκσυγχρονισμὸ τῆς συνδικαλιστικῆς ὀργάνωσης.

Ἡ ἀνάγκη τῆς κεντρικῆς ἀπάντησης τῶν ἐργαζομένων μὲ βασικὰ αἰτήματα τὰ παραπάνω γίνεται κάθε μέρα καὶ πιὸ ἐπιτακτική, καὶ τὸ καθῆκον γιὰ τὴν ἐπίτευξή της, βασικὸ καθῆκον γιὰ κάθε ὀργάνωση, γιὰ κάθε ἀγωνιστὴ ποὺ παλεύει γιὰ τὸ Σοσιαλισμό.

Δικαίωμα στὴ μόρφωση

Τὸν τελευταῖο καιρό, οἱ συζητήσεις γύρω ἀπ᾽ τὸν περίφημο «νόμο πλαίσιο» γιὰ τὴν ὀργάνωση καὶ τὴ λειτουργία τῶν ἀνώτατων ἐκπαιδευτικῶν ἱδρυμάτων, κυριαρχοῦν τόσο στὸ φοιτητικὸ χῶρο ὅσο καὶ στοὺς κύκλους τοῦ βοηθητικοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ τῶν Α.Ε.Ι., τῶν καθηγητῶν, τῶν ἐπιστημονικῶν συλλόγων τῆς χώρας.

Ἡ Κυβέρνηση ὁλοκληρώνει μὲ τὸ νόμο αὐτὸ τὴν ἐκπαιδευτική της «μεταρρύθμιση», ποὺ μπαίνει κι αὐτὴ στὰ πλαίσια τῆς συνολικῆς νομοθετικῆς ρύθμισης τῆς λειτουργίας τοῦ κράτους, ἕνα ἀπ᾽ τὰ βασικὰ καθήκοντα τῶν κυβερνήσεων Καραμανλῆ, ἀπαραίτητης γιὰ τὶς σύγχρονες ἀνάγκες τοῦ καπιταλισμοῦ.

Δὲ χρειάζεται ὁπωσδήποτε νὰ ξαναθυμίσουμε πὼς σκοπὸς τοῦ συνόλου τῶν νόμων γιὰ τὴν ἐκπαίδευση εἶναι ἡ ἐξυπηρέτηση τῶν οἰκονομικῶν καὶ πολιτικῶν ἀναγκῶν τῆς ἀστικῆς τάξης. Βασικὸ στοιχεῖο τῆς προσπάθειας αὐτῆς εἶναι ὁ προγραμματισμὸς τοῦ ἀνθρώπινου δυναμικοῦ σύμφωνα μὲ τὶς ἀνάγκες τῆς τωρινῆς φάσης ἀνάπτυξης τῆς οἰκονομίας τῆς χώρας.

Ἔτσι οἱ τρόποι ἐπιλογῆς (τὸ ξεσκόνισμα) γίνονται πολὺ πιὸ αὐστηροί, μειώνοντας κατὰ πολὺ τὴ δυνατότητα τῆς ἐλεύθερης ἐκλογῆς τοῦ ἐκπαιδευόμενου. Ἕνα δεύτερο, τὸ ἴδιο βασικὸ στοιχεῖο τῆς ἐκπαιδευτικῆς πολιτικῆς εἶναι, ὅπως συμβαίνει πάντα σὲ κάθε ταξικὴ κοινωνία, ὁ ἰδεολογικὸς ἔλεγχος τῶν νέων, ποὺ τώρα ξεφεύγει κάπως ἀπ᾽ τὰ παραδοσιακὰ σχήματα τοῦ μεγαλοϊδεατισμοῦ καὶ τῆς θρησκοληψίας, χωρὶς βέβαια νὰ τὰ ἐγκαταλείπει. Ἡ τωρινὴ τάση στὸ σημεῖο αὐτὸ κατευθύνεται περισσότερο σὲ μιὰ τεχνοκρατικὴ ἀντίληψη «ἐθνικῆς ἀνάπτυξης» μὲ τὴν ἀπαραίτητη «κοινωνικὴ εἰρήνη καὶ συνεργασία ὅλων τῶν ἐθνικῶν δυνάμεων».

Ἡ κριτικὴ τῆς παραδοσιακῆς ἀριστερᾶς γιὰ τὴν ἐκπαιδευτικὴ πολιτικὴ παραμένει, ὅπως καὶ σὲ κάθε ἄλλο τομέα ἄλλωστε, στὰ πλαίσια τῆς καλοπροαίρετης ἀντιπολίτευσης, καθοριζόμενη ἀπ᾽ τὴ γενικότερη πολιτική της, πολιτικὴ «ἐθνικῆς ἑνότητας» καὶ ταξικῆς συνεργασίας. Ἀπ᾽ τὴν ἄλλη μεριὰ οἱ προτάσεις καὶ τὰ αἰτήματα ποὺ προβάλλει φανερώνουν τὴ βαθειὰ τεχνοκρατική της νοοτροπία, ποὺ δὲν εἶναι ἄσχετη ἀπ᾽ τὸ γραφειοκρατικὸ μοντέλο τοῦ σοσιαλισμοῦ καὶ τὴ σταλινικὴ διαστρέβλωση. Ἔτσι, οἱ ἀπόψεις τῆς ἀριστερᾶς δὲν διαφέρουν παρὰ μόνο ποσοτικὰ μὲ τὶς ἀπόψεις τῆς κυβέρνησης, ὅπως π.χ. σχετικὰ μὲ τὴν ἀναλογία τῆς ἐκπροσώπησης τῶν φοιτητῶν στὴ συνδιοίκηση, μὲ τὸν ἀριθμὸ τῶν εἰσακτέων στὰ Α.Ε.Ι. κ.ἄ.

Ἡ οὐσία ὅμως τοῦ ζητήματος βρίσκεται ἀλλοῦ. Βρίσκεται στὸ πῶς βλέπει κανεὶς τὸ ρόλο τῆς ἐκπαίδευσης στὴν κοινωνία. Ἂν δηλαδὴ τὸν περιορίζει στὸ κύκλωμα τῆς ἀναπαραγωγῆς τῆς ἐργατικῆς δύναμης καὶ ἑπομένως τὸν βάζει στὰ πλαίσια τοῦ συνολικοῦ οἰκονομικοῦ προγραμματισμοῦ, ἢ τὸν βλέπει νὰ ἐπεκτείνεται σὰ βασικὸ στοιχεῖο στὴν κατεύθυνση τῆς προσπάθειας γιὰ τὴν ὁλοκλήρωση τῆς ἀνθρώπινης εὐτυχίας; Τόσο τὰ καπιταλιστικά, ὅσο καὶ τὰ γραφειοκρατικὰ καθεστῶτα (καὶ ἑπομένως καὶ ἡ παραδοσιακὴ ἀριστερά) τὴ συνδέουν στενὰ μὲ τὸν ἐπαγγελματικὸ προσανατολισμὸ καὶ τὴν περιορίζουν σύμφωνα μὲ τὶς ἀνάγκες τοῦ οἰκονομικοῦ σχεδιασμοῦ.

Πῶς ὅμως ἀπαντοῦν στὸ συνολικὸ σήμερα αἴτημα τοῦ λαοῦ γιὰ δικαίωμα στὴ μόρφωση; Στὴ μόρφωση ποὺ δὲ θὰ χρησιμέψει μόνο γιὰ μιὰ καλὴ ἐπαγγελματικὴ ἀποκατάσταση, ἀλλὰ καὶ στὴ συνειδητοποίηση σχετικὰ μὲ τὸν κόσμο ποὺ μᾶς περιβάλλει, τὸν φυσικὸ καὶ τὸν κοινωνικό, καὶ στὴ συνειδητὴ στάση τοῦ ἀτόμου ἀπέναντί του. Ποὺ δὲ θὰ δώσει μόνο τὴ δυνατότητα τοῦ νὰ γίνει γιὰ ὅλη του τὴ ζωὴ ἕνα κάποιο ἐξάρτημα τῆς ὅλης μηχανῆς τῆς παραγωγῆς, ἕνα ἐξάρτημα ποὺ ξέρει καλὰ τὴ δουλειά του, ἀλλὰ καὶ τὴ δυνατότητα τῆς σὲ κάθε στιγμὴ ἀναθεώρησης καὶ ἐπανεκλογῆς ἑνὸς νέου ἐπαγγέλματος, μιᾶς νέας εἰδικότητας.

Οἱ ἐργαζόμενοι κέρδισαν, μετὰ ἀπὸ συνεχεῖς ἀγῶνες, τὸ δικαίωμα νὰ σπουδάζουν δωρεὰν (χωρὶς βέβαια νὰ πάψει νὰ ὑπάρχει τὸ πρόβλημα τῆς συντήρησης τοῦ ἐκπαιδευόμενου), κέρδισαν τὸ δικαίωμα γιὰ ἐννιάχρονη ὑποχρεωτικὴ ἐκπαίδευση, τὴν καθιέ-

ρωση τῆς δημοτικῆς γλώσσας καὶ ἄλλες κατακτήσεις, ποὺ κάνουν πιὸ προσιτὴ τὴ μάθηση. Αὐτὴ ἀκριβῶς ἡ μεγαλύτερη εὐκολία γιὰ ἐκπαίδευση εἶναι ποὺ δημιουργεῖ τὴν ἀντίφαση μὲ τοὺς περιορισμοὺς ποὺ μπαίνουν, κάνοντας αἴτημα τοῦ κάθε ἐργαζόμενου τὸ δικαίωμα στὴ μόρφωση. Εἶναι ὅμως σίγουρο πὼς οἱ σημερινὲς δυνατότητες τῆς κοινωνίας μποροῦν νὰ καταργήσουν κάθε περιορισμὸ μὲ τὴν ὀρθολογιστική τους ἐκμετάλλευση, καὶ εἶναι ἐπίσης σίγουρο πὼς ὑποχωρήσεις ἀπ' τὰ ἤδη κατακτημένα δύσκολα θὰ γίνουν δεκτές.

Ἀπὸ τὶς σκέψεις ποὺ σύντομα ἐκθέσαμε παραπάνω, βγαίνει τὸ συμπέρασμα γιὰ τὴν ἀναγκαιότητα μιᾶς ποιοτικὰ διάφορης πολιτικῆς τῶν ἐπαναστατικῶν μαρξιστικῶν δυνάμεων στὸν ἐκπαιδευτικὸ τομέα, ποὺ θὰ βάζει τὰ ζητήματα ἑνὸς πραγματικὰ ἀνθρωπιστικοῦ προσανατολισμοῦ του, καὶ ποὺ θὰ ἐντάσσεται στὸ συνολικὸ μεταβατικὸ πρόγραμμα γιὰ τὴν περίοδο ποὺ περνᾶμε.

Πυρηνικὸ ἐργοστάσιο στὴν Ἑλλάδα

Νά ποὺ ἀναγγέλθηκε καὶ ἐπίσημα πιὰ ἡ ἵδρυση πυρηνικοῦ ἐργοστάσιου στὴν Κάρυστο, γιὰ τὴν παραγωγὴ ἠλεκτρικῆς ἐνέργειας, παρ' ὅλους τοὺς σοβαροὺς κινδύνους ποὺ ἐγκυμονεῖ τόσο γιὰ τοὺς ἐργαζομένους ὅσο καὶ γιὰ τὸ περιβάλλον. Γιατὶ ἐκτὸς ἀπὸ τοὺς κινδύνους ἑνὸς πιθανοῦ ἀτυχήματος, αὐτοὶ δὲν εἶναι λιγότερο σημαντικοὶ σὲ περιόδους κανονικῆς λειτουργίας καὶ μὲ τὰ τελειότερα μέτρα ἀσφαλείας.

Τέτοιοι κίνδυνοι εἶναι π.χ. ἡ αὔξηση τῆς ραδιενεργείας, τόσο στὴν περιοχὴ ἐγκατάστασης τοῦ ἀντιδραστήρα, ὅσο καὶ σ' ὅλη τὴ γραμμὴ μεταφορᾶς ραδιενεργοῦ ὑλικοῦ. Τὰ ἐκπεμπόμενα ἀέρια ὅπως τὸ Τρίτιο, ἰσότοπο τοῦ ὑδρογόνου ποὺ τὸ ἀντικαθιστᾶ πολὺ εὔκολα στὰ μόρια τοῦ νεροῦ ἢ τὸ Κρυπτὸ 85, ποὺ δύσκολα μπορεῖ νὰ καταστραφεῖ μὲ χημικὰ μέσα. Ἡ ἀνάγκη μεταφορᾶς καὶ κατεργασίας τῶν ἀποβλήτων, μιὰ καὶ οἱ διάφορες μέχρι σήμερα χρησιμοποιούμενες τεχνικές, κάθε ἄλλο παρὰ ἀσφαλεῖς εἶναι.

Καὶ ὅλα αὐτά, ὅταν οἱ πλουτοπαραγωγικὲς πηγὲς τῆς χώρας μας δὲν ἔχουν ἐξαντληθεῖ, ὅταν ἡ ἐγκατάσταση πυρηνικοῦ ἐργοστασίου εἶναι ἐξαιρετικὰ δαπανηρή.

Ἀλλὰ τί εἶναι ἐκεῖνο ποὺ ὠθεῖ τὶς καπιταλιστικὲς χῶρες σὲ υἱοθέτηση λύσεων ὄχι μόνο τόσο ἐπικίνδυνων, ἀλλὰ καὶ δαπανηρῶν;

Γιατί ἕνας τεράστιος ἀντιδραστήρας ὅπως ὁ Ἥλιος, μὲ ἕνα προτσὲς σύντηξης χωρὶς κινδύνους, ποὺ δὲν προκαλεῖ μόλυνση καὶ ἀνανεώσιμος γιὰ πολλὰ χρόνια μένει ἀνεκμετάλλευτος; Γιατὶ ἐνῶ ἡ πυρηνικὴ τεχνολογία βγῆκε ἐδῶ καὶ πολλὰ χρόνια ἀπὸ τὰ ἐρευνητικὰ ἐργαστήρια, ἀντίθετα ἡ ἐκμετάλλευση τῆς ἡλιακῆς ἐνέργειας ἔμεινε στὸν προθάλαμό τους; Πρόκειται γιὰ καθαρὰ τεχνολογικὸ φαινόμενο; Ὄχι βέβαια.

Ἡ τεχνολογία δὲν εἶναι οὐδέτερη. Δὲν ὑπάρχει αὐτόνομη, ἀνεξάρτητη τοῦ κοινωνικοῦ περίγυρω «Τεχνολογικὴ πρόοδος» μὲ λογικὴ τὴ δημιουργία πυρηνικῶν ἐργοστασίων καὶ ὄχι ἡλιακῶν, ἀλλὰ ἐξαρτημένη στὴν πραγματικότητα ἀπὸ πολιτικὲς ἀποφάσεις. Ἔτσι δὲν εἶναι βέβαια περίεργο ποὺ προωθεῖται ἡ πυρηνικὴ ἐνέργεια, μιὰ καὶ εἶναι πηγὴ συγκεντρωτική, ἐλέγχεται εὔκολα, ἀπαιτεῖ μεγάλες καὶ δαπανηρὲς ἐγκαταστάσεις. Ἐνῶ ἡ ἐκμετάλλευση τῆς ἡλιακῆς ἐνέργειας σημαίνει ἀποκεντροποίηση, μικρὲς ἐγκαταστάσεις, ἀπουσία μόλυνσης, ἀστείρευτη καὶ φτηνὴ πηγὴ ἐνεργείας. Ἀνήκει σὲ ὅλους καὶ μπορεῖ νὰ δώσει ἐνέργεια καὶ στὴν πιὸ ἀπομακρυσμένη κοινότητα.

Τὸ πρόβλημα λοιπὸν τῆς ἐγκατάστασης ἑνὸς πυρηνικοῦ ἐργοστασίου εἶναι καθαρὰ πολιτικό. Διαιωνίζει τὴν ἐξάρτηση τῆς χώρας μας ἀπὸ τὰ μεγάλα καπιταλιστικὰ κέντρα μὲ ἀναπτυγμένη καὶ δαπανηρὴ τεχνολογία.

Ἡ Ἀριστερά, λοιπόν, πρέπει νὰ δώσει τὸ παρὸν γιὰ τὴ δημιουργία ἑνὸς κινήματος ἐνάντια στὴν ἐγκατάσταση ἑνὸς τέτοιου ἐργοστασίου, καὶ νὰ μὴν τὸ θεωρήσει σὰν φαινόμενο δευτερεύουσας σημασίας, ποὺ δὲν ἀφορᾶ τὴν ἐργατικὴ τάξη καὶ βρίσκεται ἔξω ἀπὸ τὸ πεδίο δράσης της. Γιατὶ ἕνα τέτοιο κίνημα βάζει τὸ πρόβλημα τῆς ἀπόφασης τῶν ἴδιων τῶν πολιτῶν γιὰ τὴν ποιότητα τῆς ζωῆς τους, συνειδητοποιεῖ καὶ ἐνεργοποιεῖ μιὰ μερίδα τοῦ κόσμου ποὺ θίγεται ἀπὸ αὐτὸ καὶ ἕνα νέο στοιχεῖο, μιὰ νέα διάσταση, στὸ κοινωνικὸ κίνημα τῶν ἐργαζομένων στὸν ἀγώνα τους γιὰ τὴν κοινωνικὴ ἀλλαγή.

Ἡ Κουβάνικη ἐπανάσταση θεσμοποιεῖται

Τὸ καθοριστικὸ γεγονὸς γιὰ τὴν ἐξέλιξη τῆς κουβανικῆς ἐπανάστασης παραμένει ἡ διεθνής της ἀπομόνωση καὶ ὁ συνεχιζόμενος ἀποκλεισμός της ἀπὸ τὸν ἰμπεριαλισμό.

Ἐξακολουθεῖ νὰ εἶναι μιὰ ἐπανάσταση πολιορκημένη σὲ μιὰ μικρὴ ὑποανάπτυκτη χώρα καὶ κατὰ συνέπεια μοιραῖα ὑποκείμενη σὲ κάποια γραφειοκρατικὴ παραμόρφωση. Ἡ κουβανικὴ ἐπανάσταση ἐξακολουθεῖ νὰ ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν οἰκονομική, στρατιωτικὴ καὶ διπλωματικὴ βοήθεια τῆς ΕΣΣΔ, μιὰ βοήθεια ποὺ καθόλου δὲν τῆς παρέχεται δωρεὰν καὶ ποὺ ἔχει σοβαρὲς συνέπειες γιὰ τὴν ἐλεύθερη καὶ δημοκρατικὴ ἐξέλιξη τῆς ἐπανάστασης.

Ὅλες οἱ προσπάθειες ποὺ ἔγιναν μέχρι σήμερα γιὰ νὰ ἐξαπλωθεῖ ἡ ἐπανάσταση στὴν Καραϊβικὴ καὶ στὴν Λατινικὴ Ἀμερικὴ ἔχουν γενικὰ ἀποτύχει.

Ἀκόμα χειρότερα, τὸ πισωγύρισμα τῆς ἐπανάστασης σ' αὐτὴ τὴν περιοχὴ ποτὲ δὲν ἦταν τόσο σημαντικὸ καὶ ἡ ἐπιβολὴ τοῦ γιάνκικου ἰμπεριαλισμοῦ ποτὲ τόσο ἀσφυκτική.

Ὅταν θὰ γίνει ἀντικειμενικὰ ὁ ἀπολογισμὸς τῆς ἐπαναστατικῆς πολιτικῆς ποὺ ἀκολουθήθηκε ἀπὸ τὸ 1960 στὴ Λατινικὴ Ἀμερική, θ' ἀποδειχθοῦν ταυτόχρονα οἱ πραγματικὲς καὶ βαρειὲς εὐθύνες τῆς κουβανικῆς ἡγεσίας σ' αὐτὸ τὸ πεδίο.

Ἡ τάση νὰ «ἐξάγει» κανεὶς κατὰ κάποιο τρόπο

αὐτούσια τὴν εἰδικὴ κουβάνικη ἐμπειρία, ἀνεξάρτητα ἀπὸ τὶς εἰδικὲς συνθῆκες κάθε χώρας, καὶ κάτω ἀπὸ τὸν αὐστηρὸ γραφειοκρατικὸ ἔλεγχο τῆς Ἀβάνας, ἔχει φυσικὰ ἀποτύχει, ὁδηγώντας σὲ ὀδυνηρὲς ἧττες.

Ἀλλὰ δὲν πρέπει νὰ ἐπιμείνομε πρὶν ἀπ' ὅλα πάνω σ' αὐτὴ τὴν ὄψη τῆς συμβολῆς τῆς νεαρῆς κουβανικῆς ἐπανάστασης ποὺ σκληρὰ πολιορκεῖται ἀπὸ τὸν ἰμπεριαλισμὸ καὶ ἐξαρτᾶται ἀναγκαστικὰ ἀπὸ τὴ βοήθεια τοῦ Κρεμλίνου γιὰ νὰ ἐπιζήσει.

Ἡ κουβανικὴ ἐπανάσταση, ὅσο παραμορφωμένη κι ἂν εἶναι, καὶ μάλιστα αὐτὸ ἀπὸ πολλὰ ἤδη χρόνια, διατηρεῖ ἀκόμα τὸν ἀναντίρρητο ἐπαναστατικὸ δυναμισμό της, ποὺ προωθεῖ τὴν ἀποικιακὴ ἐπανάσταση, ὄχι μόνο στὴ Λατινικὴ Ἀμερική, ἀλλὰ ἐπίσης καὶ σ' ἄλλες περιοχὲς καὶ ἰδιαίτερα στὴν Ἀφρική.

Ἡ ἐπέμβαση IN EXTREMISTE στὴν Ἀγκόλα ἔσωσε τὴν ἐπανάσταση σ' αὐτὴ τὴ χώρα.

Ἡ πολλαπλὴ βοήθεια ποὺ δίνει ἡ Κούβα σὲ χῶρες τόσο διαφορετικές, ὅπως τὸ Κογκὸ Μπραντζαβίλ, ἡ Μοζαμβίκη, ἡ Λιβύη, ἡ Νότια Ὑεμένη κλπ., χρησιμεύει βέβαια στὸ νὰ ἐνισχύει στὶς χῶρες αὐτὲς ἀντι-ιμπεριαλιστικὰ ρεύματα, ἂν καὶ ὅμως συχνὰ κυριαρχοῦνται ἀπὸ καθεστῶτα γραφειοκρατικὰ καὶ βοναπαρτιστικά, ποὺ παραμορφώνουν σοβαρὰ τὴν κατὰ τὰ ἄλλα σχετικὰ προοδευτικὴ μορφή τους.

Ἡ Κούβα βρίσκεται τώρα σ' ἕνα σταυροδρόμι.

Στὸ ἐσωτερικὸ πλάνο γίνεται αἰσθητὴ μὲ τρόπο ὅλο καὶ πιὸ πολὺ ἐπιτακτικό, ἡ ἀναγκαιότητα νὰ «θεσμοποιηθεῖ» ἡ ἐπανάσταση, νὰ σταματήσει ἡ λεγόμενη «ρωμαντικὴ» φάση της, νὰ ἀποκτήσει ἡ χώρα συγκεκριμένους ὀργανισμοὺς ἐξουσίας καὶ διοίκησης.

Ἀντικειμενικά, αὐτὸ καταλήγει στὸ νὰ ἐξασφαλίζει πρὶν ἀπ' ὅλα στὴ μεγάλη κρατικὴ γραφειοκρατία ποὺ ἀναπτύχθηκε τὰ δικαιώματα καὶ τὰ προνόμιά της, μοιράζοντας καλύτερα ἀνάμεσα στὰ μέλη της τὴν ἐξουσία, καὶ προφυλάσσοντάς την ἀπὸ ὑπερβολικὰ αὐθαίρετες ἐπεμβάσεις εἴτε τοῦ βοναπαρτιστικοῦ της ἀρχηγοῦ, ποὺ εἶναι ὁ Κάστρο, εἴτε τῆς πολὺ μικρῆς ὁμάδας ποὺ εἶναι γύρω του καὶ κατέχει τὴν πραγματικὴ ἐξουσία μέσα στὴ χώρα.

Ἀλλὰ αὐτὸ ἀνταποκρίνεται ἐξ ἴσου στὴν ἀνάγκη καλύτερης λειτουργίας τῆς κρατικῆς μηχανῆς καὶ σὲ μιὰ διέξοδο ἀπὸ ἕνα χάος ἀβεβαιότητας ποὺ ἀρχίζει νὰ ἐξαγριώνει τὶς πλατειὲς μάζες, θύματα τοῦ αὐτοσχεδιασμοῦ καὶ τῆς γραφειοκρατικῆς αὐθαιρεσίας.

Ἡ Κούβα, ποὺ εἶναι ἀπὸ τὸ 1970 μέλος τῆς ΚΟΜΕΚΟΝ καὶ ποὺ ἐξαρτᾶται τόσο ἀπὸ τὴ βοήθειά της, πρέπει νὰ εὐθυγραμμισθεῖ ἐπίσης στὸν τομέα τοῦ συντάγματός της καὶ τῶν θεσμῶν της μὲ τὸ σοβιετικὸ μοντέλο.

Τὸ νέο σύνταγμα ποὺ δημοσιεύτηκε πέρσι εἶναι, ἀπ' αὐτὴ τὴν ἄποψη, χαρακτηριστικό, γιατὶ ἐξασφαλίζει τὰ πρωτεῖα τοῦ μοναδικοῦ κόμματος πάνω στὸ κράτος καὶ σ' ὅλη τὴν κοινωνία.

Ἀπὸ τὸ 1975, τὸ κουβανικὸ κομμουνιστικὸ κόμμα σὰν φερέφωνο τῆς κρατικῆς γραφειοκρατίας γίνεται στὴν Κούβα καὶ τὸ κύριο ὄργανο τῆς ἐξουσίας.

Στὰ δυό του συνέδρια μετὰ ἀπ' αὐτὴν τὴν ἡμερομηνία, τὸ ΚΚΚ δημοσίευσε μιὰ σειρὰ μέτρων ποὺ διαμορφώνουν τὸ νέο πρόσωπο τῆς θεσμοποιημένης ἐπανάστασης.

Τὸ ἀνώτερο ὄργανο τῆς Δημοκρατίας εἶναι τὸ Συμβούλιο τοῦ Κράτους, ἀποτελούμενο ἀπὸ 31 μέλη, τοῦ ὁποίου εἶναι πρόεδρος ὁ Φιντὲλ Κάστρο.

Αὐτὸ τὸ συμβούλιο ἐκλέγεται ἀπὸ τὴν Ἐθνικὴ Συνέλευση.

Ὁ πρόεδρος τοῦ συμβουλίου εἶναι ταυτόχρονα ἀρχηγὸς τοῦ κράτους, πρόεδρος τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου καὶ διοικητὴς τῶν Ἐπαναστατικῶν ἐνόπλων δυνάμεων F.A.R. Ὁ Φιντὲλ Κάστρο εἶναι ἐπίσης γενικὸς γραμματέας τοῦ ΚΚΚ.

Στοὺς κόλπους τοῦ συμβουλίου τοῦ κράτους βρίσκονται ὅλα τὰ μέλη τοῦ πολιτικοῦ γραφείου τοῦ κόμματος καὶ οἱ συναγωνιστὲς τοῦ ἀγώνα τοῦ Φιντὲλ στὸ κίνημα τῆς 26 Ἰουλίου.

Οἱ δημοτικὲς ἐκλογὲς γίνονται πάνω στὴ βάση τῶν ὑποψηφίων, ποὺ προτείνονται ἀπὸ τὶς «ἐπιτροπὲς προστασίας τῆς ἐπανάστασης» ἢ ἀπὸ τοὺς «συνεταιρισμοὺς τῶν μικρῶν χωρικῶν».

Οἱ ὑποψήφιοι δὲν μποροῦν νὰ διεξάγουν ἐκλογικὴ καμπάνια, γιατὶ ἡ προπαγάνδα εἶναι ὀργανωμένη ἀπὸ τὴ διοίκηση στὴ βάση μιᾶς φωτογραφίας καὶ τῆς βιογραφίας τοῦ ὑποψηφίου. Κανένας δὲν μπορεῖ νὰ μοιράζει προκηρύξεις καὶ νὰ βγάζει προεκλογικὲς ἐφημερίδες.

Οἱ ἀντιπρόσωποι ποὺ ἐκλέγονται ἔτσι στὶς δημοτικὲς συνελεύσεις, διαλέγουν αὐτοὶ οἱ ἴδιοι τοὺς ἐθνικοὺς βουλευτές.

Ὁ στρατὸς τῶν «Μπαρμποῦντος» εἶναι πιὰ μιὰ μακρινὴ ἀνάμνηση: Βαθμοί, στολές, παράσημα, ὅπως σ' ἕνα κανονικὸ στρατό, εἶναι τώρα στὴν ἡμερήσια διάταξη.

Ἔτσι ὁ Ραοὺλ Κάστρο, μέχρι σήμερα διοικητὴς τοῦ στρατοῦ, ἔγινε στρατηγὸς καὶ ὁ Φιντὲλ Κάστρο, πρῶτος τιτλοῦχος τοῦ παρασήμου τῆς «εἰκοστῆς ἐπετείου τοῦ FAR».

Στὴν πορεία της μιὰ τέτοια ἐξέλιξη, θὰ ὁδηγήσει τὴν Κούβα νὰ μεταβληθεῖ σὲ μιὰ «Βουλγαρία τῶν τροπικῶν», δομημένη πάνω στὸ σοβιετικὸ μοντέλο καὶ ὑποταγμένη στὶς ἀπαιτήσεις τοῦ Κρεμλίνου.

Ἀλλὰ ἡ Κούβα δὲν εἶναι ἀκόμα ἀκριβῶς μιὰ Βουλγαρία, ἔστω καὶ ἀπὸ γεωγραφικὴ ἄποψη.

Σὲ περίπτωση ποὺ ἡ νέα κυβέρνηση Κάρτερ θὰ ἐξομαλύνει τὶς σχέσεις της μὲ τὴν Ἀβάνα καὶ θὰ ἄρει τὸν ἀποκλεισμό, θὰ μπορέσει κανεὶς νὰ δεῖ μιὰ κάποια χαλάρωση τῆς ἰδεολογικῆς ἐπιβολῆς τοῦ Κρεμλίνου καὶ τὴν γέννηση ρευμάτων ποὺ θὰ τείνουν σὲ μιὰ αὐθεντικὴ δημοκρατικοποίηση τῆς ἐπανάστασης.

Κατὰ κανένα τρόπο δὲν θὰ πρόκειται γιὰ ἕνα εὔκολο ἀγώνα, ὅσο θὰ λείπει μιὰ πραγματικὴ ἐπέκταση τῆς ἐπανάστασης στὴ Λατινικὴ Ἀμερική.

Οἱ ἀμερικάνοι πιστεύουν ὅτι ξανασυνδεόμενοι μὲ τὴν Κούβα, θὰ καταφέρουν κάποτε νὰ ἀποσπάσουν τὴ χώρα ἀπὸ τὴ σοβιετικὴ τροχιὰ καὶ νὰ εἰσάγουν ἐκεῖ τὶς ζυμώσεις, ὄχι βέβαια τῆς σοσιαλιστικῆς, ἀλλὰ τῆς ἀστικῆς δημοκρατίας.

Μόνο τὸ μέλλον τῆς ἐπαναστατικῆς πάλης στὴν Λατινικὴ Ἀμερικὴ καὶ ἀκόμη καὶ στὶς ἴδιες τὶς Ἑνωμένες Πολιτεῖες, θὰ ἀποφασίσει γιὰ τὴν πραγματικὴ τύχη τῆς κουβανικῆς ἐπανάστασης.

Μάρτιος 1977

Πολιτικά ἄρθρα καί μελέτες

Οἱ ἐπαναστατικὲς προοπτικὲς στὴ Γαλλία καὶ τὴν 'Ιταλία

Ἡ κατάσταση στὴ Νοτιοδυτικὴ Εὐρώπη ἐξακολουθεῖ νὰ περικλείει μεγάλες ἐπαναστατικὲς δυνατότητες, ἰδιαίτερα στὴ Γαλλία καὶ τὴν 'Ιταλία.

Στὴν 'Ισπανία ἐπίσης ὡριμάζει μιὰ ἀνάλογη κατάσταση, ἀλλὰ γιὰ τὴν ὥρα στὴ χώρα αὐτὴ δὲν ἀντιμετωπίζεται ἡ προοπτικὴ σχηματισμοῦ Κυβέρνησης τῆς «'Αριστερᾶς» δηλαδὴ συνασπισμοῦ Σοσιαλιστῶν · Κομμουνιστῶν. Ὅπως ἐπανειλημμένα ἀναλύσαμε στὸ περιοδικό μας, τέτοια προοπτική, ἀνεξάρτητα ἀπὸ τὶς ἀρχικὲς θελήσεις τῶν παραδοσιακῶν ἡγεσιῶν Σοσιαλιστῶν καὶ Κομμουνιστῶν, ποὺ ἦταν καὶ παραμένουν «μεταρρυθμιστικές», μπορεῖ ἀνεπαίσθητα νὰ δημιουργήσει ἀντικειμενικὰ ἐπαναστατικὴ κατάσταση μὲ τὴν ἐμφάνιση 'Επιτροπῶν, Συμβουλίων καὶ ἄλλων ὀργανισμῶν χαρακτηριστικῶν «δυαδικῆς ἐξουσίας». Πράγμα ποὺ θἄχε σὰν συνέπεια ν' ἀλλάξει τὸ συσχετισμὸ δυνάμεων τόσο ἀνάμεσα στὸ «Ἑνιαῖο 'Εργατικὸ Μέτωπο» (στὸ ὁποῖο πρέπει νὰ συμπεριλάβει κανεὶς ὅλες τὶς 'Οργανώσεις, Πολιτικὲς καὶ Συνδικαλιστικές, ποὺ ἔχουν ἐργατικὴ βάση), καὶ τοὺς 'Αστούς, ὅσο καὶ ἀνάμεσα στὶς παραδοσιακὲς ἡγεσίες καὶ τὴ λαϊκή τους βάση.

Ξεκινώντας ἀπ' αὐτὸ τὸ νέο συσχετισμὸ δυνάμεων, μιὰ μαζικὴ ἀνεξάρτητη ἐπαναστατικὴ μαρξιστικὴ 'Οργάνωση, μ' ἕνα ὀρθὸ μεταβατικὸ πρόγραμμα, θὰ μποροῦσε νὰ παίξει τώρα ἕνα ἀποφασιστικὸ ρόλο ὥστε τὸ ὅλο προτσέσο νὰ ἐξελιχθεῖ εὐνοϊκά, δηλαδὴ νὰ καταλήξει σὲ νίκη τῆς 'Επανάστασης. 'Αλλὰ γι' αὐτὸ χρειάζεται ἔγκαιρα νὰ σχηματιστεῖ τέτοια 'Οργάνωση.

Ἡ κατάσταση σήμερα στὴ Γαλλία χαρακτηρίζεται ἀπὸ τὴν ἀνερχόμενη ἐκλογικὴ δύναμη τῆς «Ἑνωμένης 'Αριστερᾶς», ποὺ κυριαρχεῖται ἀπὸ τοὺς Σοσιαλιστὲς καὶ Κομμουνιστές, καὶ ποὺ στὶς τελευταῖες δημοτικὲς ἐκλογὲς ξεπέρασε τὸ 52%.

Εἶναι τώρα σχεδὸν βέβαιο ὅτι στὶς κοινοβουλευτικὲς ἐκλογὲς τοῦ 1978, ἡ «Ἑνωμένη 'Αριστερά» θὰ πλειοψηφίσει καὶ θὰ σχηματίσει Κυβέρνηση, ποὺ θὰ ἐφαρμόσει τὸ «Κοινὸ Πρόγραμμά» της.

Ὅσο περιορισμένο κι ἂν εἶναι αὐτὸ τὸ Πρόγραμμα, ἐφαρμοζόμενο ὁλοκληρωτικὰ στὶς σημερινὲς συνθῆκες κρίσης τοῦ γαλλικοῦ καὶ παγκόσμιου καπιταλισμοῦ, κινδυνεύει ν' ἀποσταθεροποιήσει τὸ καθεστὼς καὶ νὰ προκαλέσει γρήγορα ἐπαναστατικὴ κρίση.

Ἡ ἔμπειρη γαλλικὴ κεφαλαιοκρατία ἔχει συνείδηση τοῦ κινδύνου αὐτοῦ καὶ γι' αὐτὸ ἀφ' ἑνὸς ἀσκεῖ πίεση ὥστε νὰ μὴν ἐφαρμοστεῖ ὁλοκληρωτικὰ τὸ «Κοινὸ Πρόγραμμα» καὶ ἀφ' ἑτέρου ἑτοιμάζεται νὰ πολεμήσει μ' ὅλα τὰ μέσα τὴν Κυβέρνηση τῆς 'Αριστερᾶς. Μεγάλες ζυμώσεις διεξάγονται ἤδη τόσο μέσα στοὺς Σοσιαλιστὲς ὅσο καὶ τοὺς Κομμουνιστές, γύρω ἀπὸ τὴ μελλοντική τους πολιτική. Ἐνῶ οἱ ἡγεσίες προσπαθοῦν νὰ καθησυχάσουν τοὺς ἀστούς, ἀριστερώτερα ρεύματα ἀναπτύσσονται στὶς γραμμές τους. Ταυτόχρονα οἱ ἐργαζόμενες μάζες τῆς χώρας ἔχουν ἀρχίσει αὐτόνομα νὰ κινητοποιοῦνται, καὶ νὰ περιμένουν ἀπὸ τὴν Κυβέρνηση τῆς 'Αριστερᾶς, ὄχι ἁπλῶς μικρομεταρρυθμίσεις, ἀλλὰ οὐσιαστικὴ καλλιτέρευση τῆς ζωῆς τους.

Στὶς γραμμὲς τῆς ἄκρας 'Αριστερᾶς ἐπικρατεῖ γιὰ τὴν ὥρα μεγάλη σύγχιση καὶ ὀργανωτικὴ κρίση.

Κι αὐτὸ γιατὶ δὲν ἔχει ἀκόμα ἐπιτευχθεῖ ἡ ἐπεξεργασία ἑνὸς ὀρθοῦ μεταβατικοῦ προγράμματος ἀπέναντι στὴ νέα κατάσταση ποὺ διαμορφώνεται στὴ χώρα.. Πῶς θὰ τοποθετηθεῖ ἡ Ἄκρα 'Αριστερὰ ἀπέναντι στὴν Κυβέρνηση τῆς παραδοσιακῆς 'Αριστερᾶς, καὶ στὶς ἀντικειμενικὲς συνέπειες ποὺ θἄχει ὁ σχηματισμός της;

Τὸ P.S.U. (τὸ Ἑνωτικὸ Σοσιαλιστικὸ Κόμμα), κεν-

τριστική όργάνωση πού περιέκλειε τή δυνατότητα νά ἐξελιχθεῖ ἀριστερώτερα, καί συγχωνευόμενη σέ μιά ὁρισμένη στιγμή μέ ἄλλες ἐπαναστατικές μαρξιστικές δυνάμεις, νά συμβάλει θετικά στή δημιουργία ἑνός σοβαροῦ ὑποκειμενικοῦ παράγοντα, ἔχει τώρα χωριστεῖ ἀνάμεσα σέ δύο τάσεις. Μία πού πολώνεται γύρω ἀπό τήν «Ἑνωμένη Ἀριστερά» καί μία πού προσανατολίζεται στή συσπείρωση ὅλων τῶν «κομμουνιστῶν ὁμάδων τῆς Αὐτοδιαχείρισης». Τό τελευταῖο αὐτό ρεῦμα πολώνει πράγματι γύρω του πολλές ἄλλες δυνάμεις παραπλήσιες, καί θ' ἀποκρυσταλλωθεῖ σύντομα σέ σοβαρή ἀνεξάρτητη Ὀργάνωση.

Ἡ «Ἐπαναστατική Κομμουνιστική Λίγκα» διατρέχει βαθύτατη κρίση, μέ ἀθρόα διαρροή, στό βαθμό πού ἀδυνατεῖ ὡς τήν ὥρα νά διατυπώσει μιά ὀρθή μεταβατική γραμμή καί νά δημοκρατικοποιήσει τό ἐσωτερικό της καθεστώς. Ὡστόσο εἶναι πιθανό ὅτι στή Γαλλία θά σχηματιστεῖ ἔγκαιρα μιά σοβαρή ἀνεξάρτητη Ἐπαναστατική Ὀργάνωση.

Τέτοια Ὀργάνωση λείπει ἀκόμα στήν Ἰταλία, ὅπου ἡ ἀντικειμενική κατάσταση εἶναι ὡστόσο πιό προχωρημένη ἀπό τή Γαλλία.

Στήν Ἰταλία ἔχει ἤδη σχηματιστεῖ ἕνα μεγάλο κοινωνικό ρεῦμα ἀπό νέους, Φοιτητές καί Ἐργαζόμενους, καί Γυναῖκες, πού διεκδικεῖ τήν αὐτονομία του, καί πού ἐναντιώνεται στήν πολιτική τοῦ «ἱστορικοῦ συμβιβασμοῦ» πού ἀκολουθεῖ τό Κομμουνιστικό Κόμμα.

Τόση εἶναι ἡ δύναμη αὐτοῦ τοῦ ρεύματος πού τό Κομμουνιστικό Κόμμα ἔχει περάσει τώρα σέ κρίση, ἱκανή νά καταλήξει σέ ἀναθεώρηση τῆς γραμμῆς του, καί σέ προβολή ὄχι πιά τοῦ συνθήματος κοινῆς Κυβέρνησης μέ τούς Χριστιανοδημοκράτες, ἀλλά μόνο μέ τούς Σοσιαλιστές.

Πάντα γι' αὐτό τό μεταβατικό σύνθημα πρέπει νά παλαίψουν τώρα στήν Ἰταλία οἱ ἑνωμένες δυνάμεις τῆς Ἄκρας Ἀριστερᾶς.

Ἡ ἰταλική πεῖρα δείχνει ὅτι οἱ παραδοσιακές ἡγεσίες εἶναι ἀνίκανες στή σημερινή ἀντικειμενική κατάσταση νά ἐλέγχουν ἀπόλυτα τήν ἴδια τους τή βάση. Ὅτι ἡ τελευταία ἔχει τήν τάση νά τίς ὑπερφαλαγγίσει ἀπό τά «ἀριστερά». Ὅτι ἑπομένως εἶναι δυνατό νά σχηματιστεῖ μιά ἀνεξάρτητη μαζική Ἐπαναστατική Ὀργάνωση, πού ὁπλισμένη μ' ἕνα ὀρθό μεταβατικό πρόγραμμα, τόσο ἀπέναντι στίς παραδοσιακές Ὀργανώσεις, ὅσο καί ἀπέναντι στά αὐτόνομα κινήματα τῶν Γυναικῶν, τῶν Νέων, τῶν Οἰκολόγων κλπ., νά παίξει ἕνα ἀποφασιστικό ρόλο γιά τή νικηφόρα ἔκβαση τοῦ προτσέσου.

Ἡ Σοσιαλιστική Ἐπανάσταση ἔχει καί πάλι, ὕστερα ἀπό πολλές δεκαετηρίδες, καινούργιες σοβαρές ἐλπίδες στή Νότιο Εὐρώπη, πού ἡ τύχη τους θά κριθεῖ στά λίγα χρόνια μπροστά μας, ἰδιαίτερα στή Γαλλία, τήν Ἰταλία, τήν Ἱσπανία.

Δημοσιεύουμε παρακάτω: Τήν προκήρυξη πού μοίρασε στή μεγάλη διαδήλωση τῆς φετεινῆς Πρωτομαγιᾶς ἡ «Ἐπαναστατική Τάση γιά τήν Αὐτοδιαχείριση», δηλαδή ἡ Ἀριστερά τοῦ P.S.U., πού προσανατολίζεται τώρα στή δημιουργία τῆς ἀνεξάρτητης Ὀργάνωσης τῶν «Κομμουνιστῶν ὁμάδων τῆς Αὐτοδιαχείρισης».

Πολλές ἑκατοντάδες μέλη ὡς τά τώρα τῆς «Ἐπαναστατικῆς Κομμουνιστικῆς Λίγκας» πρόκειται νά ἐνσωματωθοῦν σ' αὐτή τήν Ὀργάνωση.

Ἡ προκήρυξη εἶναι χαρακτηριστική τῆς πολιτικῆς ὡριμότητάς της, καί τῆς ἰδιαίτερης γραμμῆς πού ἐκπροσωπεῖ αὐτή τή στιγμή σ' ὁλόκληρο τό χῶρο τῆς Γαλλικῆς Ἄκρας Ἀριστερᾶς.

Δημοσιεύουμε σέ συνέχεια, τίς 4 προτάσεις πού μπήκαν γιά ψηφοφορία στήν ἱστορική Συνέλευση τῶν φοιτητῶν τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Ρώμης, τέλη τοῦ περασμένου Φλεβάρη. Οἱ προτάσεις εἶναι χαρακτηριστικές τῶν ρευμάτων πού ὑπάρχουν αὐτή τή στιγμή στό ἰταλικό φοιτητικό κίνημα. Οἱ ἀναλογίες εἶναι μεγάλες ἀνάμεσα στήν 1η καί 2η πρόταση (πού ψηφίστηκε τελικά). Ἡ πρόταση τῶν Φεμινιστριῶν, καθώς καί τῶν «Ἐρυθρόδερμων τῆς Μητρόπολης», προέρχονται ἀπό κινήματα τῆς ἄκρας «αὐτονομίας» καί πού γιά τήν ὥρα ἀπορρίπτουν ὅλες τίς παραδοσιακές πολιτικές ὀργανώσεις τῆς Ἄκρας Ἀριστερᾶς στήν Ἰταλία.

Γαλλία:

Εἶναι παρά ἕνα λεπτό

Γιά τήν πλειοψηφία τῶν ἐργαζόμενων, εἶναι τώρα βέβαιο, πώς ἡ «Ἑνωμένη Ἀριστερά», στήν ὁποία ἀναγνωρίζουν τίς πολιτικές τους ὀργανώσεις τοῦ Κομμουνιστικοῦ Κόμματος καί τοῦ Σοσιαλιστικοῦ Κόμματος, μπορεῖ νά κερδίσει τίς ἐκλογές (τοῦ 1978) καί νά πάρει στά χέρια της τίς ὑποθέσεις τῆς χώρας. Περιμένουν ἀπ' αὐτή τή νίκη, γιά τήν ὁποία ἀγωνίστηκαν, καί πού τή θεωροῦν σάν δικιά τους νίκη, πώς θά ἐπιτρέψει νά ἱκανοποιηθοῦν οἱ διεκδικήσεις τους: νά βγοῦν ἀπό τήν ἀγωνία τῆς ἀνεργίας, νά τεθεῖ τέρμα στήν ἀνεξέλεγκτη κυριαρχία τῶν ἐργοδοτῶν, νά μειωθεῖ ὁ χρόνος ἐργασίας, ν' ἀλλάξει ἡ ὀργάνωσή της κλπ. Περιμένουν ἐπίσης, πώς αὐτή ἡ νίκη θ' ἀρχίσει «ν' ἀλλάζει τή ζωή» στά ἐργοστάσια, τίς συνοικίες, στίς σχέσεις ἀνάμεσα στούς ἀνθρώπους. Οἱ ἐλπίδες εἶναι μεγάλες. Ἀλλά ἕνα ζήτημα τίθεται:

Α ὐ τ έ ς ο ἱ ἐ λ π ί δ ε ς, δ έ ν κ ι ν δ υ ν ε ύ ο υ ν, ὅ π ω ς τ ό 1 9 3 6 κ α ί τ ό 1 9 4 5, ν ά π ρ ο δ ο θ ο ῦ ν κ α ί π ά λ ι;

Δέν εἶναι ζήτημα ἀφηρημένο, ὅταν κανείς ἀκούει καί διαβάζει αὐτά πού λέν καί γράφουν οἱ «ἡγέτες» τῆς Ἀριστερᾶς.

— Ὁ Ντεφαίρ (Σοσιαλιστής Δήμαρχος τῆς Μασσαλίας) μιλᾶ γιά «ἀπαραίτητες ἀπολύσεις ἐργαζομένων».

— Τό Σοσιαλιστικό Κόμμα μιλᾶ γιά «λιτότητα τῆς Ἀριστερᾶς».

— Ὁ Μαρσέ (Γ. Γραμματεύς τοῦ Κ.Κ.) διαβεβαιώνει τούς ἐργοδότες ὅτι ἡ δύναμή τους θά παραμείνει ἀνέγγιχτη στά 85% τῶν ἐργαζομένων.

— Οἱ Ριζοσπάστες τῆς Ἀριστερᾶς (πού ἀποτελοῦν μέρος τῆς «Ἑνωμένης Ἀριστερᾶς») θέλουν νά ἐξαλειφθεῖ ἀπό τό «Κοινό Πρόγραμμα» ἡ φράση πού προβλέπει δυνατότητα ἐθνικοποιήσεων ἄν τό ζητήσουν οἱ ἐργαζόμενοι.

— Τό Κ.Κ. καί τό Σ.Κ. συζητοῦν πάνω στόν καλλί-

τερο τρόπο ν' ἀποζημιωθοῦν οἱ ἐργοδότες τῶν ἐπιχειρήσεων ποὺ θὰ ἐθνικοποιηθοῦν.

Μὲ μιὰ λέξη, οἱ ἡγεσίες περνοῦν τὸν καιρό τους γιὰ νὰ καθησυχάσουν ἀντὶ νὰ κινητοποιοῦν. Νὰ καθησυχάζουν σημαίνει νὰ ὑποδεικνύουν στοὺς ἀστοὺς ὡς ποῦ δὲν πρόκειται νὰ πᾶνε!

Τὸ Σύνταγμα; Θὰ τὸ διατηρήσουν καὶ θὰ τὸ ὑπερασπίσουν.

Τὸν Ζισκάρ; Θὰ συγκυβερνήσουν μαζί του.

Τὶς ἐθνικοποιήσεις; Τίποτα περισσότερο ἀπὸ 1%!

Τὸ Στρατό; Καμμιὰ ἀλλαγή, καὶ ὄχι στὶς 'Επιτροπὲς Στρατιωτῶν.

Τὶς μεσαῖες ἐπιχειρήσεις; Θᾶναι οἱ καλλίτεροι ὑπερασπιστές τους!

Κι ἀκόμα, γιὰ νᾶναι ὅλα αὐτὰ καθαρότερα, οἱ ἡγεσίες προσπαθοῦν νὰ διευρύνουν τὴν «'Ενωμένη 'Αριστερὰ» σὲ καινούργιες ἀστικὲς δυνάμεις, ὅπως οἱ Ντεγκωλικοὶ τῆς ἀντιπολίτευσης.

Εἶναι λοιπὸν εὔλογο νὰ τίθωνται ἐρωτήματα

Στὶς δημοτικὲς ἐκλογές, ἑκατοντάδες χιλιάδες ἐργαζομένων, Νέων, Γυναικῶν, τάθεσαν ψηφίζοντας γιὰ τὶς λίστες «ἡ ἐξουσία στοὺς ἐργαζόμενους» ἢ γιὰ τὶς λίστες τῶν Οἰκολόγων καὶ τῶν ὁπαδῶν τῆς «Αὐτοδιαχείρησης».

Τὸ ρεῦμα αὐτὸ ἔχει πολλὲς ἐκφράσεις: Τὰ μαχητικὰ συνδικάτα, τὸ κίνημα τῆς Νεολαίας, τῶν Γυναικῶν, τῶν ἐθνικῶν μειονοτήτων, τῶν 'Επιτροπῶν ποὺ δροῦνε στὸν τομέα τῶν συγκοινωνιῶν, τῆς κατοικίας, τῆς πάλης ἐναντίον τῆς ἀτομικῆς ἐνέργειας κλπ. Κανεὶς δὲν ἀντιπροσωπεύει αὐτὸ τὸ ρεῦμα.

Αὐτὸ ποὺ τὸ χαρακτηρίζει εἶναι μιὰ κοινὴ στάση καὶ πρακτικὴ ποὔχει τὄνομα: αὐτοκαθορισμός, αὐτο-οργάνωση, Αὐτοδιαχείριση. Μέσα στὸ ρεῦμα αὐτὸ ὁρισμένοι νομίζουν ὅτι τὸ «Κοινὸ Πρόγραμμα», παρὰ τοὺς περιορισμούς του, εἶναι ἕνα «ἀπαραίτητο πέρασμα», ἄλλοι εἶναι πιὸ κριτικοί, ἄλλοι ἀκόμα προτίθενται νὰ τοῦ ἀντιπαρατάξουν ἕνα ἄλλο πρόγραμμα, μιὰ ἄλλη προοπτική. Εἴμαστε μ' αὐτοὺς τοὺς τελευταίους.

'Αλλὰ ὅλοι μας, στὴ βάση τῆς ὑπεράσπισης τῶν ἀντικαπιταλιστικῶν διεκδικήσεων, καὶ μιᾶς δημοκρατικῆς πρακτικῆς στοὺς ἀγῶνες (κυρίαρχες γενικὲς συνελεύσεις, ἀπεργιακὲς ἐπιτροπές, ἀντιπρόσωποι ἀνακλητοὶ σ' ὅλα τὰ ἐπίπεδα) καὶ στὰ μέσα (ἐργατικὸς καὶ λαϊκὸς ἔλεγχος) μποροῦμε νὰ ἐργαστοῦμε μαζί, νὰ εὐνοήσουμε δραστηριότητες ποὺ συγκλίνουν, νὰ δημοσιεύσουμε μαζὶ δελτία καὶ ἐφημερίδες τοπικὲς ἢ γενικότερες γιὰ ἀνταλλαγὴ πείρας καὶ συζήτηση.

'Αλλὰ εἶναι ἀρκετό;

'Η νίκη τῆς 'Αριστερᾶς εἶναι τώρα δυνατή. 'Αλλὰ ἡ νίκη τοῦ Σοσιαλισμοῦ;

Τὰ ἀντικαπιταλιστικὰ κινήματα τῶν μαζῶν ἀναπτύσσονται, ξεκινώντας ἀπὸ τὸ δικό τους αὐτόνομο καθορισμό.

'Αλλὰ δὲν εἶναι ἐπίσης ἀναγκαῖο νὰ ἀγωνιστοῦμε γιὰ μιὰ διαφορετικὴ καθολικὴ λύση ἀπὸ κείνη τοῦ ρεφορμισμοῦ;

Γιὰ μιὰ ἐπαναστατικὴ πολιτικὴ δύναμη ἱκανὴ ταυτόχρονα νὰ συμβάλλει στὴν ἑνοποίηση ὅλων τῶν ὁπαδῶν τῆς Αὐτοδιαχείρησης, καὶ ν' ἀγωνιστεῖ ἀπὸ τώρα γιὰ μιὰ ἄλλη προοπτική, μιὰ ἄλλη στρατηγική, ἀπὸ ἐκείνη τῶν ρεφορμιστικῶν δυνάμεων;

Γιὰ μιὰ πολιτικὴ δύναμη, ἱκανὴ νὰ δημιουργήσει τὶς συνθῆκες μιᾶς ἑνιαίας δράσης ἀπὸ τὴ βάση ἕως τὴν κορυφὴ ὅλων τῶν ἐργατικῶν δυνάμεων, νὰ δείξει γιατί εἶναι ἀναγκαῖο νὰ κόψει κανεὶς μὲ τοὺς ἀστούς, τὰ κόμματά τους, τοὺς θεσμούς τους, γιὰ «νὰ προχωρήσει πρὸς τὸ σοσιαλισμό»;

Μιὰ πολιτικὴ δύναμη ἱκανὴ νὰ προτείνει μιὰ ἐργατική, ἑνιαία, λύση στὴν κρίση τοῦ καπιταλισμοῦ: μιὰ ταξικὴ Κυβέρνηση τῶν Κομμουνιστῶν καὶ Σοσιαλιστῶν πάνω σ' ἕνα ἀντικαπιταλιστικὸ πρόγραμμα;

Τέτοια πολιτικὴ δύναμη ποὖναι σήμερα ἀναγκαία καὶ δυνατή, δὲν εἶναι ἀκόμα τὸ «ἐπαναστατικὸ κόμμα».

Γιὰ νὰ δημιουργηθεῖ τέτοιο Κόμμα, πρέπει ἡ πλειοψηφία τῶν ἐργαζομένων ποὺ ἀκολουθοῦν τὸ Κομμουνιστικὸ καὶ τὸ Σοσιαλιστικὸ Κόμμα νὰ δοκιμάσει ἡ ἴδια τὴν πείρα τῆς λύσης ποὺ προτείνουν οἱ 'Οργανώσεις τους καὶ τὶς ὁποῖες ἐξακολουθεῖ νὰ ἐμπιστεύεται.

Γι' αὐτὸ πρέπει νὰ βοηθήσουμε νὰ δοκιμαστεῖ αὐτὸς ὁ προσανατολισμός, γι' αὐτὸ πρέπει νὰ συνοδεύσουμε τὶς μάζες ποὺ τὸν ἀσπάζονται, στοὺς καθημερινοὺς ἀγῶνες.

Γι' αὐτὸ μιὰ συνένωση τῶν Κομμουνιστῶν γιὰ τὴν Αὐτοδιαχείρηση εἶναι δυνατὴ καὶ ἀναγκαία. Μιὰ συνένωση ὅλων ἐκείνων ποὺ θέλουν κολλεκτιβιστικὰ νὰ καθορίσουν, στὴ βάση μιᾶς ἐπαναστατικῆς ἀντίληψης τῆς Αὐτοδιαχείρισης, τὴν ὀργάνωση ποὺ πρέπει νὰ οἰκοδομηθεῖ, τὴ γραμμὴ ποὺ πρέπει νὰ ἐφαρμόσει, τὴν πρακτικὴ ποὺ πρέπει νὰ ὑπερασπίσει.

Σ' ἕνα χρόνο: 78, εἶναι τώρα παρὰ ἕνα λεπτό!

Παρίσι 1.5.77

'Η 'Επαναστατικὴ Τάση γιὰ τὴν Αὐτοδιαχείριση.

'Ιταλία:

'Η πρώτη πρόταση

'Η «'Ενιαία Συνδικαλιστικὴ Παράταξη Μεταλλουργῶν» κάλεσε τὸ φοιτητικὸ κίνημα ποὺ ξεπήδησε ἀπὸ τὶς καταλήψεις τῶν Πανεπιστημίων σὲ διαμαρτυρία ἐναντίον τοῦ νομοσχεδίου Μαλφάτι, ἐναντίον τῆς Κυβέρνησης τῆς ἀνεργίας καὶ τῶν θυσιῶν ἀπὸ τοὺς ἐργαζόμενους, νὰ λάβει μέρος στὴ γενικὴ συνέλευση τῶν ἀντιπροσώπων της ποὔχει συγκληθεῖ γιὰ τὶς 7, 8 καὶ 9 τοῦ Μάρτη στὴ Φλωρεντία.

'Η ἔκθεση μὲ τὴν ὁποία πρόκειται ν' ἀνοιχθεῖ ἡ συζήτηση σ' αὐτὴ τὴ συνέλευση, παρουσιάζει σημαντικὲς διαφορὲς μὲ τὶς ἀπόψεις τοῦ κινήματός μας, καὶ τὴν αὐτονομία του, πάνω στὰ ἀκόλουθα τρία σημεῖα: α) Τὴν ἀπόπειρα νὰ γίνει διάκριση στὸ κίνημά μας ἀνάμεσα σὲ μιὰ τάχα «βίαιη καὶ ἐκφοβιστικὴ» τάση καὶ μιὰ τάση διατεθειμένη γιὰ διάλογο καὶ συζήτηση τῶν ἀπόψεων. β) Τὴν ἀπόπειρα

νὰ ξαναμποῦν στὸ κίνημα 'Οργανώσεις Νέων τοῦ Κόμματος, πού στὴν πραγματικότητα ἢ εἶναι ξένες πρὸς τὸ κίνημά μας, ἢ ἀντιτάχτηκαν στὴν ἀνάπτυξή του. γ) Οἱ κρίσεις ποὺ ἐξέφρασε τὸ κίνημά μας πάνω στὰ γεγονότα τῆς Ρώμης εἶναι γνωστὲς καὶ ξεκάθαρες. Γιὰ μᾶς, ἡ προβοκάτσια προῆλθε ἀπὸ τὴν «Ὁμάδα Φρουρᾶς» τοῦ 'Ιταλικοῦ Κομμουνιστικοῦ Κόμματος, μάσκα ραμένη γιὰ τὶς περιστάσεις σὲ «Ὁμάδα Φρουρᾶς» τοῦ Συνδικάτου, πράγμα ποὺ τὸ ἀπεκάλυψαν πολλὲς 'Εργοστασιακὲς 'Επιτροπὲς καὶ πολλὰ διοικητικὰ συμβούλια, παρόντα σ' αὐτὰ τὰ γεγονότα.

Ἡ ἔκθεση μιλᾶ γιὰ δημοκρατία, ἀλλὰ στὴν πραγματικότητα ἐκεῖνος ποὺ ἀντιτάχτηκε στὴ δημοκρατία καὶ τὴν αὐτονομία τοῦ κινήματός μας ἦταν ὁ Λάμα(1). Ἡ δίκαιη ἀνταπάντηση σ' αὐτὴ τὴν προβοκάτσια προῆλθε ἀπὸ ὅλο τὸ κίνημα κι ὄχι ἀπὸ ἕνα μέρος του καὶ μόνο.

Παρ' ὅλα αὐτὰ τὸ κίνημα τῶν Φοιτητῶν εἶναι διατεθειμένο νὰ συναντήσει τοὺς ἀντιπροσώπους τῆς «Ἑνιαίας Συνδικαλιστικῆς Παράταξης Μεταλλουργῶν», τονίζοντας ὅμως ὅτι ἡ φόρμα, ὁ ἀριθμός, καὶ οἱ τρόποι συμμετοχῆς εἶναι ζητήματα ποὺ τὸ κίνημα θ' ἀποφασίσει αὐτόνομα στοὺς δικούς του χώρους.

Ξανατονίζουμε ἐπίσης ὅτι τὸ κίνημά μας θὰ ἐξακολουθήσει νἄχει σχέσεις ἄμεσες καὶ ὀργανωμένες μὲ τὴν ἐργατικὴ ἀντιπολίτευση ποὺ σχηματίζεται πάνω στὴ βάση τῆς πάλης ἐναντίον τῆς πολιτικῆς κοινωνικοῦ συμβιβασμοῦ.

Ἡ «Ἑνιαία Συνδικαλιστικὴ Παράταξη τῶν Μεταλλουργῶν» πρέπει νὰ ὀργανώσει μιὰ γενικὴ καμπάνια γιὰ τὴν ἀπελευθέωρση ὅλων τῶν συντρόφων μας ποὺ βρίσκονται κρατούμενοι. Πρέπει ἐπίσης νὰ ἐγγυηθεῖ τὴν πραγματικὴ συμμετοχὴ τῶν ἐργατῶν ὄχι μόνο σ' αὐτὴ τὴ συνέλευση.

Στόχος μας πρέπει νἆναι κοινὲς πολιτικὲς συζητήσεις ἀνάμεσα σὲ φοιτητὲς καὶ ἐργάτες παντοῦ, στὰ ἐργοστάσια.

Ἡ «Ἑνιαία Συνδικαλιστικὴ Παράταξη τῶν Μεταλλουργῶν» πρέπει ν' ἀποκηρύξει τὴν ἀπαράδεκτη πρακτικὴ τῆς ὑποστήριξης τῆς ἐπανασταθεροποίησης τοῦ καπιταλισμοῦ ποὺ συγκεκριμενοποιεῖται μὲ διάφορες παραχωρήσεις στοὺς ἐργοδότες καὶ τὸ Κράτος τους. Πρέπει ἐπίσης νὰ πάρει μιὰ καθαρὴ θέση σχετικὰ μὲ τὴ γενικὴ ἀπεργία στὶς 12 Μαρτίου στὴ Ρώμη ποὺ ἐκτὸς τῶν ἄλλων θὰ πρέπει ν' ἀποβλέπει στοὺς ἀκόλουθους στόχους:

1) Τὸν περιορισμὸ τῶν ὡρῶν ἐργασίας καὶ τὴν πάλη ἐναντίον ὅλων τῶν μορφῶν ἐπανασταθεροποίησης τοῦ καπιταλισμοῦ. 2) Τὴν πάλη ἐναντίον τῶν ἀντιδραστικῶν διαταγμάτων τῆς Κυβέρνησης καὶ τὴν περικοπὴ τῶν δημοσίων δαπανῶν. 3) Γενικὰ ἐναντίον τῆς πολιτικῆς τῶν «θυσιῶν», ποὺ προωθεῖ ἡ κυβέρνηση 'Αντρεόττι, χάρη στὴν ἀποχὴ τῆς 'Αριστερᾶς.

---

(1) Πρόκειται γιὰ τὸ συνδικαλιστὴ ἡγέτη Λάμα, τοῦ 'Ιταλικοῦ Κομμουνιστικοῦ Κόμματος, ποὺ πῆγε στὸ Πανεπιστήμιο γιὰ νὰ «καθησυχάσει» τοὺς φοιτητὲς καὶ νὰ τοὺς ἀναπτύξει τὴ γραμμὴ τοῦ Κόμματός του.

Ἡ πρόταση ποὺ πλειοψήφισε

Σύντροφοι, ἡ Συνέλευσή μας παίρνει τὴν ὑποχρέωση νὰ διαδόσει τὴ συζήτηση ποὺ ἔγινε ἐδῶ αὐτὲς τὶς μέρες, σ' ὅλα τὰ Πανεπιστήμια, Σχολεῖα τῆς χώρας, στὶς συνοικίες, στὰ ἐργοστάσια.

Συγκεφαλαιώνει τὸ ἄμεσο πρόγραμμά της στὰ ἀκόλουθα σημεῖα:

1) Ἡ Συνέλευση διαπιστώνει τὸν προλεταριακὸ χαρακτήρα τοῦ κινήματος καὶ τῆς πάλης ποὺ ἀναπτύχτηκε στὰ Πανεπιστήμια αὐτὲς τὶς βδομάδες.

Πρωταγωνιστὲς τῆς πάλης αὐτῆς εἶναι οἱ ἄνεργοι προλετάριοι, κακοπληρωμένοι ἐργαζόμενοι, φοιτητές, ἐργάτες, περιθωριακοὶ διανοούμενοι, Γυναῖκες, ὑπερεκμεταλλευόμενοι γενικὰ τῆς προσωρινῆς καὶ περιθωριακῆς δουλειᾶς.

2) Ἡ Συνέλευση ἐγκρίνει καὶ διεκδικεῖ τὸ μαχητικὸ ἀντιφασιστικὸ χαρακτήρα ποὺ πῆραν τὰ γεγονότα τῆς Πλατείας τῆς 'Ανεξαρτησίας, κινητοποιεῖται καὶ ἀγωνίζεται γιὰ τὴν ἀπελευθέρωση τῶν συντρόφων Ντάντο καὶ Πάολο, καθὼς καὶ γιὰ κείνη τῶν συντρόφων Νταργκάντζελο, Παντζιέρι, Λοζάκανο, Μαριάνι.

Ἐπίσης γιὰ τὴν ἐπαναφορὰ στὶς γραμμὲς τοῦ κινήματος ὅλων ἐκείνων τῶν πρωτοπορειακῶν στοιχείων, ποὺ γιὰ πολιτικοὺς λόγους, διώχτηκαν καὶ ὑπόφεραν.

3) Ἡ Συνέλευση καταγγέλλει τὴν ἐπέμβαση τοῦ Λάμα στὸ Πανεπιστήμιο, ὑπογραμμίζοντας τὸν πρακτικὸ συνδυασμό της μὲ τὴν ἐπέμβαση τῆς 'Αστυνομίας, καὶ τὴ λήψη τῶν εἰδικῶν καταπιεστικῶν νόμων τοῦ Κοσίγκα (ὑπουργοῦ τῶν 'Εσωτερικῶν).

4) Ἡ Συνέλευση ἐκφράζει τὴν ἐνεργητική της συμπαράσταση στὶς 'Επιτροπὲς Πάλης, σ' ὅλους τοὺς πολιτικοὺς ὀργανισμοὺς τῆς βάσης, σ' ὅλες τὶς αὐτόνομες πρωτοπορεῖες στὰ 'Εργοστάσια, στὶς συνοικίες, στὶς σχολές, στὰ Πανεπιστήμια, ποὺ ἀγωνίζονται γιὰ τὴ διατήρηση τοῦ βιοτικοῦ ἐπιπέδου τῶν ἐργαζομένων, γιὰ τὸν περιορισμὸ τῶν ὡρῶν ἐργασίας, κατὰ τῆς ἐπανασταθεροποίησης τοῦ συστήματος καὶ τὶς ἀπειλὲς κατάληψης τῶν ἐργοστασίων, κατὰ τῆς πολιτικῆς τῶν «θυσιῶν» ἀπὸ τοὺς ἐργαζόμενους, κατὰ τῆς μαύρης δουλειᾶς καὶ τῆς ὑπερεκμετάλλευσης στὰ ἐργοστάσια καὶ τὶς συνοικίες.

Ὅσο γιὰ τὴν πρόταση συμμετοχῆς στὴ συνέλευση τῶν ἀντιπροσώπων τῶν μεταλλουργῶν στὴ Φλωρεντία, ἡ ἐθνικὴ συνέλευση τοῦ κινήματος πάλης κάνει στὴν «Ἑνιαία Συνδικαλιστικὴ Παράταξη τῶν Μεταλλουργῶν» τὴν ἀκόλουθη ἀντιπρόταση: Νὰ εὐρυνθεῖ τὸ κίνημα καὶ νὰ διαταχθοῦν συζητήσεις γιὰ τὴν καλλίτερη ὀργάνωση τῆς γενικῆς πάλης στὶς ἐργοστασιακὲς καὶ συνοικιακὲς συνελεύσεις, μὲ κοινὴ συμμετοχὴ ἐργατῶν καὶ φοιτητῶν.

Ἡ Συνέλευση ἀπορρίπτει τὴ διάκριση μέσα στὸ κίνημά μας μεταξὺ μιᾶς τάσης τάχα «βίαιης καὶ ἐκφοβισμοῦ» καὶ μιᾶς ἄλλης ἀνοιχτῆς στὴ συζήτηση. Ὅπως ἀπορρίπτει τὴν προσπάθεια διείσδυσης μέσα στὸ κίνημα 'Οργανώσεων τῆς Νεολαίας τοῦ Κόμματος, ποὺ στὴν πράξη ἀπέδειξαν πὼς εἶναι εἴτε ξένες εἴτε ἀντίθετες πρὸς τὸ κίνημα.

Ὅσο γιὰ τὰ γεγονότα τῆς Ρώμης, ἡ γνώμη τῆς Συνέλευσης εἶναι ἐκείνη ποὺ ἐξέφρασε στὴν ὁλότητά του

τὸ κίνημα: ἡ προβοκάτσια ξεκίνησε ἀπὸ τὴν «Ὁμάδα Φρουρᾶς» τοῦ Ι.Κ.Κ., μασκαρεμένη σὲ «Ὁμάδα Φρουρᾶς» τοῦ Συνδικάτου, πράγμα ποὺ διαπιστώθηκε ἀπὸ πολυάριθμα ἐργοστασιακὰ συμβούλια παρόντα στὴ διαδήλωση. Ἐκεῖνος ποὺ ἀντιστάθηκε στὴν αὐτονομία τοῦ κινήματος ἦταν ὁ Λάμα. Ἡ δίκαιη ἀπάντηση σ' αὐτὴ τὴν προβοκάτσια δόθηκε ἀπὸ ὁλόκληρο τὸ κίνημα κι ὄχι ἀπὸ ἕνα περιθωριακό του καὶ μόνο μέρος.

Ἡ μαζικὴ ἀντιπροσωπεία ποὺ στέλνουμε στὴ συνέλευση τῆς Φλωρεντίας εἶναι ἐπιφορτισμένη νὰ ἐκφράσει ἐκεῖ τὸ ἄμεσο πρόγραμμα τοῦ κινήματός μας: περιορισμὸ τῶν ὡρῶν ἐργασίας καὶ ὑπεράσπιση τῶν ἡμερομισθίων καὶ μισθῶν. Κατὰ τῶν καταπιεστικῶν διαταγμάτων καὶ μέτρων τῆς Κυβέρνησης. Κατὰ τῆς πολιτικῆς τῶν «θυσιῶν» ἀπὸ τοὺς ἐργαζομένους, ποὺ προωθεῖ ἡ Κυβέρνηση, ὑποστηριζόμενη μὲ τὴν ἀποχὴ τῆς Ἀριστερᾶς, ἀπὸ τὶς ψηφοφορίες στὴ Βουλή. Ἡ Συνέλευση ἀναλαμβάνει τὴν ὑποχρέωση νὰ ὀργανώσει παντοῦ μιὰ μέρα πάλης κατὰ τῆς ἐκπαιδευτικῆς μεταρρύθμισης τοῦ Μαλφάτι (ὑπουργοῦ τῆς Παιδείας) καὶ τοῦ παρόμοιου σχεδίου τοῦ Ι.Κ.Κ., ὑποστηρίζοντας τὴ διαδήλωση ποὺ ὀργανώνει τὸ κίνημα στὴ Φλωρεντία στὶς 7 Μαρτίου. Ἡ Συνέλευση ἀναλαμβάνει νὰ ὀργανώσει στὴ Ρώμη στίς 12 Μαρτίου μιὰ μεγάλη ἐθνικὴ διαδήλωση πάλης ἐναντίον τῆς ἀνεργίας καὶ τῆς μείωσης τοῦ εἰσοδήματος τῶν ἐργαζόμενων, καθὼς καὶ ἐναντίον γενικότερα τοῦ συστήματος τοῦ ἡμερομισθίου, γιὰ τὴν ἐπανάληψη τοῦ ἀγώνα καὶ τὴν ὀργανωτικὴ αὐτονομία τῶν ἐργατῶν, τῶν φοιτητῶν, τῶν ἀνέργων καὶ ὅλων τῶν ἐκμεταλλευομένων.

Ἡ πρόταση τῶν φεμινιστριῶν

Καλοῦμε ὅλες τὶς πολιτικὲς ὀργανώσεις, ὁμάδες καὶ κινήματα νὰ καταγγείλουν τὶς στρεψοδικεῖες, καὶ ἄλλα τεχνάσματα ποὺ χρησιμοποιήθηκαν σ' αὐτὴ τὴ συνέλευση καὶ ἐμπόδισαν τὸ πανεπιστημιακὸ κίνημα νὰ ἐκφραστεῖ ἐλεύθερα.

Ἡ συνέλευση πῆρε ἕνα βίαιο χαρακτήρα γιατὶ δὲν κατόρθωσε νὰ ἐκφράσει τὸ πραγματικὸ περιεχόμενο τοῦ κινήματος ποὺ ἀποβλέπει σὲ μιὰ ἀνταλλαγὴ γνωμῶν, κι ὄχι ὅπως ἔγινε, σὲ ἰδεολογικὴ σύγκρουση ἀνάμεσα σὲ ἀντιμαχόμενες παρατάξεις ποὺ κάθε μιά τους ἔχει σὰν κύριο μέλημα τὴν αὔξηση τῆς ἐπιρροῆς της.

Ἡ ἀνταλλαγὴ γνωμῶν, ἡ συζήτηση καὶ ἐμβάθυνση τοῦ περιεχομένου τοῦ κινήματος εἶναι δυνατὴ μόνο ἂν τὸ κίνημα παραμείνει αὐτόνομο καὶ ξεκινᾶ ἀπὸ τὴν ἀνάλυση τῶν ἀντιθέσεων καὶ τῶν ἀναγκῶν τῶν κοινωνικῶν σχέσεων ποὺ ἐκφράζει.

Ὁποιοσδήποτε δὲν προσπαθεῖ νὰ κάνει δυνατὴ τέτοια συζήτηση εἶναι ἐναντίον τῆς αὐτονομίας τοῦ κινήματος.

Ἡ ἐπιτυχία ποὔχουν τέτοιες μανοῦβρες χαρακτηριστικὲς τοῦ παραδοσιακοῦ πολιτικαντισμοῦ ἀποδείχνει τὴν περιορισμένη ἱκανότητα ὀργάνωσης τοῦ κινήματος.

Τὴν αὐτονομία τοῦ δικοῦ μας φεμινιστικοῦ κινήματος τὴν ἀποχτήσαμε ὅλα αὐτὰ τὰ χρόνια μὲ διαρκὴ πάλη ἐναντίον κάθε ξένης ἐπίθεσης, δείχνοντας μιὰ πραγματικὴ ἱκανότητα κολλεκτιβιστικῆς ὀργάνωσης.

Ἡ πρόταση τῶν «ἐρυθροδέρμων τῆς Μητρόπολης»

Ἐμεῖς οἱ «Ἐρυθρόδερμοι τῆς Μητρόπολης» καταγγέλλουμε καὶ στιγματίζουμε τὸ ἐφιαλτικὸ κλίμα βίας καὶ στρεψοδικίας, ποὺ δημιουργήθηκε σὲ τούτη τὴ Συνέλευση, ὅπου ὅλη ἡ δύναμη, ἡ φαντασία, καὶ δημιουργικότητα τοῦ κινήματος ἔχει καταπνιγεῖ, βιαστεῖ, ἐξουθενωθεῖ. Κι αὐτὸ μ' ἕνα τρόπο ἐφαρμογῆς τῆς πολιτικῆς ἀπὸ τοὺς μὲν καὶ τοὺς δὲ ποὺ δὲν διαφέρει στὴν οὐσία της παρὰ μόνο στὰ ἀντιτιθέμενα συνθήματα, δηλαδὴ σὲ κούφια λόγια ἠχηρά, ἀπὸ τὸ εἶδος τῆς πολιτικῆς ποὺ μισοῦμε καὶ θέλουμε νὰ ἐξαφανίσουμε ἀπὸ τὸ πρόσωπο τῆς γῆς.

Ὁ θόρυβος ἀπὸ τὰ μεγάφωνα, ἡ προσπάθεια νὰ ἐπιβληθοῦν οἱ πιὸ χοντροκομμένοι καὶ παλληκαράδες, ἡ βία ἐναντίον τῶν περιθωριακῶν ποὺ ἀρνοῦνται νὰ παίξουν τέτοιο παιχνίδι, ἀκόμα καὶ μέσα στὸ κίνημα, εἶναι οἱ τελευταῖοι βίαιοι σπασμοὶ ἑνὸς τέρατος ποὺ πεθαίνει καὶ μάλιστα ἐλπίζουμε γρήγορα. Ἀλλοιῶς θᾶμαστε ἐμεῖς ποὺ θ' ἀναλάβουμε τὴν εὐθανασία του.

Καταγγέλλουμε μὲ λύπη, ἀλλὰ πάνω ἀπ' ὅλα μὲ ὀργή, τὴν ἀπόπειρα νὰ μεταποιηθοῦν οἱ ἐκφράσεις δημιουργικότητας τοῦ κινήματος σὲ ἁπλὸ φολκλὸρ γιὰ νὰ κρύψουμε ἔτσι ὅλα τὰ παλιὰ ποὺ σαπίζουν ἀναμεταξύ μας. Σ' αὐτὰ περιλαμβάνεται καὶ ὁ τρόπος μὲ τὸν ὁποῖο τὸ Προεδρεῖο, καὶ μέρος αὐτῆς τῆς Συνέλευσης ἀντέδρασαν στὶς ἐπεμβάσεις μας καὶ σὲ κεῖνες τῶν Φεμινιστριῶν.

Ἔχομε μιὰ ἐντύπωση ποὺ ὅσο πάει καὶ περισσότερο γίνεται βεβαιότητα, πὼς κάθε τι τὸ Νέο τρομάζει πολλούς. Τρομάζει πάνω ἀπ' ὅλους ἐκείνους ποὺ προσπαθοῦν νὰ ὑποτάξουν τὸ κίνημα μὲ τὰ παλιὰ συνηθισμένα ὅπλα τῆς ὀργανωμένης ψευτιᾶς, ποὺ μὲ τὴ βία ἔχουν πιάσει τὰ πόστα σ' αὐτὴ τὴν αἴθουσα, σὰν νᾶμαστε στὸ ἀστικὸ κοινοβούλιο ποὺ ἐμεῖς ὡστόσο ἀπορρίπτουμε καθὼς καὶ τὶς στρεψοδικεῖες του.

Γι' αὐτὸ καὶ ξεχωρίζουμε τὶς εὐθύνες μας ἀπὸ ὁποιαδήποτε ἀπόφαση αὐτῆς τῆς συνέλευσης, ἀπὸ τὴ σωρεία τῶν προτάσεων καὶ ἀντιπροτάσεων ποὺ παρουσίασαν ἐδῶ οἱ ἐπαγγελματίες τῆς πολιτικῆς. Καλοῦμε ὅσους ἀναγνωρίζουν τὴν ἀληθινὴ αὐτονομία τοῦ κινήματος νὰ βρεθοῦμε ὅλοι τὴν ἐρχόμενη Τρίτη στὶς 5 μ.μ. στὴν ἀπελευθερωμένη Φιλολογικὴ Σχολὴ τοῦ Πανεπιστημίου, γιὰ νὰ προετοιμάσουμε ἀπὸ κοινοῦ τὴν ἡμέρα πάλης τῆς Τετάρτης.

Τὸ φεμινιστικὸ κίνημα στὴ χώρα μας σήμερα

Ἀπὸ τὰ μέσα τῆς δεκαετίας τοῦ '60 ἄρχισε στὴν Ἀμερικὴ καὶ στὴν Εὐρώπη ἕνα πλατὺ καὶ δυναμικὸ γυναικεῖο κίνημα, χαρακτηριζόμενο σὰν νεο - φεμινιστικό, σὲ ἀντιδιαστολὴ μὲ τὸ παραδοσιακὸ ἀστικὸ γυναικεῖο κίνημα τῶν ἀρχῶν τοῦ αἰώνα.

Τὸ εὐρωπαϊκὸ γυναικεῖο κίνημα, ἀφοῦ γνώρισε

περιόδους ὕφεσης, παρουσιάζει τώρα νέα ἄνθηση, εἰδικότερα στὴν Ἰταλία. Μετὰ τὴν πτώση τῆς χούντας, ὅπως ἦταν φυσικό, ἔφθασαν καὶ στὴν Ἑλλάδα οἱ ἰδέες καὶ οἱ μέθοδες πάλης τοῦ ριζοσπαστικοῦ γυναικείου κινήματος, σὰν κίνημα συγκεκριμένων διεκδικήσεων τοῦ γυναικείου πληθυσμοῦ ἐνάντια στὶς καταπιέσεις ποὺ δέχεται ἡ γυναίκα σ' ὅλους τοὺς τομεῖς, ἀλλὰ καὶ σὰν κίνημα ἀμφισβήτησης τοῦ «εἰδικοῦ ρόλου τῆς γυναίκας», τῆς «ἰδιαίτερης γυναικείας φύσης» καὶ κατ' ἐπέκταση ὅλων τῶν κοινωνικῶν σχέσεων. Θὰ περιγράψουμε μὲ λίγα λόγια τὴν πορεία καὶ τὶς ἀπόψεις τῆς γυναικείας ὀργάνωσης ποὺ θεωροῦμε ὅτι βρίσκεται πιὸ κοντὰ στὸ εὐρωπαϊκὸ νεο - φεμινιστικὸ ρεῦμα καὶ λόγω τῆς ταυτότητας τῶν ἀναλύσεων καὶ τῶν συμπερασμάτων της καὶ τῶν σχέσεων ποὺ καλλιεργεῖ μὲ τὶς ἀντίστοιχες γυναικεῖες ὀργανώσεις τῆς Εὐρώπης. Πρόκειται βέβαια γιὰ τὴν «Κίνηση γιὰ τὴν Ἀπελευθέρωση τῶν γυναικῶν».

Ὁ πρῶτος πυρήνας ποὺ δημιούργησε τὴν Κίνηση γιὰ τὴν Ἀπελευθέρωση τῶν γυναικῶν, παρουσιάσθηκε ἀμέσως μετὰ τὴν πτώση τῆς δικτατορίας καὶ συγκροτήθηκε κυρίως ἀπὸ νεαρὲς ἐργαζόμενες, ποὺ πολλὲς ἀπ' αὐτὲς εἶχαν σπουδάσει στὸ ἐξωτερικὸ καὶ ἦρθαν σ' ἐπαφὴ μὲ τὸ ριζοσπαστικὸ φεμινιστικὸ κίνημα τῆς Εὐρώπης.

Μετὰ ἀπὸ πολύμηνη διαδικασία συζητήσεων, ἐπεξεργασίας θεωρητικῶν βάσεων τοῦ γυναικείου κινήματος καὶ ἀνάλυσης τῶν ἰδιαίτερων κοινωνικῶν συνθηκῶν ποὺ ἐπικρατοῦν στὴ χώρα μας, αὐτὸς ὁ κύκλος δημιούργησε τὴν Κίνηση γιὰ τὴν ἀπελευθέρωση τῶν γυναικῶν. Καθορίστηκε τὸ ἰδεολογικό της πλαίσιο καὶ χαράχτηκαν οἱ γενικὲς κατευθύνσεις τῆς πρακτικῆς δουλειᾶς. Ταυτόχρονα ὅμως μὲ τὶς συζητήσεις γινόνταν προσπάθειες ἐπαφῆς μὲ τὶς γυναῖκες καὶ ἰδιαίτερα τὶς ἐργαζόμενες, συμμετοχῆς στοὺς ἀγῶνες τους καὶ βοήθειας πρὸς αὐτές, ὅσο ἦταν δυνατό. Γιὰ παράδειγμα, στὴν κινητοποίηση τῶν Μαθητριῶν - Μαιῶν, τὸν Μάϊο τοῦ 75, οἱ γυναῖκες τῆς Κίνησης ἦρθαν πολλὲς φορὲς σ' ἐπαφὴ μαζί τους, πῆραν μέρος στὴν πορεία τους, συγκέντρωσαν χρηματικὰ ποσὰ γιὰ τὴν ἐνίσχυσή τους, τοὺς συμπαραστάθηκαν στὴν ἀπεργία πείνας ποὺ ἔκαναν, διεκδικώντας βελτίωση τῶν συνθηκῶν ζωῆς τους στὴ Σχολή, περισσότερη ἐλευθερία κινήσεων καὶ ἀνύψωση τοῦ ἐπιπέδου τῆς Σχολῆς τους.

Μετὰ ἀπ' αὐτὴ τὴν περίοδο προετοιμασίας, ἡ Κίνηση ἄνοιξε γραφεῖα καὶ ἄρχισε νὰ δουλεύει συστηματικά. Εἶναι ἐντελῶς ἀνοικτὴ σὲ ὁποιαδήποτε γυναίκα θὰ ἤθελε νὰ ἀγωνισθεῖ γιὰ τὴ χειραφέτηση τὴ δική της καὶ ὅλων τῶν γυναικῶν καὶ θὰ δεχόταν τὶς γενικὲς ἀρχὲς τῆς Κίνησης, ποὺ εἶναι:

1. Ἡ ἀποδοχὴ τῆς αὐτονομίας τοῦ γυναικείου κινήματος ἀπὸ πολιτικὰ κόμματα ἢ ὀργανώσεις καὶ ἡ ὑπεράσπισή του ἀπὸ ὁποιαδήποτε προσπάθεια χειραγώγησής του.

2. Ἡ θεώρηση τοῦ γυναικείου κινήματος σὰν ἀναπόσπαστο καὶ δυναμικὸ κομμάτι τοῦ κινήματος γιὰ τὴ χειραφέτιση τῶν ἐργαζομένων, τῆς πάλης γιὰ τὸ σοσιαλισμό.

3. Ὁ γυναικεῖος ἀγώνας θὰ κατευθύνεται σ' ὅλα τὰ μέτωπα ποὺ παρουσιάζεται ἡ γυναικεία καταπίεση, στὸ σεξουαλικὸ τομέα, στὴν ἐργασία, στὸν ἰδεολογικὸ τομέα, χωρὶς καμμιὰ ἱεράρχηση, χωρὶς καθορισμὸ πρωτευόντων καὶ δευτερευόντων στόχων.

Ἡ ὀργανωτικὴ δομὴ τῆς κίνησης εἶναι ἐντελῶς δημοκρατική, χωρὶς διοικητικὰ ὄργανα, χωρὶς τὴν παραμικρὴ ἱεραρχία, καὶ ἡ προσπάθεια τείνει στὴν ἀποκρυστάλλωση μιᾶς λειτουργίας τέτοιας ποὺ νὰ ἐπιτρέπει τὴν ἀνάπτυξη τῆς πρωτοβουλίας τοῦ κάθε μέλους καὶ τῆς κάθε ὁμάδας, ἀλλὰ καὶ νὰ ἐξασφαλίζει τὴν πληροφόρηση καὶ τὸ συντονισμὸ στὴ δράση ὅλων τῶν μελῶν.

Ἡ κίνηση ἀποτελεῖται ἀπὸ τέσσερεις ὁμάδες δουλειᾶς, καὶ μιὰ συντονιστικὴ μεταξύ τους ὁμάδα. Τὸ ὄργανο ποὺ καθορίζει τὶς γενικότερες κατευθύνσεις καὶ ἀποφασίζει γιὰ τὴ συνολικὴ ἔκφραση τῆς Κίνησης, εἶναι ἡ Γενικὴ Συνέλευση ὅλων τῶν μελῶν, χωρὶς αὐτὸ νὰ σημαίνει ὅτι οἱ ἐπὶ μέρους ὁμάδες δὲν ἔχουν τὴν αὐτονομία νὰ ὀργανώσουν τὴ δική τους ἰδιαίτερη δράση.

Οἱ τέσσερεις ὁμάδες εἶναι: Ι. ἡ ὁμάδα γιὰ τὴ Μισθωτὴ Ἐργασία, ΙΙ. ἡ ὁμάδα γιὰ τοὺς Παιδικοὺς Σταθμούς, ΙΙΙ. γιὰ τὰ μέσα Ἐνημέρωσης καὶ τὴν Ἰεολογία, IV. ἡ ὁμάδα γιὰ τὴ Σεξουαλικότητα - Ἀντισύλληψη.

Αὐτὰ τὰ χρόνια, ἡ Κίνηση, μέσα ἀπὸ τὴ δουλειὰ κάθε ὁμάδας, ἢ σὰν σύνολο, ἔκανε μιὰ σειρὰ ἀπὸ ἐπεμβάσεις καὶ πῆρε θέση γιὰ πολλὰ προβλήματα καὶ θέματα ἀναφορικὰ μὲ τὴ γυναικεία καταπίεση.

Προώθησε σὲ πολλὰ θέματα σημαντικὴ ἐνημέρωση καὶ ριζοσπαστικὴ προβληματικὴ μέσα στὸ γυναικεῖο, ἰδιαίτερα, κόσμο. Ἔγραψε ἄρθρα καὶ ἔδωσε συνεντεύξεις πάνω στὰ γυναικεῖα θέματα, ποὺ φιλοξενήθηκαν σὲ περιοδικὰ καὶ ἐφημερίδες, ποὺ εὐνοοῦν τὴν ἀνάπτυξη τοῦ γυναικείου κινήματος. Ἐκπρόσωποι τῆς Κίνησης μίλησαν ἀπ' τὸ Ραδιόφωνο ἀπ' τὴν ἐκπομπὴ τῆς Ἐργαζόμενης Γυναίκας καὶ ἀνάπτυξαν τοὺς σκοποὺς τῆς Κίνησης καὶ τὴν ἀναγκαιότητα τοῦ φεμινιστικοῦ κινήματος.

Ἡ ὁμάδα ἀντισύλληψης - σεξουαλικότητας ὀργάνωσε δύο φορὲς ἔκθεση πάνω στὰ ἀντισυλληπτικὰ μέσα, πράγμα ποὺ ἀποτέλεσε μιὰ ἀπὸ τὶς σημαντικότερες ἐκδηλώσεις τῆς Κίνησης. Ἡ πρώτη ἔγινε τὸν Ἰούλιο τοῦ '76 στὰ γραφεῖα τῆς Κίνησης. Τὴν ἐπισκέφθηκαν 2 - 3 χιλιάδες ἄνθρωποι, ποὺ ἐπὶ ὧρες μελετοῦσαν τὰ διαφωτιστικὰ κείμενα, τὰ ἀνάλογα σχέδια καὶ συζητοῦσαν μὲ τὶς γυναῖκες τῆς Κίνησης πάνω στὰ σχετικὰ προσωπικά τους προβλήματα. Τὸ ἔντονο ἐνδιαφέρον ἀποδείκνυε ὅτι τὸ σημαντικὸ αὐτὸ ζήτημα, ποὺ θεωρεῖται «ταμπού», πρόβλημα ἰδιωτικὸ καὶ πολὺ τολμηρὸ γιὰ δημόσια ἔκθεση καὶ τοποθέτηση, ἀπασχολοῦσε πολὺ ὅλες τὶς γυναῖκες ὅλων τῶν ἡλικιῶν, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἄντρες, γιατὶ εἶναι θέμα ζωῆς, ποιότητας ζωῆς, ψυχικῆς καὶ σωματικῆς ὑγείας τῶν ἀνθρώπων κι ἔδειχνε ὅτι θὰ ἔπρεπε νὰ γίνει μεγάλη

καὶ συντονισμένη ἐκστρατεία γιὰ νὰ τεθεῖ τὸ πρόβλημα καὶ νὰ μποῦν οἱ ρίζες τῆς ἐπίλυσής του. Τὴν ἔκθεση συνόδευε σχετικὴ μπροσούρα ποὺ βγῆκε ἀπὸ δουλειὰ μὲ βάση ἐπιστημονικὰ περιοδικὰ καὶ συνεργασία μὲ προοδευτικοὺς γιατρούς. Διατυπώθηκαν γιὰ πρώτη φορὰ δημόσια καὶ ἀγωνιστικὰ τὰ αἰτήματα γιὰ σεξουαλικὴ διαφώτιση στὰ σχολεῖα, γιὰ δωρεὰν παροχὴ τῶν ἀντισυλληπτικῶν μέσων, γιὰ νομιμοποίηση τῶν ἐκτρώσεων καὶ γιὰ ἀσφαλιστικὴ κάλυψή τους, γιὰ τὸ δικαίωμα τῶν γυναικῶν νὰ ἐλέγχουν τὴ ζωή τους, τὸ σῶμα τους καὶ τὴ σεξουαλική τους ἱκανοποίηση, χωρὶς τὸ φόβο τῆς ἐγκυμοσύνης, χωρὶς τὶς οἰκονομικὲς συνέπειες, τοὺς νομικοὺς κινδύνους καὶ τοὺς κινδύνους γιὰ τὴν ὑγεία τους ποὺ προκαλεῖ ἡ ἀνεπιθύμητη ἐγκυμοσύνη.

Ἡ ἔκθεση ἐπαναλήφθηκε τὸν Φεβρουάριο - Μάρτιο 77 στὸ κεντρικὸ βιβλιοπωλεῖο «Βιβλίο». Ἔγιναν δυὸ ὁμιλίες ἀπὸ γυναικολόγους καὶ συζήτηση μὲ τὸ κοινὸ πάνω στὰ προσωπικὰ καὶ κοινωνικὰ προβλήματα τῆς ἀντισύλληψης, στὰ πλαίσια μιᾶς καμπάνιας ἐνάντια στὴν ἔκτρωση ποὺ χαρακτηρίστηκε σὰν τὸ τελευταῖο μέσο ἀντισύλληψης, ὅταν πιὰ ὑπάρχει μιὰ ἀνεπιθύμητη ἐγκυμοσύνη καὶ κάτω ἀπ' αὐτὸ τὸ πρίσμα, ζητήθηκε ἡ νομιμοποίησή της καὶ ἡ ἀσφαλιστική της κάλυψη. Ἡ μπροσούρα γιὰ τὰ ἀντισυλληπτικὰ μέσα πλουτίστηκε μὲ νέα στοιχεῖα, ἀναλύθηκαν τὰ κοινωνικὰ καὶ πολιτικὰ αἴτια τῆς μιζέριας καὶ καταπίεσης στὸ χῶρο τῆς γυναικείας σεξουαλικότητας καὶ τῆς ἀντισύλληψης, καὶ ἐπανεκδόθηκε μὲ μορφὴ βιβλίου ποὺ εἶναι ἀρκετὸ νὰ δώσει τὶς πιὸ σημαντικὲς πληροφορίες, μὲ τρόπο ἐπιστημονικὸ καὶ ἐκλαϊκευμένο, πάνω στὸ θέμα τῆς ἀντισύλληψης γιὰ ὅποια γυναίκα θέλει νὰ λύσει τὸ ἀτομικό της πρόβλημα ἔχοντας πλήρη ἐπίγνωση τῶν δυνατοτήτων ποὺ τῆς παρέχονται σ' αὐτὸν τὸν τομέα.

Ἡ Κίνηση ἔχει ἀκόμα σὰν αἴτημα, καὶ θὰ δουλέψει πάνω σ' αὐτό, τὴ δημιουργία κέντρων πληροφόρησης πάνω στὸ σὲξ καὶ τὴν ἀντισύλληψη στοὺς τόπους δουλειᾶς καὶ στὶς γειτονιές.

Μόνον ἂν ἐφαρμοστοῦν ὅλα αὐτὰ τὰ μέτρα, ἂν «μπεῖ ἡ ἐπιστήμη στὴν ὑπηρεσία τῆς γυναίκας», θὰ μπορέσει νὰ «γίνει ὁ ἔρωτας πηγὴ χαρᾶς καὶ ὄχι φόβου κι ἐνοχῆς».

Ἀκόμα ἡ Κίνηση προωθεῖ τὴν ἰδέα τῆς δημιουργίας δωρεὰν παιδικῶν σταθμῶν σὲ κάθε γειτονιά, ποὺ θὰ βρίσκονται κάτω ἀπὸ τὸν ἔλεγχο καὶ τὴν ἐνεργὸ συμμετοχὴ τῶν γονιῶν, ποὺ νὰ μὴν καλύπτουν μόνον τὶς ὧρες ἐργασίας τῶν γονιῶν, ἀλλὰ καὶ ἱκανὸ χρόνο γιὰ τὴ μόρφωση, διασκέδαση, πολιτικὴ δουλειά τους, μ' ἕνα παιδαγωγικὸ σύστημα ποὺ νὰ καθιστᾶ ἀνεξάρτητα τὰ νέα παιδιά, ἀναπτύσσοντάς τους κριτικὸ πνεῦμα. Μόνον ἔτσι «θὰ πάψει ἡ μητρότητα νὰ εἶναι φραγμὸς καὶ ἐπιχείρημα συνάμα ἐνάντια στὴν κοινωνικὴ χειραφέτηση τῆς γυναίκας, μόνον ἔτσι «θὰ γίνει ἡ μητρότητα ἀληθινὴ χαρὰ γιὰ τὴ γυναίκα καὶ τὸ παιδί».

Ἀκόμα ἡ Κίνηση, μὲ τὴ συμμετοχή της στὸ γιορτασμὸ τῆς Πρωτομαγιᾶς τοῦ 76 καὶ τοῦ 77, μὲ προκηρύξεις καὶ συζητήσεις, ἀγωνίζεται γιὰ τὴν προώθηση τῶν δικαιωμάτων τῆς ἐργαζόμενης γυναίκας κάτω ἀπ' τὰ συνθήματα: «Ἴση ἀμοιβὴ γιὰ ἴση ἐργασία», «Ἴσες εὐκαιρίες γιὰ μόρφωση, εἰδίκευση, πρόσληψη καὶ ἐπαγγελματικὴ ἐξέλιξη», «Αὐτόφωρη ποινικὴ δίωξη ἐργαδοτῶν γιὰ ἀπολύσεις ἐγγύων», «4μηνη ἄδεια τοκετοῦ ἄσχετα ἀπὸ τὴν ἡμερομηνία τοκετοῦ», «Νὰ παίρνουν οἱ γυναῖκες ἐπίδομα τέκνων καὶ οἰκογενείας», «Νὰ μποροῦν οἱ γυναῖκες νὰ ἀσφαλίζουν τοὺς ἄντρες καὶ τὰ παιδιά τους καὶ νὰ μεταβιβάζουν τὴ σύνταξή τους».

Γιὰ νὰ γίνουν ὅλα αὐτὰ πρέπει οἱ ἐργαζόμενες νὰ συνδικαλιστοῦν μαζικά. Ἀλλὰ γιὰ νὰ γίνει αὐτό, πρέπει οἱ ἐργαζόμενοι στὸ σύνολό τους νὰ ἐνδιαφερθοῦν γι' αὐτό. Πρέπει σὲ κάθε σωματεῖο καὶ σὲ κάθε ἐργοστάσιο νὰ γίνουν γυναικεῖες ἐπιτροπές, ὥστε νὰ καθορίζουν οἱ ἴδιες οἱ γυναῖκες τοὺς ἄξονες καὶ τὶς μορφὲς πάλης ἐνάντια στὴν ἰδιαίτερή τους καταπίεση.

Πάνω στὸ σοβαρὸ πρόβλημα ποὺ δημιουργήθηκε μετὰ τὴν ἀναγγελία ἀπὸ τὴν Κυβέρνηση τοῦ νομοσχεδίου γιὰ τὴ στράτευση τῶν γυναικῶν, ἡ Κίνηση ἀπαντᾶ μὲ ἕνα ΟΧΙ χωρὶς ὅρους.

«Ὄχι στὸ στρατό, ὄργανο τῆς ἀστικῆς τάξης, μέσο ἐκμετάλλευσης καὶ καταπίεσης, ἰσοπέδωσης καὶ δολοφονίας κάθε ἴχνους κριτικῆς σκέψης». Ἐπ' οὐδενὶ λόγω δὲν εἶναι ἕνα βῆμα πρὸς τὴν ἐξίσωση τῶν φύλων, ἀλλὰ ἕνα ἅλμα πρὸς τὴ μεγαλύτερη καταπίεση τῶν γυναικῶν καὶ τὴν καταστολὴ τῶν ἀγώνων τους. Δὲν εἶναι κέρδος παρὰ μόνο γιὰ τὴν ἀστικὴ τάξη καὶ τὸ κεφάλαιο, γιατὶ δυναμώνουν τὸ στρατό τους μὲ τὸ μικρότερο κόστος, μιὰ ποὺ «δὲν στερεῖται ἡ παραγωγή, γιατὶ οἱ πιὸ πολλὲς γυναῖκες δὲν ἐργάζονται, ἐνῶ ταυτόχρονα ἀνακουφίζεται τὸ πρόβλημα τῆς γυναικείας ἀνεργίας. Σπέρνεται σύγχυση μεταξὺ ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν, ρίχνοντας σὰ δόλωμα τὴ σμίκρυνση τῆς ἀνδρικῆς θητείας».

Ἐπίσης ἐνισχύεται τὸ σωβινιστικὸ κλίμα, καθὼς προσπαθοῦν νὰ ἑνώσουν διαταξικὰ «Ἕλληνες καὶ Ἑλληνίδες» μέσα σὲ ἐθνικὴ ὁμοψυχία μπροστὰ στὸν ἐθνικὸ ἐχθρό, τὸ «βάρβαρο» Τοῦρκο. Γιατὶ δὲν εἶναι βέβαια καθόλου τυχαῖο ὅτι ἡ σύλληψη αὐτῆς τῆς «μεγαλοφυοῦς» ἰδέας ἔγινε σὲ ἐποχὴ ἔντασης τῆς Ἑλληνο - Τουρκικῆς διένεξης. Ἀλλὰ οἱ γυναῖκες δηλώνουν «ὅτι σὲ καμμιὰ περίπτωση δὲν θὰ δεχθοῦν νὰ ὑπερασπίσουν τὴν τάξη ποὺ μᾶς καταπιέζει ἐνάντια σὲ μιὰ ἄλλη ἄρχουσα τάξη «ἀμυντικὰ ἢ ἐπιθετικά», γιατὶ οἱ μόνοι χαμένοι θὰ εἶναι οἱ Ἕλληνες καὶ Τοῦρκοι ἐργαζόμενοι, ἄντρες καὶ γυναῖκες».

Ἐπίσης στὸ θέμα τῶν φοιτητικῶν ἑστιῶν τῆς Θεσσαλονίκης, ποὺ ἀπασχόλησε τὸν ἀστικὸ τύπο τῆς Ἀθήνας καὶ τῆς Θεσσαλονίκης, γιὰ τὸ ὁποῖο ὁ Τύπος ἔφθασε στὸ σημεῖο νὰ ἀπασχολεῖ ἐπὶ μέρες τὶς πρῶτες σελίδες τῶν ἐφημερίδων μὲ τὸ ἐρώτημα τῆς «ἐνδεχόμενης ἀπώλειας τῆς ἠθικῆς τῶν φοιτητριῶν», ἡ Κίνηση μὲ προκηρύξεις, ἐκδήλωσε τὴ συμπαράστασή της στὶς φοιτήτριες, ποὺ ξεσηκώθηκαν γιὰ νὰ διεκδικήσουν τὰ δικαιώματά τους στὸν καθορισμὸ τῆς ἰ-

διωτικῆς τους ζωῆς καὶ νὰ παλέψουν γιὰ τὴν κατάργηση τῆς ἀστυνόμευσης καὶ τῆς ἐπιβολῆς τῆς κατεστημένης ἠθικῆς. «Ὅσο κι ἂν ὅλοι προσπαθοῦν νὰ ἀποσιωπήσουν αὐτὸ τὸ σημεῖο τοῦ ξεσηκωμοῦ τῶν φοιτητριῶν, ἡ σεξουαλικὴ καταπίεση παραμένει ἕνα σημαντικὸ ὅπλο τοῦ συστήματος. Ἂν, λοιπόν, τὸ ν' ἀπαιτοῦμε νὰ ἐλέγχουμε τὴ ζωὴ καὶ τὸ σῶμα μας εἶναι ἀνταρσία, τότε τέτοιες ἀνταρσίες ἐπιδιώκουμε!».

Τὶς τελευταῖες ἡμέρες, ὅταν γιὰ πρώτη φορὰ ὀργανώθηκε συγκέντρωση τῶν ὁμοφυλόφιλων, ἡ Κίνηση χαιρέτησε τὴν ἐκδήλωση, σὰν προσπάθεια αὐτοοργάνωσης ἑνὸς καταπιεσμένου συνόλου τῆς ἑλληνικῆς κοινωνίας ποὺ ἀρχίζει ἕνα διεκδικητικὸ ἀγώνα γιὰ τὰ δικαιώματά του καὶ γιὰ μιὰ ἰσότιμη θέση στὴν κοινωνία.

Γι' αὐτὲς τὶς δραστηριότητες ποὺ ἀναφέραμε, ἀλλὰ καὶ γιὰ τὶς ἄλλες ποὺ ἡ ἀναφορά τους θὰ ἀπαιτοῦσε πολὺ περισσότερο χῶρο, καὶ κυρίως γιὰ τὶς πλατειὲς καὶ ἐπαναστατικὲς ἀπόψεις ποὺ διέπουν τὴν κίνηση πάνω στὸ φεμινιστικὸ κίνημα, πιστεύουμε ὅτι αὐτὴ ἔχει ἤδη βάλει τὰ θεμέλια ἑνὸς ἐπαναστατικοῦ γυναικείου κινήματος στὴ χώρα μας καὶ ἀποτελεῖ ἐξ ἀντικειμένου τὴν πρωτοπορεία τοῦ πλατειοῦ γυναικείου κινήματος ποὺ ὑπάρχει σήμερα στὴν Ἑλλάδα, ἔστω κι ἂν αὐτὴ τὴ στιγμὴ ἐλέγχεται ἀπὸ τὰ ἀστικὰ καὶ ρεφορμιστικὰ κόμματα.

Γι' αὐτὸ πιστεύουμε ὅτι εἶναι καθῆκον κάθε γυναίκας ποὺ θέλει νὰ συμβάλει στὴ χειραφέτηση τοῦ γυναικείου πληθυσμοῦ καὶ ποὺ θεωρεῖ ὅτι τὸ φεμινιστικὸ κίνημα εἶναι ἐπαναστατικὸ γιατὶ ἀγωνίζεται γιὰ τὴν ἀνατροπὴ τῶν κατεστημένων κοινωνικῶν σχέσεων, νὰ συμμετάσχει στὴν Κίνηση καὶ νὰ προσφέρει ἐκεῖ τὶς ἐμπειρίες της καὶ τὴν ἀγωνιστικότητά της. Τὰ γραφεῖα τῆς Κίνησης βρίσκονται στὰ Ἐξάρχεια, Τσιμισκῆ 39, καὶ εἶναι ἀνοιχτὰ κάθε ἀπόγευμα.

Προβλήματα τῆς ὑγείας

Οἱ πρόσφατες ἐξαγγελίες τῆς Κυβέρνησης γιὰ τὰ θέματα ὑγείας ἔθεσαν πάλι ἐπὶ τάπητος τὸ πρόβλημα, ἕνα ἀπὸ τὰ «ἐθνικὰ» προβλήματα ὅπως θέλουν νὰ τὸ χαρακτηρίζουν σημαντικοὶ παράγοντες τῆς πολιτικῆς ζωῆς τοῦ τόπου. Οἱ ἀπὸ 3ετίας περίπου κινητοποιήσεις τῶν γιατρῶν, ἡ ἀντικατάσταση δύο ἁρμοδίων ὑπουργῶν καὶ ἡ προαγγελία νέων κινητοποιήσεων διαμαρτυρίας γιὰ τὰ νέα μέτρα, δείχνουν τὴ μεγάλη δυσχέρεια γιὰ τὴν ἔστω ἐπιπόλαιη ἀντιμετώπιση τῶν προβλημάτων τοῦ συστήματος Ὑγείας.

Ἡ κρίση τοῦ ἀσφαλιστικοῦ καὶ νοσοκομειακοῦ συστήματος, ἡ ἀνισότιμη μεταχείρηση τῶν ἀσφαλισμένων, ἡ κερδοσκοπία σὲ βάρος τοῦ ἀσθενοῦς, τὸ σύμπλεγμα συμφερόντων φαρμακοβιομηχανίας - ἀσφαλιστικῶν ὀργανισμῶν - γιατρῶν, καὶ ἡ ἀλλοτρίωση τοῦ ἰατρικοῦ ἐπαγγέλματος, συνιστοῦν τὴ γενικότερη «κρίση» τοῦ ὑγειονομικοῦ συστήματος, ποὺ ἔχει γίνει πλέον αἰσθητὴ στὸν Ἑλληνικὸ Λαό.

Οἱ δαπάνες τοῦ Ἑλλ. Λαοῦ γιὰ τὴν Ὑγεία — ἀπὸ τὴν κανονικὴ ἀμοιβὴ ὡς τὸ φιλοδώρημα, ἀπὸ τὶς ἄσκοπες κι ἀλόγιστες δαπάνες ἐργαστηριακῶν ἐξετάσεων, ὡς τὴ σπατάλη ἄχρηστων φαρμάκων — εἶναι ἀρκετὲς γιὰ νὰ τοῦ ἐξασφαλίσουν μιὰ καλὴ περίθαλψη, καὶ στοὺς «ἐργάτες ὑγείας» μιὰ ἀμοιβὴ γιὰ ἄνετη ζωή.

Εἶναι δυνατὸν νὰ διατηρηθεῖ αὐτὴ ἡ κατάσταση, ἔστω κι ἂν δὲν ὑπάρχουν προοπτικὲς γιὰ ἄμεσες κοινωνικὲς μεταβολές; Εἶναι ἐπιταχτικὴ ἀνάγκη νὰ ἐπιβληθοῦν μερικὲς ἀλλαγὲς ποὺ νὰ περιορίσουν τὴν ἀχαλίνωτη κερδοσκοπία, τὸν παραγοντισμό, τὴν ἀμάθεια πάνω στὰ θέματα ὑγείας καὶ νὰ ἐπιβάλλουν μιὰ δικαιότερη κατανομὴ τῶν κερδῶν μεταξὺ ὅλων τῶν ὑγειονομικῶν.

Ἡ ὑγεία τοῦ Ἑλλ. Λαοῦ δὲν ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴ δραστηριότητα ὀλίγων μεγαλοσχημόνων ἰατρῶν τῆς πρωτεύουσας (ἐκμεταλλευτῶν τίτλων, ἱδρυμάτων, μέσων κρατικῶν), ἀλλὰ ἀπ' τὸ σύνολο τῆς δράσης τῶν ἀφανῶν «ἐργατῶν τῆς Ὑγείας» ὅλης τῆς χώρας. Αὐτοὶ οἱ ἄγνωστοι λειτουργοὶ τοῦ Ἱπποκράτη — νοσοκόμες, μαῖες, γιατροί, ὑπηρετικὸ προσωπικὸ — ἔχουν δικαίωμα νὰ ἀπαιτοῦν μερίδιο ἀπ' τὰ μεγάλα κέρδη, γιὰ τὴν ἐπιβίωσή τους, γιὰ τὴν ἐπιστημονικὴ καὶ κοινωνικὴ τους καλλιτέρευση, μ' ὅλες τὶς εὐμενεῖς ἐπιπτώσεις γιὰ τὴν Ὑγεία τοῦ Ἑλλ. Λαοῦ.

Ἡ Κυβέρνηση, «κάτω ἀπὸ τὴν πίεση τῆς ἐπικίνδυνα χρονιζούσης ἀνεπαρκείας τοῦ συστήματος περίθαλψης - προνοίας καὶ τῶν ἀγώνων ὅλων τῶν ὑγειονομικῶν», προανήγγειλε πρόγραμμα καὶ ἔλαβε μερικὰ μέτρα μὲ σκοπὸ τὴ λύση τῆς κρίσης τοῦ συστήματος. Ὅλοι συμφωνοῦν: «Τὰ μέτρα καὶ στὴν περίπτωση ποὺ θὰ πραγματοποιηθοῦν, δὲν λύνουν τὸ πρόβλημα». Παρὰ τὰ «θετικὰ» — ποὺ βλέπουν μερικοὶ — τὰ ἐξαγγελθέντα δὲν ἀγγίζουν τὴν «κρίσιν». «Ἤδη ἡ διαδικασία ποὺ ἀκολουθήθηκε, μέχρι τὴν ἐξαγγελία τους — ὅπως λέει ἡ ἀνακοίνωση τῆς Ἑνώσεως Ἰατρῶν Νοσηλευτηρίων — δὲν προοιωνίζει θετικὰ ἀποτελέσματα. Κανένας ὑπεύθυνος συνδικαλιστικὸς φορέας δὲν κλήθηκε οὔτε κἂν ρωτήθηκε γιὰ τὰ μέτρα, γιὰ τὰ ὁποῖα ἡ γνώμη τους πρέπει νὰ εἶναι καθοριστική. Ἀντίθετα, συμμετεῖχαν πρόσωπα ποὺ ἀποτελοῦν τοὺς τυπικοὺς ἐκφραστὲς τῶν συμφερόντων τῶν μεγαλογιατρῶν καὶ τῶν μονοπωλίων, ποὺ λυμαίνονται τὸ χῶρο τῆς Ὑγείας».

Εἰδικά, πρέπει νὰ ἀναφερθεῖ, ὅτι τὸ βαθύτερο νόημα τῶν μέτρων γιὰ τὴ ρύθμιση τῶν ἐφημεριῶν στὸ Λεκανοπέδιο τῆς Ἀττικῆς, εἶναι νὰ ἐξανεμίσουν τὶς παροχὲς τῶν νέων γιατρῶν λόγῳ ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως. Ἤδη, ἀπὸ τὰ πρῶτα του βήματα, τὸ κίνημα τῶν νέων γιατρῶν χωλαίνει ἀπὸ πλευρᾶς προβολῆς αἰτημάτων. Ἀντὶ μιᾶς ὀρθῆς καὶ ἐφικτῆς ἀπαιτήσεως ποὺ θὰ ἀφοροῦσε τὴν αὔξηση τοῦ βασικοῦ μισθοῦ καὶ παράλληλα θὰ κατοχυρώνετο ἡ ἀποζημίωση λόγῳ ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως, οἱ γιατροί, ἡ

συνδικαλιστικὴ ἡγεσία τους, παγιδεύτηκαν μὲ «νομικισμοὺς» καὶ ἀρκέστηκαν στὴν αὔξηση τῶν ἀποδοχῶν τους, κυρίως δι' ἀπασχολήσεις πέραν τοῦ συνήθους ὡραρίου. Σήμερα βρίσκονται στὴ δυσάρεστη θέση νὰ ἀγωνίζονται γιὰ τὴ διατήρηση τῶν κεκτημένων, μὲ συνθῆκες ἐργασίας δυσμενέστερες, μὲ δυνατότητες ὀρθῆς ἐκπαίδευσης καὶ ἐπιστημονικῆς ἐπαφῆς μειωμένες καὶ ὁπωσδήποτε μὲ μειωμένες ἀποδοχές. Ἐπιχειρεῖται παράλληλα νὰ δυσφημισθεῖ ὁ ἀγώνας στὸ μεγάλο ἀριθμὸ τῶν ἁπλῶν ἀνθρώπων τοῦ Ἑλλ. Λαοῦ, συσκοτίζοντας οἱ ἁρμόδιοι τὸ πρόβλημα, μετατοπίζοντας τὶς εὐθύνες τοῦ κράτους καὶ τοῦ ὑγειονομικοῦ κατεστημένου στὸ μεγάλο ἀριθμὸ τῶν γιατρῶν ποὺ ἔχουν πλήρη συναίσθηση τῶν καθηκόντων των, ἀλλὰ καὶ τῆς ἀναγκαιότητας τοῦ ἀγώνα τους.

Πρέπει νὰ ἀντιληφθοῦν οἱ ἁρμόδιοι κρατικοὶ παράγοντες ὅτι τὸ πρόβλημα δὲν ἔχει πρόχειρη λύση. Ἀπαιτεῖται προσπάθεια προγραμματισμοῦ ὑψηλῆς στάθμης ἀνάλογου μὲ τὶς ἀπαιτήσεις τῆς σύγχρονης τεχνολογίας καὶ ἐπιστήμης καὶ ὁπωσδήποτε μὲ βασικοὺς προγραμματιστὲς τοὺς ἴδιους τοὺς ἐνδιαφερόμενους.

Τὸ Α' Παννοσοκομειακὸ Συνέδριο, οἱ γενικὲς συνελεύσεις τῶν γιατρῶν, τὰ συμβούλια τῶν ἐπιστημονικῶν καὶ ἐπαγγελματικῶν Συλλόγων, παρὰ τὶς δυσκολίες πού παρεμβάλλονται ἀπὸ κομματικοὺς μηχανισμοὺς καὶ τὴν κυβέρνηση, ἔχουν θέσει ἱκανὲς βάσεις προβληματισμοῦ καὶ ἀρχῶν προγραμματικῶν.

Τὸ ἰατρικὸ κίνημα παραμένει ὁ πιὸ ἀποφασιστικὸς παράγοντας γιὰ ἕνα οὐσιαστικὸ μετασχηματισμὸ στὸ σύστημα ὑγείας. Σήμερα ὅλο καὶ περισσότεροι γιατροὶ ἐργάζονται καὶ σκέπτονται ἔξω ἀπὸ μεσαιωνικὲς ἀντιλήψεις, ἀπορρίπτουν ἀποκρυσταλλωμένα δόγματα καὶ μὲ πάθος πραγματικοῦ ἀγωνιστῆ, διερευνοῦν τὰ στοιχεῖα τῆς «κρίσης» τοῦ συστήματος καὶ ὁραματίζονται τὴν ἀλλαγή. Ὁ ἐκδημοκρατισμὸς τῆς Παιδείας — ἀποτέλεσμα σκληρῶν ἀγώνων τῆς νεολαίας τοῦ 15ο)ο καὶ τοῦ Πολυτεχνείου — ἀνοίγει τὸ δρόμο στὸν ἐκδημοκρατισμὸ τῆς Ἐπιστήμης. Ἡ ἐποχὴ τῶν «ὀλίγων», τῶν «ἐπιστημονικῶν προσωπικοτήτων» παρέρχεται. Μάταια τὸ γερασμένο σύστημα προσπαθεῖ νὰ ἀναγεννηθεῖ. Οἱ ἐκμεταλλευτὲς τῆς Ὑγείας, τῆς Ἐπιστήμης καὶ τῆς Τεχνολογίας θὰ παρασυρθοῦν ἀπὸ τὴν πλημμυρίδα τῶν πολυάριθμων «πνευματικῶν ἐργατῶν τοῦ μέλλοντος» μόνων ἱκανῶν νὰ ἀνανεώσουν τὸ Σύστημα.

Ἡ ἀναγκαιότητα γιὰ διαρκὴ ἐπιμόρφωση τῶν νέων ἐπιστημόνων, ἡ προσπάθεια γιὰ κατάκτηση τῶν νέων γνώσεων ἀπὸ μεγάλα στρώματα, δὲν συμβιβάζεται μὲ τὴν τάση γιὰ μονοπώληση Ἐπιστήμης καὶ Τεχνολογίας ἀπὸ μιὰ μειοψηφία ἀνθρώπων τοῦ γνωστοῦ συμπλέγματος συμφερόντων στὴ Χώρα μας. Οἱ νέοι ἐπιστήμονες, καὶ σ' αὐτοὺς μέσα ὁ μεγάλος ἀριθμὸς τῶν νέων γιατρῶν, ἀνήσυχοι γιὰ τὸ μέλλον, ἀξιώνουν νέες μεθόδους καὶ ἐρευνητικοὺς τρόπους ἐνάντια σὲ παλιὲς ἀρχὲς καὶ συστήματα. Ἐπηρεασμένοι οἰκονομικὰ ἀπὸ τὴν παρατεινόμενη ὕφεση, κινδυνεύουν ἢ νὰ παραμένουν ἄνεργοι, ἢ νὰ τροποποιήσουν τὰ σχέδιά των γιὰ ἐπιστημονικὴ δουλειά. Παρὰ τὴν ἐξυπνάδα καὶ τὶς προσπάθειές των οἱ νέοι πτυχιοῦχοι τῶν Ἰατρικῶν Σχολῶν, τὶς ἀτέλειωτες ὧρες ἐργασίας στὰ νοσοκομεῖα, δὲν γίνεται δυνατὸ νὰ ξεφύγουν τὴ μοίρα τους: νὰ ἀποτελέσουν κι αὐτοὶ μέρος τοῦ «παρασιτικοῦ» καὶ «ὑπερτροφικοῦ τριτογενοῦς τῆς χώρας μας». Ἀγανακτισμένοι ἀπ' αὐτὴ τὴν κατάσταση, ποὺ τοὺς ἐπιβάλλει ἕνα ἀντιδραστικὸ γερασμένο κατεστημένο στὴ Διοίκηση καὶ στὴν Πολιτική, πολλοὶ ἀπογοητευμένοι ἀκόμη ἀπὸ τὴν ἄκαρπη πραχτικὴ τῶν λεγομένων προοδευτικῶν κομμάτων, ἀγωνίζονται ἐνάντια στὰ παραπάνω, γιὰ Ἐλευθερία, Ἐπιστήμη, γιὰ τὴν Ἀλλαγή.

Μιὰ σύντομη ἀναφορὰ στὰ ἐπὶ μέρους στοιχεῖα τοῦ συστήματος Ὑγείας εἶναι δυνατὸ νὰ δείξει τὴν ἀνεπάρκειά του, πέραν τῶν γενικῶν κοινωνικῶν παραγόντων ποὺ τὸ ἐπηρεάζουν.

Ὁ τρόπος καὶ ὁ βαθμὸς ὀργάνωσης καὶ ἡ ἀποτελεσματικότης τοῦ συστήματος κρίνεται ἀπὸ τὴ στάθμη τῶν παραγόντων ποὺ ἀφοροῦν: κοινωνικὴ ἀσφάλιση, ἔργα ὑγειονομικῆς ὑποδομῆς, κοινωνικὲς παροχὲς καὶ ἰατρικὲς ὑπηρεσίες, νομικὸ πλαίσιο (προστασίας ἐργασίας, μητρότητας, παιδικῆς ἡλικίας ὡς καὶ προστασίας τοῦ περιβάλλοντος) δηλ. τὸ κοινωνικὸ πλαίσιο ὑγείας τοῦ πληθυσμοῦ τῆς χώρας μας.

Ἡ μεταπολεμικὴ πρόοδος ποὺ σημειώθηκε καὶ ἀφορᾶ τὸν ἀριθμὸ τῶν κλινῶν νοσηλείας καὶ τὴ διόγκωση τῆς κοινωνικῆς δαπάνης γιὰ τὴν ὑγεία, καθὼς καὶ ὁ ἐμπλουτισμὸς τῆς χώρας μας σὲ ἰατρικὸ δυναμικὸ δὲν ἀξιοποιήθηκε μὲ σκοπὸ τὴ διαφύλαξη τῆς Ὑγείας τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ κατὰ τρόπο ἀνάλογο.

Πράγματι, ἡ Ἑλλάδα καταλέγεται στὶς πλούσιες ἀπὸ ἀπόψεως ἰατρικοῦ προσωπικοῦ χῶρες. Ἡ ποσοτικὴ ὅμως ἐπάρκεια δὲν καλύπτει τὶς ἀδυναμίες, ποὺ προέρχονται ἀπὸ τὴ μέτρια ποιότητα τοῦ ἰατρικοῦ δυναμικοῦ τῆς χώρας, ποὺ ἀποσπασμένο ἀπὸ τὴ σύγχρονη ἐπιστημονικὴ δραστηριότητα, ἀποτελεῖ κατὰ τὸ μεγαλύτερο μέρος, σύνολο ἁπλῶν ἐπαγγελματιῶν, ποὺ ἐργάζεται γιὰ τὴν ἱκανοποίηση τῶν βιοτικῶν του ἀναγκῶν. Παράλληλα, τὰ ἐπιστημονικὰ ἱδρύματά μας, δὲν εἶναι προσανατολισμένα γιὰ σοβαρὴ ἐπιστημονικὴ ἔρευνα. Μιμοῦνται ἁπλῶς ξένα πρότυπα καὶ λειτουργοῦν μὲ πεπαλαιωμένα συστήματα ἐρευνας.

Ἐπισημαίνουμε ἀκόμη ὅτι: «Λόγῳ τῆς ὑψηλῆς ἀναλογίας κατοίκων ἀνὰ νοσοκομειακῶν κλινῶν τοῦ μικροῦ μεγέθους τῶν νοσοκομειακῶν μονάδων καὶ τοῦ πλημμελοῦς ἐφοδιασμοῦ τούτων ἰδίως τῶν ἐπαρχιακῶν δι' ἰατρικοῦ καὶ βοηθητικοῦ νοσηλευτικοῦ προσωπικοῦ καὶ θεραπευτικῶν μέσων, ἡ ποιότης τῶν παρεχομένων νοσοκομειακῶν ὑπηρεσιῶν εἶναι χαμηλή. Ὁ βαθμὸς ἀναπτύξεως τῆς προληπτικῆς ἰατρικῆς δὲν εἶναι ἱκανοποιητικός. Ἀποτέλεσμα τῶν ἀνωτέρω

εἶναι ἡ σχετικῶς μὲ ἄλλας χώρας ὑψηλή, παρὰ τὴν σημειωθεῖσαν ἀξιόλογον βελτίωσιν, βρεφικὴ θνησιμότης ἐκ λοιμωδῶν νόσων, ἡ μακροτέρα τῆς ἐπιβαλλομένης παραμονὴ τῶν ἀσθενῶν εἰς τὰ νοσηλευτικὰ ἱδρύματα, ἡ πλημμελὴς περίθαλψις ὡρισμένων κατηγοριῶν ἀσθενῶν...» (ἐπίσημα στοιχεῖα Ὑπ. Συντονισμοῦ).

Παρὰ τὸ ὅτι τὸ σύνολο σχεδὸν τοῦ πληθυσμοῦ τῆς χώρας συμμετέχει στὶς δαπάνες ὑγειονομικῆς περίθαλψης σὲ μέγεθος ἱκανὸ γιὰ μιὰ σύγχρονο, σταθερὰ καὶ ἄνετη περίθαλψη, ἡ κατάσταση ποὺ ἐπικρατεῖ στὸ ἀσφαλιστικὸ σύστημα δημιουργεῖ ἀντίθετο ἀποτέλεσμα.

Ἡ κάλυψη τῶν ἀναγκῶν τῶν ἀσφαλισμένων (σὲ 80 περίπου ὀργανισμοὺς ἀσφαλείας ποὺ λειτουργοῦν στὴ Χώρα), δὲν εἶναι ὁμοιόμορφος οὔτε ἀπὸ ἀπόψεως δαπανῶν, οὔτε ἀπὸ ἀπόψεως ποιότητας προσφερομένης νοσοκομειακῆς ἢ ἐξωνοσοκομειακῆς περιθάλψεως γιὰ τὸ μεγάλο ἀριθμὸ τῶν ἀσφαλισμένων τοῦ ΙΚΑ, ΟΓΑ, ΤΕΒΕ κ.ἄ., σὲ ἀντίθεση μὲ τὰ προνομιοῦχα Ταμεῖα τῶν Δημοσίων Ὑπαλλήλων, Τραπεζῶν κλπ.

Τὸ μεγαλύτερο ποσοστὸ τῶν νοσηλευομένων τοῦ ΙΚΑ, τοῦ ἐνεργοῦ Ἐργατικοῦ δυναμικοῦ τῆς χώρας, νοσηλεύεται σὲ ἀκατάλληλες καὶ πολλὲς φορὲς ἀνθυγιεινὲς ἰδιωτικὲς κλινικές, ἀφοῦ τὰ σύγχρονα νοσοκομεῖα προτιμοῦν, γιὰ κερδοσκοπικοὺς λόγους, τοὺς ἀσφαλισμένους τῶν προνομιούχων Ταμείων καὶ τὴν ἰδιωτικὴ πελατεία τους. Γιὰ τοὺς ἴδιους λόγους, ἕνας μεγάλος ἀριθμὸς κλινῶν καταλαμβάνεται γιὰ πολὺ χρόνο ἀπὸ χρονίως πάσχοντα ἄτομα προχωρημένης ἡλικίας, ποὺ δὲν ἔχουν ἀνάγκη νοσοκομειακῆς περίθαλψης, ἐνῶ ἡ Πολιτεία δὲν λαμβάνει καμμιὰ μέριμνα γιὰ τὴν προστασία τοῦ γήρατος.

Ἀλλὰ ἡ ἀνεπαρκής, παρὰ τὶς δαπάνες, προστασία τῆς Ὑγείας τοῦ Λαοῦ, δὲν ἐξαρτᾶται μόνο ἀπὸ τὴν κακὴ χρήση τῶν μέσων καὶ τὸ ὀργανωτικὸ πλαίσιο. Ὁ ἀπαρχαιωμένος μηχανισμὸς διοίκησης νοσοκομείων, ἀσφαλιστικῶν ὀργανισμῶν, ἡ κυριαρχία ἀναξιοκρατικοῦ συστήματος στὴν ἰατρικὴ ἱεραρχία, ἡ ἀξιοποίηση μικροῦ μέρους ἀπὸ τὶς ἀνθρώπινες καὶ ἐπιστημονικὲς ἱκανότητες τοῦ γιατροῦ, δυσχεραίνουν τὴν παροχὴ τῶν ὑπηρεσιῶν πρὸς τὸν ἄρρωστο. Ἡ ὑποδούλωση τοῦ ἐργαζόμενου ἰατρικοῦ καὶ νοσηλευτικοῦ προσωπικοῦ στὴ θέληση τῆς νοσοκομειακῆς καὶ ἀσφαλιστικῆς διεύθυνσης, ὁ καταναγκαστικὸς τρόπος καθορισμοῦ τοῦ τρόπου καὶ τῆς διάρκειας τῆς ἐργασίας, ἀποτελοῦν σημαντικὸ «περιοριστικὸ» παράγοντα τοῦ συστήματος.

Πρόσθετοι πολιτιστικοὶ παράγοντες, δεισιδαιμονίες καὶ ἀντιεπιστημονικὲς δοξασίες, δυσχεραίνουν τὴν ὁμαλὴ σχέση ἰατροῦ καὶ θεραπευόμενου, χωρὶς νὰ λαμβάνεται μέριμνα κατάλληλης διαφώτισης τοῦ Λαοῦ, ἰδίως τοῦ ἀγροτικοῦ.

Ἡ παρουσία στὴν ὕπαιθρο τῶν ἀγροτικῶν γιατρῶν καὶ οἱ ἀναμφισβήτητες τάσεις ἐκσυγχρονισμοῦ ποὺ παρατηροῦνται στὸν ἀγροτικὸ πληθυσμὸ παραμένουν ἀναξιοποίητες.

Ἡ κοινωνικὴ ἀπόσταση μεταξὺ γιατροῦ καὶ ἀρρώστου χωρικοῦ εἶναι αἰτία τῆς κακῆς κατάστασης τοῦ συστήματος σὲ ὅ,τι ἀφορᾶ τὸ μηχανισμὸ ἐπικοινωνίας (ἀνασυζεύξεως) θεραπευτοῦ - ἀρρώστου.

Πέραν ὅμως τῶν ἐπὶ μέρους ἀδυναμιῶν τοῦ συστήματος Ὑγείας, τὸ κύριο χαρακτηριστικὸ ποὺ συνιστᾶ τὴν κρίση του εἶναι «ἡ ἐλεύθερη καὶ ἀσύδοτη κερδοσκοπικὴ ἐκμετάλλευση τῆς ὑγείας τοῦ Λαοῦ, ἀπὸ ὀργανωμένα συμφέροντα, στὰ πλαίσια ἑνὸς καπιταλιστικοῦ κράτους». Ἡ κρίση τοῦ συστήματος μὲ αὐτὴ τὴν ἔννοια, περιορίζει τὴν ἱκανοποιητικὴ παροχὴ ὑπηρεσιῶν καὶ τὴν κατάλληλη χρήση τῶν ὑφισταμένων μέσων, μὲ σκοπὸ τὴν Ὑγεία.

Ὅπως ἀναφέρθηκε προηγούμενα, παρὰ τὶς ποικίλες δυσκολίες, αὐξάνεται συνεχῶς ὁ ἀριθμὸς τῶν γιατρῶν καὶ τῶν ὑγειονομικῶν, ποὺ, μέσα στὰ πλαίσια τοῦ μεγάλου κινήματος τῶν ἐργατῶν - ἐργαζομένων στὴ χώρα μας, θέτει τὶς βάσεις γιὰ τὴν ἀ ν ά π τ υ ξ η ἑ ν ὸ ς κ ι ν ή μ α τ ο ς ἔντονα πολιτικοποιημένου, ἀλλὰ καὶ ἀπαλλαγμένου ἀπὸ τὶς κομματικὲς κηδεμονίες, ἱκανοῦ μόνον νὰ ἀντιμετωπίσει τὰ σοβαρὰ κοινωνικὰ προβλήματα τῆς Ὑγείας - Περίθαλψης τοῦ Λαοῦ. Οἱ παλαιότερες καὶ πρόσφατες κινητοποιήσεις τῶν γιατρῶν, ἀποτελοῦν τὴν ἀφετηρία γιὰ «μιὰ ἐκκίνηση μὲ ὅραμα τὴ μελλοντικὴ κυριαρχία τοῦ ἰατροῦ, ὅπως καὶ κάθε ἐργαζόμενου, πάνω στὴ δραστηριότητά του, στὴν ἐπιστήμη του, στὸ χῶρο δουλειᾶς του, σὲ πλαίσια μιᾶς αὐτόνομης αὐτοδιαχειριζόμενης κοινωνικῆς ζωῆς». (Ἀπόσπασμα ἀπὸ χαιρετισμὸ μιᾶς συνδικαλιστικῆς παράταξης, στὸ Α΄ Παννοσοκομειακὸ Συνέδριο).

Ἀπρίλης '77 Φ. Κ.

Δυὸ μῆνες μετὰ τὸ συνέδριο τῆς Λίγκας

Ποιά συμπεράσματα θὰ μπορούσαμε νὰ βγάλουμε λίγες βδομάδες μετὰ τὸ πρόσφατο συνέδριο τῆς L.C.R., ἀφ' ἑνὸς γι' αὐτὸ τὸ συνέδριο καὶ ἐπίσης γιὰ τὴν πρόσφατη ἐξέλιξη τῆς Λίγκας;

Ὁ φωτογραφικὸς συσχετισμὸς δυνάμεων ἀνάμεσα στὶς διάφορες τάσεις εἶναι ὁ ἑξῆς: Τ.Α΄: 27ο)ο, Τ.Β΄: 4ο)ο, Τ.D΄: 42ο)ο, Τ.Ε΄: 10ο)ο καὶ Ὁμάδες ἐργασίας 17ο)ο.

Ξαναθυμίζουμε τὶς βασικές τους κατευθύνσεις:

● Γιὰ τὴν Τ.Α΄ (ποὺ προῆλθε ἀπὸ μιὰ συγχώνευση ἀνάμεσα στὴν πρώην Τ.Ι΄ καὶ μέλη τῆς «Φράξιας Λένιν - Τρότσκυ»), ποὺ συνδέεται μὲ τὸ ἀμερικάνικο τμῆμα τῆς 4ης, θὰ πρέπει νὰ ἀντιταχτεῖ στὰ ζὶκ - ζὰκ τῆς ἡγεσίας μιὰ πολιτικὴ ποὺ στὴν οὐσία της θὰ πλησιάζει τὴν πολιτικὴ τῆς OCI καὶ θὰ βασίζεται:

— στὸ χαρακτηρισμὸ τῆς Ἕνωσης τῆς Ἀριστε-

ρᾶς σὰ Λαϊκὸ Μέτωπο, τὸν ἀγώνα ἐνάντια σ' αὐτὴ τὴν πολιτικὴ μὲ τὴν καταγγελία τῆς παρουσίας ἑνὸς ἀστικοῦ κόμματος στὴ συμμαχία (τῶν Ριζοσπαστῶν τῆς ἀριστερᾶς).

— σὲ μιὰ πολιτικὴ Ἑνιαίου Μετώπου, τύπου τελεσιγραφικοῦ, ποὺ ν' ἀρνιέται τὴν ὕπαρξη πολλῶν τομέων τοῦ μαζικοῦ κινήματος στὴ βάση τῶν ὁποίων μιὰ ἀντιπαράθεση μὲ τὸ Κ.Κ. καὶ τὸ Σ.Κ. μπορεῖ νὰ γίνει στὸ πεδίο τῆς δράσης κι ὄχι πιὰ μονάχα τῆς προπαγάνδας.

● Ἡ Τ.Β΄: μικρὸ ρεῦμα προσκολημένο σὲ μιὰ μηχανιστικὴ ἀντίληψη τῶν κοινωνικῶν τάξεων καὶ ποὺ ἀρνιέται τὰ νέα δεδομένα γιὰ τὴ σύσταση τῆς ἐργατικῆς τάξης καὶ τῶν συμμάχων κοινωνικῶν στρωμάτων (σπουδάζουσα νεολαία, νέα στρώματα τεχνικῶν κλπ.).

● Ἡ Τ.Ε΄: τάση ποὺ προέρχεται βασικὰ ἀπὸ τὴν Τ.Α΄. Ἀντιμετωπίζει ἐχθρικὰ τὴν προσέγγιση μὲ τὸ F.L.T., παίζει τὸ ρόλο ὁμάδας πίεσης στὴν Τ.D΄ καὶ μετριάζει τὴν αἰσιοδοξία τῆς ἡγεσίας σχετικὰ μὲ τὴν ἔκταση τῆς ρήξης μὲ τὸ ρεφορμισμὸ «τῆς πλατειᾶς ἐργατικῆς πρωτοπορίας». Συγχωνεύεται μὲ τὴν Τ.D΄ στὴ διάρκεια τοῦ συνεδρίου γιὰ νὰ ἀποτελέσουν ἔτσι ἡγετικὴ πλειοψηφία.

● Ἡ Τ.D΄: ὁ ἀπολογισμὸς γι' αὐτὴ τὴν τάση εἶναι κατὰ κάποιο τρόπο κι ὁ ἀπολογισμὸς τῆς Λίγκας μιὰ καὶ πλειοψήφισε στὸ προτελευταῖο συνέδριο καὶ ἀντιπροσωπεύει τὴν «ἱστορικὴ» ἡγεσία αὐτῆς τῆς ὀργάνωσης. Συνοπτικὰ ἂς ποῦμε πὼς σ' αὐτὸ τὸ συνέδριο οἱ θέσεις της στράφηκαν πρὸς μίνιμουμ «ἀσφαλεῖς ἀξίες». Οἱ προβληματισμοὶ πάνω σὲ σημαντικὰ προβλήματα ποὺ φαινόταν μετὰ τὸ '74 ὅτι εἶναι δυνατὸ νὰ προχωρήσουν (αὐτοδιαχείριση καὶ ἐργατικὴ ριζοσπαστικοποίηση, σημασία τῶν νέων κοινωνικῶν κινημάτων, ἑνότητα τῆς ἄκρας ἀριστερᾶς πάνω σὲ προγραμματικὲς θέσεις) σταμάτησαν ἀπότομα. Ἀκόμα ἡ ἀποτυχία τῆς προσπάθειας γιὰ προσέγγιση μὲ τὸ PSU εὐνόησε τὴν ἐπιστροφὴ στὰ «κεκτημένα».

Οἱ θέσεις τῆς Λίγκας ὅπως διαμορφώθηκαν μὲ τὴ λήξη τοῦ Συνεδρίου (μετὰ τὴ συνένωση Τ.D΄—Τ.Ε΄) μᾶς παρουσιάζουν μιὰ χωρὶς ἀρχὲς πολιτικὴ ἑνότητας τῶν ἐπαναστατῶν γιὰ τὸ ξεκίνημα τῆς οἰκοδόμησης τοῦ ἐπαναστατικοῦ κόμματος καὶ ἕνα τρομακτικὸ δισταγμὸ σχετικὰ μὲ τὴ φύση τῶν μεταβατικῶν συνθημάτων. Συνιστοῦν μιὰ σημαντικὴ ὑποχώρηση ἀναφορικὰ μὲ τὰ καθήκοντα τῶν ἐπαναστατῶν μαρξιστῶν μέσα στὴ σπουδάζουσα νεολαία καὶ τὰ νέα κοινωνικὰ κινήματα. Μόνη της ἡ αὐξανόμενη εὐαισθησία ἀπέναντι στὰ προβλήματα τῶν γυναικῶν καὶ στὰ καθήκοντα οἰκοδόμησης ἑνὸς πραγματικὰ μαζικοῦ κινήματος εἶναι σὰν παραφωνία σ' αὐτὸν τὸν ἀπολογισμό.

Σὲ συντομία, ἡ ἡγεσία τῆς Λίγκας προσεγγίζει τὴν περίοδο ποὺ πάει ἀπ' τὶς Δημοτικὲς μέχρι τὶς Βουλευτικὲς ἐκλογὲς χωρὶς πραγματικὰ πολιτικὴ κατεύθυνση, βλέποντας καὶ κάνοντας ἀνάλογα μὲ τὸ συσχετισμὸ δυνάμεων, ἕτοιμη ν' ἀλλάξει τὴν πολιτική της ἀνάλογα μὲ τὶς πιέσεις κάθε συγκυρίας. Κι αὐτὸ ἐκδηλώθηκε καθαρὰ ἀπ' τὸ συνέδριο καὶ δῶ.

1. Γιὰ τὶς δημοτικές: Ἡ Λίγκα κατέληξε σὲ μιὰ συμφωνία ποὺ ἀρνιέται τὴν κατάρτιση «ψηφοδελτίων ἀπ' τὰ κινήματα». Στ' ὄνομα ἐπιφυλάξεων ποὺ εἶναι ἐπιμέρους δικαιολογημένες (δὲν εἶναι δυνατὸ νὰ ζητᾶμε στὶς μαζικὲς ἐπιτροπὲς μιὰ σαφῆ θέση κατὰ τῆς Ἑνωμένης Ἀριστερᾶς, χωρὶς τὸν κίνδυνο νὰ τὶς καταστρέψουμε ἢ ν' ἀπομονωθοῦμε) περιορίστηκε στὴν ὀργανωτικὴ θωράκιση. Καὶ βέβαια εἶναι σεχταρισμὸς ν' ἀπαιτηθεῖ ἀπ' ἕνα συνδικαλιστικὸ τμῆμα ἡ προτίμηση ἑνὸς ἐπαναστατικοῦ ψηφοδελτίου. Ὅμως τίποτα δὲν ἐμποδίζει στὴν ἴδια τὴν ἐπιχείρηση νὰ δημιουργηθεῖ μιὰ πλατειὰ ἐπιτροπὴ ποὺ νὰ ὑποστηρίζει ἕνα πιὸ ἀριστερὸ ψηφοδέλτιο ἀπ' τὴν Ἕνωση τῆς Ἀριστερᾶς. Κι ἀκόμα θὰ πρέπει ἕνα τέτοιο ψηφοδέλτιο νὰ εἶναι ἡ μαζικὴ ἐκδήλωση ὅσων ἀρνιοῦνται τὸ κοινὸ πρόγραμμα τῆς ἀριστερᾶς κι ὄχι μόνο ἕνα ψηφοδέλτιο τῶν ὀργανώσεων τῆς ἄκρας ἀριστερᾶς. Ὅλ' αὐτὰ ὅμως ἀπαιτοῦν μιὰ ἄλλη ἀντίληψη γιὰ τὶς σχέσεις τοῦ κόμματος μὲ τὰ μαζικὰ κινήματα γιὰ τὴν ὁποία ἡ Λίγκα ἀκόμα δὲν εἶναι ἕτοιμη.

2. Στὴ σπουδάζουσα νεολαία: Ἀφοῦ ἀρνήθηκε τὴ διεξαγωγὴ ἑνὸς ξεκάθαρου ἀγώνα στὸ τελευταῖο συνέδριο τοῦ MAS, ἡ Λίγκα πρόσφερε τὰ καλύτερα ἐπιχειρήματα γιὰ νὰ ἐπιτρέψει στὴν ἡγεσία νὰ προχωρήσει στὴ γραφειοκρατικὴ τυποποίηση τοῦ συνδικάτου. Αὐτὴ ἡ ἀστάθεια τῆς πολιτικῆς της στὴ MAS ἔχει πολιτικὲς ρίζες: πῶς ν' ἀγωνιστεῖ κανεὶς σ' ἕνα συνδικάτο ποὺ ἀναφέρεται στὴν αὐτοδιαχείριση, ὅταν ἀρνιέται μιὰ πολιτικὴ ἐλέγχου κι ἀγνοεῖ τὶς δυνατότητες ποὺ προσφέρονται μὲ τὶς ἐκλογὲς στὸ συμβούλιο τῆς UER γιὰ νὰ βοηθηθεῖ ἡ αὐτοοργάνωση τῶν φοιτητῶν; Ἂν ὑποθέσει κανεὶς πώς, ἐξ αἰτίας τοῦ Σ.Κ., διασπαστεῖ ἡ MAS, μᾶλλον ἡ Λίγκα θὰ πάει πρὸς τὴν UNEF - RENOU VEAU (ἡ Τ.Α΄ κρυφοκυττάζει πρὸς τὴν UNEF - AJS). Ἔτσι μπορεῖ νὰ ὑπολογίσει κανεὶς σὲ πιὸ βαθμὸ γιὰ τὴν ἡγεσία τῆς Λίγκας ἡ ἔνταξη τῶν μαχητῶν της στὴ MAS καθορίζεται πρὶν ἀπ' ὅλα ἀπὸ ὀργανωτικοὺς στόχους καὶ ἀπὸ μιὰ μηχανιστικὴ πολιτικὴ θεώρηση τοῦ κινήματος τῆς σπουδάζουσας νεολαίας. Ἀλλὰ τὸ μέλλον τῆς πολιτικῆς της στὰ φοιτητικὰ θὰ ἐξαρτηθεῖ, ἀκόμα μιὰ φορά, ἀπ' τὴ συγκυρία καὶ τὸ συσχετισμὸ δυνάμεων.

3. Κι ἡ πολιτικὴ κατεύθυνση; Ἡ Λίγκα ἔβγαλε μιὰ ἀφίσα γενικῆς προπαγάνδας: «Ζισκάρ - Μπάρ - Σιράκ: ΕΞΩ — Νὰ συντονίσουμε τοὺς ἀγῶνες γιὰ 35 ὧρες, γιὰ 2.300 φράγκα καὶ γιὰ 300 φράγκα αὔξηση σὲ ὅλους — Ἐνάντια στὴν ἀνεργία καὶ τὶς ἀπολύσεις: ἄμεση ἐθνικοποίηση χωρὶς ἀποζημίωση ἢ ἐξαγορὰ τῶν ἐπιχειρήσεων ποὺ κλείνουν ἢ ἀπολύουν... Εἶναι δυνατὸ μὲ τὸν ἀγώνα μας νὰ ἐπιβάλουμε μιὰ κυβέρνηση ποὺ θ' ἀναλάβει νὰ ἱκανοποιήσει τὰ αἰτήματά μας».

Ἔτσι, στὸ τεράστιο πρόβλημα τῶν ἐθνικοποιήσεων, ἡ Λίγκα περιορίζεται στὸ «χωρὶς ἀποζημίωση».

'Ο ἐργατικὸς ἔλεγχος σὰ νὰ μὴν ὑπάρχει κι ἂς μὴ μιλᾶμε βέβαια γιὰ ἐργατικὴ διαχείριση. Ὅσο γιὰ τὴ φύση τῆς κυβέρνησης, ποὺ θὰ μποροῦσε νὰ ἱκανοποιήσει αὐτὰ τὰ αἰτήματα, αὐτὸ πιὰ εἶναι μυστήριο. Τὴ στιγμὴ ποὺ τὸ μόνο μεταβατικὸ σύνθημα ποὺ δείχνει τὸν τρόπο ξεπεράσματος τῆς σημερινῆς κατάστασης εἶναι «κυβέρνηση Κ.Κ.—Σ.Κ. στηριγμένη στὶς ἐπιτροπὲς βάσης καὶ ἡ ὁποία ἐφαρμόζει ἕνα ἀντικαπιταλιστικὸ πρόγραμμα».

Ὅταν δὲν πάει πέρα ἀπ' τὸν ἁπλὸ συντονισμὸ τῶν ἀγώνων ποὺ τοὺς συνδέει ἡ προοπτικὴ μιᾶς «μαχητικῆς» κυβέρνησης χωρὶς νὰ ἀναφέρει ποιᾶς καὶ πῶς, ἡ Λίγκα ξαναγυρνάει τρία χρόνια πίσω.

● **Οἱ Ὁμάδες Ἐργασίας**: Τὸ καλύτερο καὶ τὸ χειρότερο.

Εἶναι ὁ χῶρος ὅπου ἀμφισβητοῦνται σὲ βάθος οἱ σχέσεις τῆς Λίγκας μὲ τὰ μαζικὰ κινήματα, ἀλλὰ αὐτὸ συνδυασμένο μὲ τὴν αὐταπάτη πὼς αὐτὰ τὰ προβλήματα μποροῦνε νὰ βροῦν μιὰ λύση ἔξω ἀπ' τὰ πλαίσια μιᾶς συνολικῆς πολιτικῆς κατεύθυνσης.

Ἡ πολιτική τους ἑτερογένεια ἐπιβεβαιώθηκε στὸ συνέδριο: ὁρισμένοι ψήφισαν τελικὰ μὲ τὴν πλειοψηφία, ἄλλοι συνεχίζουν τὸν πρὶν τέσσερα χρόνια προσανατολισμὸ τῆς Λίγκας (ἡ πολιτικὴ ἑνιαίου μετώπου εἶναι ἀδύνατη ὅσο εἶναι τόσο δυσμενὴς ὁ συσχετισμὸς δυνάμεων ἀνάμεσα στοὺς ἐπαναστάτες καὶ τοὺς ρεφορμιστές). Σημειώνουμε τὴν ἀνάπτυξη μέσα στὶς γραμμές τους ἑνὸς ρεύματος ποὺ ἀναφέρεται στὴν αὐτοδιαχείριση καὶ ποὺ ἀπασχολεῖται σοβαρὰ μὲ τὸ πρόβλημα τῆς ἀνοικοδόμησης τοῦ ἐργατικοῦ κινήματος.

Τὸ πιὸ καινούργιο στοιχεῖο εἶναι ἡ ἀνάπτυξη τῶν «μὴ - μικτῶν ὁμάδων ἐργασίας», ποὺ ἐκφράζει τὴ θέληση τῶν ἀγωνιστριῶν νὰ μὴν ἀνεχτοῦνε πιὰ στὸ ἐσωτερικὸ τῆς ὀργάνωσής τους αὐτὰ ποὺ πολεμᾶνε ἔξω ἀπ' αὐτήν, νὰ ξαναοικειοποιηθοῦν τὴν πολιτικὴ ζωὴ τῆς Λίγκας ἀπ' τὴν ὁποία μὲ τὶς διάφορες διατάξεις καὶ τοὺς κανονισμοὺς λειτουργίας ἔχουνε ἀποκλειστεῖ.

Αὐτὸ τὸ φεμινιστικὸ ρεῦμα ἐναντιώθηκε ἀμέσως στὴν κεντρικὴ ἐπιτροπὴ ποὺ τοῦ ἀρνήθηκε τὰ ὑλικὰ μέσα ὕπαρξης (χρήματα, χῶρο στὸ ἐθνικὸ ἐσωτερικὸ δελτίο, ἐθνικὲς συναντήσεις).

Βάζοντας μὲ σταράτα λόγια τὸ πρόβλημα τῆς θέσης τῶν γυναικῶν στὴν L.C.R., ἀπαιτώντας τὴ «διπλὴ συμμετοχὴ» κι ἀντιδρώντας σὲ μιὰ ὁρισμένη ἀντίληψη τῶν σχέσεων πρωτοπορία - μάζες αὐτὸ τὸ ρεῦμα παρουσιάζεται σὰν — τί πρόκληση! — «ἡ φράξια τοῦ γυναικείου κινήματος στοὺς κόλπους τῆς L.C.R.».

ΠΟΥ ΠΑΕΙ Η ΛΙΓΚΑ;

Ἡ Λίγκα μᾶς ἔχει συνηθίσει, παρὰ τὰ φαινόμενα, σ' ἕναν ὁρισμένο πραγματισμὸ στὴν ἐξέλιξή της... Ἀλλὰ αὐτὴ τὴ φορὰ ἡ συγκεκριμένη πολιτικὴ ποὺ υἱοθετήθηκε κινδυνεύει νάχει σὰ συνέπεια μιὰ βαθειὰ πολιτικὴ κρίση ποὺ θὰ συνοδέψει τὴν κρίση γύρω ἀπ' τὴν ἀντίληψη τοῦ κόμματος καὶ τῆς ἀγωνιστικότητας ποὺ ἐκφράστηκε ἀπ' τὶς «ὁμάδες ἐργασίας».

Μιλᾶνε, γιὰ παράδειγμα, γιὰ μιὰ πιθανὴ ἀποχώρηση τῆς Τ.Α', πράγμα ποὺ ἂν δὲν ἀποκλείεται τελείως στὰ χρόνια ποὺ ἔρχονται δὲν εἶναι πιθανὸ γιὰ τώρα. Ἡ πορεία τῆς ἑνιαίας γραμματείας τῆς 4ης Διεθνοῦς, τείνει νὰ ξαναδώσει ζωὴ στὴν ἰδέα τῆς «συμπαράταξης τῶν Τροτσκιστῶν». Σ' αὐτὰ τὰ πλαίσια ἁρμόζει περισσότερο στὴν Τ.Α' ὁ ρόλος τῆς ὁμάδας πίεσης μέσα στὴ Λίγκα παρὰ τῆς ἀνεξάρτητης ὀργάνωσης ποὺ θὰ ἔπρεπε νὰ διεκδικήσει στὴν OCI ἕνα πολὺ ἰσχνὸ πολιτικὸ χῶρο. Αὐτὸ τὸ ρεῦμα ὅμως θὰ γνωρίσει, ἀρκετὰ γρήγορα, προβλήματα ποὺ θὰ πηγάσουν ἀπ' τὴ δυσκολία νὰ κάνει πραχτικὴ τὶς θέσεις του. Ἡ ἄνοδος ποὺ ἔδειξε, καὶ ποὺ ὀφείλεται ἐν μέρει στὴν περίοδο ὕφεσης τῶν κοινωνικῶν ἀγώνων, κινδυνεύει σὲ μιὰ συγκυρία ὅπου θ' ἀναζωπυρωθεῖ τὸ κοινωνικὸ καὶ πολιτικὸ κίνημα. Δὲν ἀποκλείεται καθόλου ἡ ἡγεσία τῆς Λίγκας νὰ ἐπιθυμεῖ μιὰ προσέγγιση μὲ τὴν L.O. Ἀλλὰ ἡ λειτουργία τοῦ μηχανισμοῦ ποὺ θὰ προέκυπτε θἄτανε ναρκοθετημένη καὶ θὰ κατέληγε σὲ μιὰ ἀνοιχτὴ κρίση καὶ μέσα στοὺς κόλπους τῆς Λίγκας.

Ἡ ἀνάπτυξη ἑνὸς αὐτοδιαχειριστικοῦ ρεύματος μὲ βάση τὶς ὁμάδες ἐργασίας καὶ στοὺς κόλπους κι αὐτῆς ἀκόμα τῆς πλειοψηφίας, εἶναι πολὺ πιθανή, ἀκόμα καὶ σὰν ἀντίχτυπος τῶν σημερινῶν λαθῶν τῆς ἡγεσίας, ποὺ θὰ μποροῦσε τότε ν' ἀναπροσανατολιστεῖ μέσῳ μιᾶς καμπῆς τοῦ ταξικοῦ ἀγώνα στὴ Γαλλία.

Ὁ ἀπολογισμὸς τοῦ συνεδρίου καὶ τὰ παραδείγματα ποὺ ἀναφέρθηκαν παραπάνω, δείχνουν σαφῶς πὼς ἡ βαθειὰ πολιτικὴ κρίση, ὄχι μόνο δὲν ἐπιλύθηκε, ἀλλὰ ἐπιδεινώθηκε.

Ἡ ἐξέλιξή της θὰ ἐξαρτηθεῖ ἀπ' τὴν τροπὴ τῆς πολιτικῆς καὶ κοινωνικῆς κατάστασης, καθὼς καὶ ἀπὸ τὸ συσχετισμὸ δυνάμεων στὴν ἄκρα ἀριστερά. Ἡ ἀνάπτυξη τοῦ ἐπαναστατικοῦ πόλου γιὰ τὴν αὐτοδιαχείριση θὰ ἔχει ἐπίδραση στὴν πορεία αὐτῆς τῆς ὀργάνωσης.

Ἀπρίλης '77

Γιὰ τὴν ἀπελευθέρωση τοῦ Παραζντανὼφ

Στὰ 57 χρόνια τῆς ὕπαρξής της, ἡ Σοβιετικὴ Ἀρμενία ἔχει πετύχει ἕνα οἰκονομικὸ κι ἐπιστημονικὸ θαῦμα. Μὲ ἐξοντωτικὲς προσπάθειες, οἱ Ἀρμένιοι φτάσανε τὸ ἐπίπεδο τῶν ἀναπτυγμένων χωρῶν.

Οἱ τεχνικὲς καὶ βιομηχανικὲς ἐπιτυχίες τους δὲν συνοδεύονται ὡστόσο κι ἀπὸ μιὰ οὐσιαστικὴ πρόοδο στὸ πολιτιστικὸ ἐπίπεδο. Παρ' ὅλο τὸ σύστημα φοίτησης στὰ σχολειὰ ποὺ εἶναι ἕνα ἀπ' τὰ πιὸ ὑψηλὰ τοῦ κόσμου καὶ τὴν ἐντυπωσιακὴ παρα-

γωγική στάθμη, ή άρμένικη κολτούρα, ὅπως καὶ τῶν ἄλλων σοβιετικῶν λαῶν, δὲν προχώρησε ποιοτικά, ἀλλὰ ἀναμασιέται καὶ ἀποστεώνεται. Εἴμαστε πολὺ μακρυὰ ἀπ' τὴ θυελλώδη καὶ ἀνανεωτικὴ πνοὴ τῶν πρώτων χρόνων τῆς Ὀκτωβριανῆς Ἐπανάστασης.

Εἶναι ἐπίσης πολὺ σοβαρὴ μὰ καὶ ἀπογοητευτικὴ ἡ διαπίστωση τῶν συστηματικῶν παραβιάσεων καὶ τῶν πιὸ στοιχειωδῶν ἐλευθεριῶν στὴν ΕΣΣΔ, ποὺ εἶναι καὶ ἡ ἀπαρχὴ τῆς πολιτιστικῆς ἀποτελμάτωσης. Τὸ πιὸ χτυπητὸ παράδειγμα εἶναι ἡ «ὑπόθεση ΠΑΡΑΖΝΤΑΝΩΦ».

Ἡ κωδικοποιημένη προλεταριακὴ τέχνη ποὺ ἐπιβάλει ἡ γραφειοκρατία, γιὰ νὰ δικαιώνει ἰδεολογικὰ τὴν πολιτικὴ καταπίεση ποὺ ἐφαρμόζει (καὶ ποὺ ὁ ἴδιος ὁ Λένιν εἶχε καταγγείλει), πνίγει κάθε αὐθεντικὴ πολιτιστικὴ δημιουργία. Μέσα σ' ἕνα τέτοιο κλῖμα, ἡ καλλιτεχνικὴ δημιουργία ἀποτελεῖ ἕνα πραγματικὸ θαῦμα κι ὁ ΠΑΡΑΖΝΤΑΝΩΦ εἶναι ἕνας ἀπ' αὐτοὺς ποὺ τὸ πέτυχαν. Ἔκανε μιὰ τέχνη στὴν κυριολεξία πρωτότυπη, ἀντλώντας ἐμπνεύσεις ἀπ' τὶς ἐθνικὲς πολιτιστικὲς πηγές, ἰδιαίτερα τῶν ἀρμενίων. Ὅλη αὐτὴ ἡ προσπάθεια ἐντασσόταν στὸ πλαίσιο μιᾶς νέας δυναμικῆς γιὰ μιὰ πολιτιστικὴ ἄνθηση ποὺ θὰ μποροῦσε νἄχει ἐπίδραση καὶ σ' ἄλλα ἐπίπεδα (ἐθνικά, πολιτικά, ἀτομικά).

Οἱ καλλιτεχνικές του ἀπόψεις προκάλεσαν ἀδιάκοπες διώξεις ἀπ' τὴ Σοβιετικὴ ἐξουσία καὶ σὲ μιὰ δεκάδα σεναρίων του ἀρνήθηκαν τὸ γύρισμα. Τὸ τελευταῖο του φίλμ «Χρῶμα Ροδιοῦ», βασισμένο στὴ ζωὴ τοῦ Ἀρμένιου τροβαδούρου τοῦ 18ου αἰώνα Σάϊατ - Νόβα, προκάλεσε βίαιες ἀντιδράσεις. Κυκλοφόρησε ψαλιδισμένο καὶ μετὰ ἀπὸ λίγο ἀποσύρθηκε ἀπὸ τὸ κύκλωμα διανομῆς. Ἐπίσης ἡ ἄρνησή του νὰ καταθέσει σὲ βάρος τοῦ οὐκρανοῦ «διαφωνοῦντα» Βαλεντίν Μονέφ, ὁλοκλήρωσε τὴν ἐναντίον του δυσμένεια, ὁπότε φυλακίστηκε μὲ τὴν κατηγορία τοῦ ὁμοφυλόφιλου.

Μ' αὐτὸ τὸ πρόσχημα, οἱ σοβιετικοὶ ἰθύνοντες θελήσανε νὰ ἀπολιτικοποιήσουν τὴν «ὑπόθεση Παραζντανώφ» καὶ νὰ ἀποκρύψουν τὴν ὕπαρξη ἑνὸς δημοκρατικοῦ κινήματος γιὰ πολιτικά, ἐθνικά, πολιτιστικὰ καὶ ἀτομικὰ δικαιώματα.

Ἡ ἀπελευθέρωση τοῦ Παραζντανώφ θάναι μιὰ νίκη γι αὐτὸ τὸ κίνημα καὶ μιὰ ἐνθάρυνση γιὰ τὴ λαϊκὴ ἀντιπολίτευση στὴν Τσεχοσλοβακία καὶ τὴν Πολωνία. Ὅπως ἀποδεικνύεται καὶ ἀπὸ τὶς περιπτώσεις τοῦ Πλιούτζ καὶ τοῦ Μπουκόφσκι, μόνο μιὰ μαζικὴ ὑποστήριξη θὰ μᾶς ἐπιτρέψει νὰ πετύχουμε τὴν ἀπελευθέρωσή του.

Ζητᾶμε ἀπ' ὅλους ὅσους ἀποβλέπουν σ' ἕνα σοσιαλισμὸ μὲ ἀνθρώπινο πρόσωπο καὶ ἐναντιώνονται στὴν καταπίεση, τόσο στὴν Ἀνατολή, ὅσο καὶ στὴ Δύση, νὰ πληροφορήσουν τὸν περίγυρό τους γιὰ τὸν Παραζντανώφ καὶ νὰ ὑπογράψουν τὴν ἔκκληση τῆς «Ἐπιτροπῆς Παραζντανώφ» γιὰ ν' ἀπαιτηθεῖ ἡ ἀπελευθέρωσή του κι ἡ διάδοση τῶν ἔργων του.

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΑΡΑΖΝΤΑΝΩΦ

Γιὰ κάθε ἐπαφὴ ἢ οἰκονομικὴ συμπαράσταση:
MONSIEUR HEROLD ALEXANIAN
47 RUE DE LA DEFENSE - 92130 ISSY -
LES - MOULINEAUX.

ΓΙΑ ΤΟ
ΣΟΣΙΑΛΙΣΜΟ
ΔΙΜΗΝΗ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ:
«Γιὰ τὸ Σοσιαλισμὸ»
Κεντρικὸ Ταχυδρομεῖο
Ταχ. Θυρὶς 674
ΑΘΗΝΑ

Ὑπεύθυνος Σύνταξης
ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΚΟΓΚΟΡΝΑΣ
Κασομούλη 19, Τ.Τ. 411
ΑΘΗΝΑ

Ὑπεύθυνος Τυπογραφείου
ΓΙΩΡΓΟΣ ΖΩΡΖΟΣ
Μεσολογγίου 16
Τηλ. 611.372

ΣΥΝΔΡΟΜΗ:
Ἑξάμηνη 60 δρχ.
Ἐτήσια 120 δρχ.

Ἐλεύθερη συζήτηση καί κριτική

Ἡ ἐπανάσταση στὴν Εὐρώπη

Τὸ κίνημα τῆς ἐργατικῆς τάξης καὶ ἡ οἰκοδόμηση τοῦ ἐπαναστατικοῦ κόμματος γιὰ τὴν αὐτοδιαχείριση

Δημοσιεύουμε παρακάτω τὸ 4ο ντοκουμέντο Προπαρασκευαστικὸ τῆς Διεθνοῦς Συνδιάσκεψης τῆς «Διεθνοῦς Μαρξιστικῆς Ἐπαναστατικῆς Τάσης», ποὺ συνέρχεται τὸν ἐρχόμενο Ἰούνιο.

Κύριο θέμα τῆς Συνδιάσκεψης αὐτῆς θἆναι ἡ νέα κατάσταση ποὔχει δημιουργηθεῖ τὰ τελευταῖα χρόνια στὴν Εὐρώπη.

Ὁ χῶρος αὐτὸς πάει νὰ γίνει τώρα τὸ ἐπίκεντρο τῆς παγκόσμιας Σοσιαλιστικῆς Ἐπανάστασης, κάνοντας γιὰ πρώτη φορὰ δυνατὴ τὴ νίκη της σὲ προηγμένες καπιταλιστικὲς χῶρες, ὅπως ἡ Γαλλία, καὶ ἡ Ἰταλία.

Πράγμα ποὺ θὰ εὐνοοῦσε, μὲ τὴ σειρά του τὴν οἰκοδόμηση τοῦ πραγματικοῦ σοσιαλισμοῦ, τοῦ βασιζόμενου στὴ δημοκρατικὴ αὐτοδιαχείριση τῶν Ἐργαζομένων καὶ τῶν Πολιτῶν γενικά.

Στὸ προπαρασκευαστικὸ ντοκουμέντο τῆς Συνδιάσκεψης ἐξετάζονται ἀκριβῶς τὰ διάφορα θέματα, ποὺ σχετίζονται μὲ τὴν Εὐρωπαϊκὴ Σοσιαλιστικὴ Ἐπανάσταση.

Ἡ Σύνταξη τοῦ «Γιὰ τὸ Σοσιαλισμό»

Ἡ ἐπικαιρότητα τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐπανάστασης

1. Ἡ μακρόχρονη, δομική, σφαιρικὴ κρίση τοῦ καπιταλισμοῦ δὲν ξεπεράστηκε καὶ οὔτε πρόκειται νὰ γίνει κάτι τέτοιο στὸ ἄμεσο μέλλον. Ἡ ἐξέλιξη τῆς οἰκονομικῆς συγκυρίας τῆς καπιταλιστικῆς Εὐρώπης δείχνει ὅτι, παρὰ τὴ μερικὴ καὶ ὁπωσδήποτε προσωρινὴ ἐπανάληψη τῆς βιομηχανικῆς δραστηριότητας, οὔτε ἡ πληθωριστικὴ τάση οὔτε ἡ ἄνοδος τῆς ἀνεργίας δὲν κατορθώθηκε νὰ ἀναχαιτισθοῦν.

2. Ἡ κρίση αὐτή, ποὺ οἱ αἰτίες της εἶναι πάρα πολὺ βαθειὲς γιὰ νὰ μπορέσει νὰ τὶς ἐξουδετερώσει τὸ Κεφάλαιο, ἐκτὸς ἀπὸ τὸ νὰ κάνει νὰ ὀπισθοχωρήσουν αἰσθητὰ οἱ ἱκανότητες ἀντίστασης τοῦ προλεταριάτου, τροφοδοτεῖ λοιπὸν πάντα τὴν ἄνοδο τοῦ ἐργατικοῦ κινήματος, ὁλοφάνερη ἤδη ἀπὸ τὸ δεύτερο ἥμισυ τῆς δεκαετίας τοῦ 60. Μὲ τὸ συνολικό της χαρακτήρα — δηλαδὴ γενικευμένο σ' ὅλες τὶς σφαῖρες τῆς ἀστικῆς κοινωνίας: παραγωγὴ καὶ ἀναπαραγωγή, βάση καὶ ἐποικοδόμημα — συντείνει ἐπίσης στὴ διευκόλυνση τῶν συμμαχιῶν τῶν ἀντικαπιταλιστικῶν κοινωνικῶν δυνάμεων.

3. Ἡ καπιταλιστικὴ Εὐρώπη χτυπήθηκε σὲ διάφορους βαθμοὺς ἀπὸ τὰ ἀποτελέσματα τῆς πρωτοφανέρωτης αὐτῆς κρίσης. Γιὰ ἕνα σωρὸ λόγους, ποὺ ὀφείλονται, τόσο στὶς συνέπειες τῆς ἄνισης ἀνάπτυξης τῶν διαφόρων κοινωνικῶν σχηματισμῶν, ὅσο καὶ στὴν ἰδιαίτερη δομὴ τοῦ ἐργατικοῦ της κινήματος, ἡ Νότια Εὐρώπη εἶναι ἐκείνη ὅπου βρίσκεται σήμερα τὸ ἐπίκεντρο τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐπανάστασης. Στὴν Ἱσπανία, στὴν Πορτογαλία, στὴν Ἰταλία καὶ τὴ Γαλλία, ἀκόμη καὶ στὴν Ἑλλάδα, ἡ κρίση τῆς κοινωνίας ἔχει προσβάλλει τὸ Κράτος καὶ τὴν κοινωνική του βάση. Εἶναι αὐτὴ ἡ κρίση τοῦ πολιτικοῦ μηχανισμοῦ τῆς ἀστικῆς τάξης — ἀκόμα καὶ ἂν δὲν ὑπάρχει δυνατὴ ἀναλογία ἀνάμεσα στὴν κρίση τοῦ ἀστικοδημοκρατικοῦ συστήματος καὶ τὴν κρίση τοῦ δικτατορικοῦ κράτους — ποὺ ἐπιτρέπει νὰ ποῦμε ὅτι ἡ κοινωνικὴ κρίση ἐγκυμονεῖ μιὰ ἐπαναστατικὴ κρίση.

4. Ἡ ὀπισθοχώρηση, ἀλλὰ ὄχι ἡ ἧττα, τῆς Πορτογαλικῆς Ἐπανάστασης, ποὖχε ἐγκαινιάσει τὸ ξεκίνημα τῶν εὐρωπαϊκῶν ἐπαναστατικῶν κινημάτων, δὲν φρενάρησε τὸ προχώρημα γιὰ τὴν ἐξουσία τοῦ ἐργατικοῦ κινήματος, στὴν Ἰσπανία, τὴν Ἰταλία καὶ τὴ Γαλλία. Στὶς τρεῖς αὐτὲς χῶρες, ἡ ἐργατικὴ τάξη μπορεῖ νὰ διεκδικήσει τὴν ἐξουσία, καὶ μόνο οἱ διάφορες μανοῦβρες καὶ ἀναβολὲς τῶν ρεφορμιστικῶν παραδοσιακῶν ἡγεσιῶν, δίνει δυνατότητες ὕπαρξης ἀστικῶν λύσεων. Ὁ δυνατὸς σχηματισμὸς ἐργατικῶν κυβερνήσεων θὰ ἄνοιγε, χωρὶς καμμιὰ ἀμφιβολία, προεπαναστατικὰ προτσές, ποὺ ἡ ταυτόχρονη ἐμφάνισή τους καὶ ἡ ποιοτική τους δύναμη θἆταν τέτοιες ποὺ θὰ ἄφηναν γρήγορα θέση σὲ καθαρὰ ἐπαναστατικὲς καταστάσεις. Ἀλλὰ τὸ κλασσικὸ αὐτὸ χώρισμα σὲ «προεπαναστατικὲς» καὶ «ἐπαναστατικὲς» καταστάσεις δὲν ἐπιτρέπει νὰ ἀναλογισθοῦμε τὴν ἐ-

παναστατική δυναμική αὐτῆς τῆς ἱστορικῆς περιόδου, ὅπου οἱ καταστάσεις αὐτὲς συνδυάζονται καὶ ὅπου, ἀκόμα περισσότερο, σὲ κάποιο βαθμό, ἐπανάσταση καὶ μεταβατικὴ κατάσταση, σ' ὅ, τ ι ἀ φ ο ρ ᾶ τ ὰ κ α θ ή κ ο ν τ α τ ο ῦ π ρ ο λ ε τ α ρ ι ά τ ο υ, δὲν διαχωρίζονται μὲ ἕνα τόσο ἀδιαπέραστο τεῖχος ὅπως ἄλλοτε. Ἡ δυαδικὴ ἐξουσία θὰ πάρει τὸ χαρακτήρα τοῦ παρσίματος (κοινωνικοποίησης) τῶν μέσων παραγωγῆς, τῶν ὑπηρεσιῶν, τοῦ πολεοδομικοῦ χώρου, πράγμα ποὺ θὰ ὁδηγήσει τὶς ὀργανώσεις — συνδικάτα, ἐργατικὰ συμβούλια — νὰ διαρθρώσουν τὰ οἰκονομικοκοινωνικὰ καὶ πολιτικὰ καθήκοντα (συμπεριλαμβανόμενου καὶ τοῦ σχεδιασμοῦ κατὰ ἕνας μέρος). Τὸ χαρακτηριστικὸ αὐτὸ θὰ δώσει ἀκόμα περισσότερη σπουδαιότητα στὴν ἐπεξεργασία τοῦ μεταβατικοῦ αὐτοδιαχειριστικοῦ προγράμματος, ὄχι μόνο γιὰ νὰ βοηθήσει τοὺς ἐργαζόμενους νὰ προετοιμασθοῦν γιὰ τέτοιες καταστάσεις, ἀλλὰ γιὰ νὰ λύσουν στὸ πιὸ ψηλό της ἐπίπεδο αὐτὴ τὴν «κρίση τῆς ἀνθρωπότητας», ποὺ ἄλλοτε περιοριζότανε στὴν «κρίση τῆς ἡγεσίας», καὶ σήμερα διευρύνεται καὶ στὴν «κρίση τοῦ ἐπαναστατικοῦ προγράμματος».

5. Ἡ κατάσταση στὴ λεγόμενη Βόρεια Εὐρώπη δὲν εἶναι βέβαια τόσο προχωρημένη. Ἡ ἡγεμονία τῆς σοσιαλδημοκρατίας στὴν ἐργατικὴ τάξη αὐτῶν τῶν χωρῶν, ἡ αὐξανόμενη ἀλληλοεισχώρηση ἀνάμεσα στὸ μηχανισμὸ τοῦ ἐργατικοῦ κινήματος καὶ τὸ μηχανισμὸ τοῦ ἀστικοῦ κράτους, περιορίζουν σημαντικὰ τὶς πολιτικὲς καὶ οἰκονομικὲς συνέπειες τῆς κρίσης τοῦ καπιταλισμοῦ, μιὰ κι ἀληθινά, ἕνας ἀπὸ τοὺς παράγοντες τῆς κρίσης εἶναι ἡ ἐργατικὴ ἀντίσταση. Ἐν τούτοις ἡ αὐξανόμενη ἐπιθετικότητα τῶν ἀστικῶν κομμάτων ἐνάντια στοὺς «πιστοὺς διαχειριστὲς τοῦ καπιταλισμοῦ» στὴ Μεγάλη Βρετανία, τὴν Ὁμοσπονδιακὴ Γερμανία ἢ τὴ Σουηδία, εἶναι ἕνα σύμπτωμα τοῦ γεγονότος ὅτι τὸ Μεγάλο Κεφάλαιο, προβλέποντας τὶς ἐπερχόμενες στὸ Νότο εὐρωπαϊκὲς ἀναταραχές, προτιμᾶ νὰ κυβερνᾶ μὲ τὶς ἴδιες του τὶς δυνάμεις, παρὰ νὰ ἐξακολουθεῖ νὰ χρησιμοποιεῖ τὰ κόμματα, ποὺ, κατὰ τὸν ἕνα ἢ ἄλλο τρόπο, παραμένουν ὑποταγμένα στὴν πίεση τῶν ἐργαζομένων.

6. Τὸ ποιοτικὸ καὶ ποσοτικὸ βάρος τοῦ προλεταριάτου, διευρυμμένο στὸ «συλλογικὸ ἐργαζόμενο», οἱ δυνατότητες γιὰ σ τ ρ α τ η γ ι κ ὲ ς συμμαχίες ποὺ μπορεῖ νὰ συνάψει μὲ ἄλλες ἀντικαπιταλιστικὲς κοινωνικὲς ὁμάδες, ἡ συσσωρευμένη ἐμπειρία, καθὼς καὶ οἱ τεράστιες ἀπελευθερωτικὲς δυνατότητες τῶν καινούριων παραγωγικῶν δυνάμεων, μᾶς ἐπιτρέπουν νὰ σκεφθοῦμε ὅτι ἡ ἐπικαιρότητα τῆς ἐπανάστασης εἶναι ἐπίσης ἡ ἐπικαιρότητα τοῦ αὐτοδιαχειριζόμενου Σοσιαλισμοῦ. Πραγματικά, μόνο ὁ Αὐτοδιαχειριζόμενος Σοσιαλισμὸς ἀποτελεῖ τὴ σφαιρικὴ ἀπάντηση στὴν κρίση τοῦ καπιταλισμοῦ (ποὺ εἶναι καὶ κρίση τῆς ἀναπαραγωγῆς τῶν παραγωγικῶν σχέσεων) διαρθρώνοντας στενὰ τὸν ἀγώνα ἐνάντια στὶς σχέσεις ἰδιοκτησίας καὶ τὸν ἀγώνα ἐνάντια στὶς κοινωνικὲς σχέσεις καὶ τὶς νέες ἐργατικὲς προσδοκίες, σὰν διαρκὲς προτσὲς αὐτοδιακυβέρνησης.

Ἡ ἐπικαιρότητα τῆς οἰκοδόμησης τοῦ ἐπαναστατικοῦ κόμματος

7. Καὶ ὅμως, ἐὰν τὸ προλεταριάτο δὲν βρέθηκε ποτὲ σὲ τόσο καλὲς ἀντικειμενικὲς συνθῆκες γιὰ τὴν πραγματοποίηση τοῦ ἱστορικοῦ του σχεδίου, στὸ ἐπίπεδο τῆς ταξικῆς ὀργάνωσής του, ὑπολείπεται κατὰ πολύ. Τὸ ἐργατικὸ κίνημα ἐξακολουθεῖ νὰ κυριαρχεῖται ἀπὸ τοὺς σοσιαλδημοκρατικοὺς καὶ νεοσταλινικοὺς μηχανισμούς, ποὖναι, περισσότερο ἀπὸ ποτέ, ἐμπόδιο γιὰ τὴν αὐτο-χειραφέτηση τῶν ἐργαζομένων. Οἱ ὀργανώσεις αὐτές, ἀκόμα καὶ ἂν τὸ προλεταριάτο συνεχίζει νὰ τὶς χρησιμοποιεῖ γιὰ τὴν καθημερινή του πάλη, εἶναι ἀνίκανες, ὄχι νὰ ξεκινήσουν ἕνα προτσὲς ἐπαναστατικοῦ χαρακτήρα, ἀλλὰ νὰ τὸ τελειώσουν, δηλ. νὰ συντροφεύσουν καὶ νὰ βοηθήσουν τοὺς ἐργαζόμενους νὰ ἀντιτάξουν τὴ δική τους ἐξουσία στὴν ἐξουσία τῆς ἀστικῆς τάξης, νὰ σπάσουν τὸν παλιὸ κρατικὸ μηχανισμό, νὰ οἰκοδομήσουν τὸ δικό τους φθῖνον κράτος, τὸ κράτος τῶν λαϊκῶν καὶ ἐργατικῶν συμβουλίων. Ἀκόμα περισσότερο, τὴ στιγμὴ ποὺ ἡ πάλη τῶν τάξεων θὰ βάλλει σὲ ἡμερήσια διάταξη τὴν πραγματοποίηση αὐτῶν τῶν ἐπαναστατικῶν καθηκόντων, τὰ παλαιὰ κόμματα θὰ σταθοῦν ἐνάντια στὸ φυσικὸ κίνημα τῆς τάξης σὰν τελευταῖοι ὑπερασπιστὲς τοῦ Κράτους, δηλαδὴ τῆς ἀστικῆς νομιμότητας.

8. Μὲ μοναδικά του μέσα τὸν αὐθορμητισμὸ τοῦ μαζικοῦ κινήματος, ἀκόμα καὶ ὅταν πρόκειται γιὰ ἕνα «καλλιεργημένο» καὶ πεπειραμένο αὐθορμητισμό, δὲν μπορεῖ νὰ λύσει τὰ τακτικὰ καὶ στρατηγικὰ καθήκοντα ποὺ εἶναι ἀναγκαῖα γιὰ τὴ νίκη τῆς Ἐπανάστασης. Ε ἶ ν α ι ἀ ν α γ κ α ί α μ ι ὰ π ο λ ι τ ι κ ὴ ὀ ρ γ ά ν ω σ η τ ῆ ς ἐ ρ γ α τ ι κ ῆ ς π ρ ω τ ο π ο ρ ε ί α ς. Τὸ ἐπαναστατικὸ κόμμα ποὺ εἶναι ἀπαραίτητο σήμερα δὲν εἶναι ὁ «ἀπὸ μηχανῆς Θεὸς» τῆς Ἱστορίας, «ἐξωτερικὴ συνείδηση τοῦ προλεταριάτου», ποὺ θὰ πραγματοποιήσει τὴν ἐπαναστατικὴ ρήξη στὸ ὄνομά του. Ὁ ρόλος του, ἡ δομή του, ἡ σχέση ποὺ διατηρεῖ μὲ τὸ μαζικὸ κίνημα, ὅπως καὶ ὁ τρόπος οἰκοδόμησής του, συνδέονται στενὰ μὲ τὸ περιεχόμενο τῆς δράσης του, δηλαδὴ μὲ τὴν οὐσία τοῦ προγράμματός του.

9. Τὸ πρόγραμμα τῆς αὐτοδιαχείρισης ἀνατρέπει τὴν ἐπαναστατικὴ προβληματική, ὅπως αὐτὴ εἶχε θεωρητικοποιηθεῖ καὶ περιορισθεῖ μετὰ τὴν μπολσεβίκικη ἐμπειρία. Ὁ ἄξονάς του, ἡ αὐτοοργάνωση καὶ ὁ αὐτοπροσδιορισμός, σὰν μορφὴ καὶ περιεχόμενο τοῦ ἀντικαπιταλιστικοῦ ἀγώνα, καθὼς καὶ σὰν μορφὴ καὶ περιεχόμενο τῆς μεταβατικῆς κοινωνίας, ὁδηγεῖ στὴν ἀντίληψη τοῦ ἐπαναστατικοῦ κόμματος, ὄχι μὲ τὴ μορφὴ μιᾶς κρατικῆς μηχανῆς ἔξω ἀπὸ τὴν τάξη, ἀλλὰ σὰν τὴν πιὸ προχωρημένη ὀργανικὴ ἔκφραση αὐτῆς τῆς ἴδιας. Ἔκφραση ποὺ θὰ ξεπηδάει ἀπὸ τὸ ἐσωτερικὸ τοῦ πραγματικοῦ κινήματός της καὶ τὶς ἰδεολογικὲς καὶ πολιτικὲς διαφοροποιήσεις (ἄρα καὶ ὀργανωτικὲς σὲ κάποια στιγμή), ποὺ ἡ δυναμικὴ τῆς πάλης τῶν τάξεων βάζει σὲ ἡμερήσια διάταξη. Τὸ ξεπήδημα αὐτό, ἐν τούτοις, δὲν εἶναι οὔτε αὐθόρμητο, οὔτε μοιραῖο. Ἐ μ π ε ρ ι έ χ ε ι τ ὴ σ υ ν ε ι-

δητή — δηλαδή οργανωμένη — ἐπέμβαση τῶν ἐπαναστατῶν μαρξιστῶν συσπειρωμένων γύρω ἀπὸ τὸ αὐτοδιαχειριστικὸ πρόγραμμα.

10. Ἡ σημερινὴ διαίρεση τοῦ ἐργατικοῦ κινήματος δὲν εἶναι ἐπιφανειακὸ φαινόμενο. Ἔχει ρίζες τόσο μέσα στὶς ἀντιφάσεις τοῦ μαζικοῦ κινήματος ὅσο καὶ στὴν ἄνιση ἀνάπτυξη τῆς Παγκόσμιας Ἐπανάστασης. Ἔτσι κάθε σχέδιο ποὺ τείνει στὴν οἰκοδόμηση «τοῦ» ἐπαναστατικοῦ κόμματος, φανταζόμενο τὴν ὁλοκληρωτικὴ καὶ ραγδαία διάλυση τοῦ ρεφορμισμοῦ καὶ τοῦ σταλινισμοῦ — κυρίως σὲ ἐθνικὴ βάση — ὄχι μόνο εἶναι καταδικασμένο σὲ ἀποτυχία, ἀλλὰ καὶ θεωρητικὰ ἐσφαλμένο. Τὸ ἴδιο καὶ ἡ ἀντίληψη περισσότερο ἢ λιγότερο σαφῶς συνδεδεμένη μ᾽ αὐτὴ τὴν ἰδέα—οἰκοδόμησης τοῦ ἐπαναστατικοῦ κόμματος γύρω ἀπὸ ἕνα προκαθορισμένο «πυρήνα», ὁ ὁποῖος μὲ διαδοχικὲς αὐξήσεις θὰ παραγκώνιζε τοὺς παλιοὺς μηχανισμοὺς καὶ θὰ ἔσπαζε τὴν ἡγεμονία τους. Στὴν πραγματικότητα μόνο μιὰ ἀνάπτυξη μὲ ἀλληλοεπιδράσεις τοῦ μαζικοῦ κινήματος μπορεῖ νὰ δημιουργήσει τὶς πολιτικὲς συνθῆκες γιὰ τὸ ξεπήδημα ἑνὸς ἀληθινοῦ μαζικοῦ ἐπαναστατικοῦ κόμματος.

11. Παρ᾽ ὅλα αὐτὰ δὲν ὑπάρχει συγχρονισμὸς ἀνάμεσα σ᾽ αὐτὸ τὸ βάθεμα τῆς ποιότητας τοῦ κινήματος τῶν μαζῶν, ποὺ βάζει κάθε φορὰ ὅλο καὶ πιὸ ὑψηλοῦ ἐπίπεδου καθήκοντα, ποὺ ἀπαιτοῦν γιὰ τὴ λύση τους καινούρια ἐργαλεῖα, καὶ τὶς ὀργανωτικὲς διαφορὲς μέσα στὸ συνδικαλιστικὸ καὶ πολιτικὸ ἐργατικὸ κίνημα, χωρὶς τὶς ὁποῖες δὲν μπορεῖ νὰ ὑπάρξει ἀληθινὴ ἐκμετάλλευση — ἢ μεγιστοποίηση — τῶν ὑπαρχόντων πολιτικῶν συνθηκῶν. *Ἄρα τὸ ἐπαναστατικὸ κόμμα γιὰ τὴν αὐτοδιαχείριση θὰ ξεπηδήσει σὰν τὸ πιὸ ὑψηλὸ προϊὸν μιᾶς ἀναδιάρθρωσης τοῦ συνόλου τοῦ ἐργατικοῦ κινήματος, τόσο στὶς δομές του, ὅσο καὶ στὸ πρόγραμμά του.* Ἡ ἀναδιάρθρωση αὐτὴ ἔχει ἀρχίσει, μὲ μοριακὸ ἀκόμα τρόπο, ἀλλὰ ἀρκετὰ ὥστε νὰ γίνουν αἰσθητὰ τὰ ἀποτελέσματά της μέσα στὶς παραδοσιακὲς ὀργανώσεις ἀλλὰ καὶ — ὅλο καὶ περισσότερο — ἔξω ἀπὸ αὐτές.

12. Πολλοὶ παράγοντες ἐξηγοῦν τὸ ξεκίνημα αὐτοῦ τοῦ προτσές ἀνασύνθεσης, ἀλλὰ πρῶτα ἀπ᾽ ὅλα, ἡ ἀνάπτυξη μιᾶς *καινούριας ἐπαναστατικῆς ὑποκειμενικότητας*. Ἡ καινούρια αὐτὴ συνείδηση, ποὺ εἶναι κάτι περισσότερο ἀπὸ ἕνα βάθεμα τῆς ταξικῆς συνείδησης, *συνενώνει τὸ σύνολο τῶν ἐκδηλώσεων τῆς γενικῆς κρίσης τοῦ καπιταλισμοῦ*. Εἶναι συγχρόνως ὁ καρπὸς τῆς ἀπὸ αἰῶνες ἐμπειρίας τῶν ἐργαζόμενων (καθὼς καὶ τῆς ἐμπειρίας τῆς σοσιαλδημοκρατίας καὶ τοῦ σταλινισμοῦ) τοῦ πλατέματος τοῦ προλεταριάτου σὲ νέα στρώματα (τοῦ περάσματος ἀπὸ τὴν ἁπλὴ στὴ σύνθετη ἐργασία), τῶν οὐσιαστικῶν τροποποιήσεων τῆς τεχνολογίας, ἡ ὁποία «ἀποκαλύπτει τὴν ἐνεργὴ σχέση τοῦ ἀνθρώπου μὲ τὴ φύση, τὸ ἄμεσο προτσές παραγωγῆς τῆς ζωῆς του, τὶς συνθῆκες τῆς κοινωνικῆς ζωῆς καὶ τὶς πνευματικὲς παραστάσεις ποὺ ἀπορρέουν» (Κ. ΜΑΡΞ). Ἔτσι εἶναι οἱ καινούριες ἀντικειμενικὲς καὶ ὑποκειμενικὲς ἀνάγκες τῶν μαζῶν ποὺ ἔρχονται σὲ ἀντίθεση μὲ τοὺς παλιοὺς συντηρητικοὺς μηχανισμούς, παρ᾽ ὅλο ποὺ ἐξακολουθοῦν νὰ τοὺς χρησιμοποιοῦν.

13. Δὲ θἄχε κανένα νόημα νὰ ὁρισθεῖ ὁ ρυθμὸς αὐτῆς τῆς ἀνασύνθεσης. Εἶναι πολὺ πιὸ σημαντικὸ νὰ χαρακτηρίσουμε τὸ νόημα καὶ τὴ λογική της. Αὐτὸ γιὰ τὸ ὁποῖο πρόκειται δὲν εἶναι μόνο ἡ δόμηση μιᾶς κομμουνιστικῆς πρωτοπορίας. Ὁ ὀργανωτικὸς διαχωρισμὸς ἀνάμεσα στὸ κόμμα καὶ τὴν τάξη γίνεται ἀντιληπτὸς μόνο σὰν μιὰ στιγμὴ τοῦ προτσές ἑνοποίησης τῆς συνείδησης ὁλόκληρης τῆς τάξης. Ἐὰν εἶναι ἀπαραίτητη ἡ διάκριση τάξη - κόμμα γιὰ νὰ ἀποφευχθοῦν καὶ ἡ ὑποκατάσταση τῆς τάξης ἀπ᾽ τὸ κόμμα καὶ ἡ ὀππορτουνιστικὴ προσαρμογὴ στὶς διακυμάνσεις τῆς ταξικῆς συνείδησης, ἐὰν παρ᾽ ὅλα αὐτὰ τὸ κόμμα δὲν συγκροτεῖται σὲ ἀντίθεση μὲ τὰ πραγματικὰ ἐργατικὰ κινήματα, ἀλλὰ «συμμετέχει σ᾽ αὐτὰ σὰν πρωτοπορία» (ΤΡΟΤΣΚΥ), τότε ἡ λογικὴ τῆς τρέχουσας ἀνασύνθεσης, εἶναι ἡ δημιουργία *μιᾶς νέας δομῆς τοῦ συνόλου τοῦ ἀντικαπιταλιστικοῦ κινήματος καὶ τῶν διαφορετικῶν διαλεκτικῶν σχέσεων ἀνάμεσα στὶς διαφορετικὲς συνιστῶσες του*, (καινούριο ἑνοποιημένο συνδικαλιστικὸ κίνημα βασισμένο στὴ δημοκρατικὴ συνέλευση τοῦ ἐργοστασίου, τῆς ὑπηρεσίας..., αὐτόνομες ὀργανώσεις τῶν νέων κοινωνικῶν κινημάτων τῆς νεολαίας, τῶν γυναικῶν κλπ...., ὀργανώσεις «κοινωνικὲς» τοῦ πλαισίου ζωῆς, καὶ θεσμικῆς ἀμφισβήτησης...).

14. Σ᾽ αὐτὸ τὸ σύνθετο ἀπὸ τοὺς πιὸ διάφορους ἀγῶνες κίνημα, ἐμφανίζονται πιὸ ξεκάθαρα οἱ «ριζικὲς ἀνάγκες» γιὰ τὶς ὁποῖες μιλοῦσε ὁ ΜΑΡΞ· ἀνάγκες γιὰ τὶς ὁποῖες τὸ καπιταλιστικὸ σύστημα, ἀπὸ τὴν ἄποψη τῆς «κανονικῆς» του λειτουργίας, δὲν ἐνδιαφέρεται, ἀλλὰ παρ᾽ ὅλα αὐτὰ ὑποκινεῖ. Οἱ ἀνάγκες αὐτές, καὶ πρὶν ἀπ᾽ ὅλα ἡ προσδοκία γιὰ τὴν αὐτοδιαχείρηση σ᾽ ὅλες τὶς κοινωνικὲς σφαῖρες, δὲν μποροῦν νὰ ἱκανοποιηθοῦν παρὰ μόνο σὲ μιὰ κοινωνία βασισμένη σὲ διαφορετικὰ θεμέλια. Ἔτσι, οἱ ἀνάγκες αὐτὲς προεικονίζουν τὸν μετεπαναστατικὸ κόσμο, μετὰ τὸ ξεπέρασμα τοῦ καπιταλισμοῦ. Ὅτι ἕνα ἐπαναστατικὸ κόμμα εἶναι πράγματι ἱκανὸ νὰ βοηθήσει τὸ μαζικὸ κίνημα, σ᾽ ὅλες του τὶς φάσεις μέχρι τὴν πραγματοποίηση μιᾶς τέτοιας κοινωνίας, ἢ ὅτι ἀποδεικνύεται ἐλλειπές, ἀπροσάρμοστο ἢ ἀκόμα καὶ ἐχθρικὸ σὲ κάποια στιγμὴ τῆς ἀνάπτυξής του, προσδιορίζεται πρῶτα ἀπ᾽ ὅλα ἀπὸ τὴν κατανόησή του, τὴν ἐνθάρρυνσή του καὶ τὴ βοήθειά του ὁπουδήποτε ἐκφράζονται οἱ ριζοσπαστικὲς αὐτὲς ἀνάγκες. Ἡ ἀδυναμία τῶν διαφόρων ἐπαναστατικῶν ἡγεσιῶν σ᾽ αὐτὸ τὸ θέμα — ὅσο ἔγκυρος κι ἂν ὑπῆρξε ὁ ρόλος τους, κατὰ καιρούς, στοὺς ἀγῶνες γιὰ τὴν ἱκανοποίηση ἀναγκῶν ποὺ συμβιβάζονται μὲ τὸ σύστημα — ἔγινε ἰδιαίτερα φανερὴ τὴν προηγούμενη δεκαετία. Τὸ ἐπί-

πεδο συνείδησης τῶν μαζῶν ξεπέρασε κατὰ πολὺ ἐκεῖνο ὁρισμένων αὐτοαποκαλούμενων «πρωτοπορειῶν», σὲ δυὸ τουλάχιστον τομεῖς: τ ή ν ἀ π ό ρ ρ ι ψ η τ ῆ ς δ ο υ λ ε ι ᾶ ς χ ω ρ ὶ ς σ κ ο π ό, κ α ὶ τ ή ν π ά λ η γ ι ὰ τ ὸ π ε ρ ι β ά λ λ ο ν. Ἡ ἄρνηση τῆς κομματιασμένης ἐργασίας πῆρε μερικὲς φορὲς τέτοιο μαζικὸ χαρακτήρα ποὺ ὑποχρέωσε τοὺς ἴδιους τοὺς καπιταλιστὲς νὰ προσαρμόσουν τὴν ὀργάνωση τῆς ἐργασίας κατὰ τέτοιο τρόπο ποὺ νὰ ἱκανοποιεῖ μερικὰ αὐτὴ τὴν ἀνάγκη. Σ' ὅ,τι ἀφορᾶ τὸ περιβάλλον, οἱ καμπάνιες ἐνάντια στὰ πυρηνικὰ ἐργοστάσια βρίσκουν τὶς βάσεις τους σὲ ἕνα αἴσθημα τῆς μάζας ποὺ ἀφορᾶ τὸ μέλλον τῆς ἀνθρωπότητας καὶ τοὺς κινδύνους ποὺ ἀντιπροσωπεύει γι' αὐτὸ ἡ δύναμη τῆς πυρηνικῆς βιομηχανίας. Οἱ διάφορες «πρωτοπορεῖες» ὑπῆρξαν γενικὰ εἴτε οὐδέτερες, εἴτε ἀκόμα καὶ ἐχθρικὲς ὡς πρὸς τέτοιου τύπου ἀγῶνες. Μερικὲς φορές, (ὅπως στὶς ἀντιπυρηνικὲς καμπάνιες) προσαρμόστηκαν, ἀλλὰ μὲ καθυστέρηση καὶ ὀππορτουνισμό, στὴν πραγματικότητα αὐτῶν τῶν ἀγώνων. Ἀντίθετα, ἡ καινούρια πρωτοπορεία, ἂν θέλει νὰ παίξει ἕνα ρόλο προσαρμοσμένο στὸ ἐπαναστατικὸ κίνημα καὶ μάλιστα, μέχρι τὴν ἐκπλήρωση τοῦ στόχου της, πρέπει νὰ οἰκοδομηθεῖ σὲ στενὴ σχέση μὲ τοὺς ἀγῶνες ποὺ ἐκφράζουν τὶς «ριζικὲς ἀνάγκες», πρέπει ἡ ἴδια νἆναι ἐμποτισμένη βαθειὰ ἀπὸ τὶς πιὸ προχωρημένες σ' αὐτὸ τὸν τομέα ἰδέες.

Ἡ ἐξέλιξη τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ ἐργατικοῦ κινήματος

15. Ἡ Εὐρωπαϊκὴ σοσιαλδημοκρατία διστάζει ἀνάμεσα σὲ μιὰ τάση ὁλοκληρωτικῆς ἐνσωμάτωσης στὸ μηχανισμὸ τοῦ ἀστικοῦ Κράτους καὶ τὸ μετασχηματισμό της σὲ «σοσιαλιμπεριαλισμό», ποὺ τὸ προχωρημένο ἄκρο της ἀντιπροσωπεύεται ἀπὸ τὸ γερμανικὸ σοσιαλιστικὸ κόμμα (SPD) καὶ μιὰ τάση ἀνανέωσης καὶ ἀνάπτυξης σὲ καινούριες βάσεις, ποὺ ἐκφράζεται καλύτερα ἀπὸ τὸ γαλλικὸ σοσιαλιστικὸ κόμμα (P.S.). Ἄλλωστε δὲν ὑπάρχει ἀπόλυτη ἀντίφαση ἀνάμεσα στὶς δυὸ αὐτὲς τάσεις. Κατὰ ἕνα μέρος, ἡ συγκεκριμμένη ἱστορία τοῦ ἐργατικοῦ κινήματος καὶ ἡ δόμησή του ἐξηγοῦν αὐτὴ τὴ διαφορὰ ἀνάμεσα στὴν ἐξέλιξη τῆς Σοσιαλδημοκρατίας στὴ Βόρεια καὶ Νότια Εὐρώπη. Ἡ ὕπαρξη στὶς χῶρες τοῦ Νότου, ἰσχυρῶν κομμουνιστικῶν καμμάτων ἀπειλοῦσε μὲ πλέρια ἐξαφάνιση τὰ σοσιαλιστικὰ κόμματα, σὲ περίπτωση ὁλικῆς τους ἐνσωμάτωσης — ὅπως παρὰ λίγο νὰ γίνει στὴ Γαλλία. Ἐπὶ πλέον, ἡ ἐξέλιξη τῶν κρατικῶν μηχανῶν — ἔκφραση ἑνὸς συγκρουόμενου συσχετισμοῦ δυνάμεων μὲ τὴν ἐργατικὴ τάξη — ἀνάγκασε τὰ Σοσιαλιστικὰ Κόμματα νὰ διαλέξουν ἀνάμεσα στὴ διάλυση καὶ τὴν ὀργάνωση καινούριων δεσμῶν μὲ τοὺς ἐργαζόμενους.

16. Ἡ ἀνανέωση αὐτὴ κατόρθωσε νὰ ἐπιβληθεῖ στὸ μέτρο ποὺ τὰ σοσιαλιστικὰ κόμματα κατόρθωσαν νὰ προσφέρουν ἕνα πλαίσιο στὴ ριζοσπαστικοποίηση τῶν νέων προλεταριοποιημένων στρωμάτων, τὰ ὁποῖα, στὸ μέτρο ποὺ ἡ ἀναλογία εἶναι δυνατή, ἀποτελοῦν τὴν ἐργατικὴ ἀριστοκρατία σήμερα. Ἡ ἐπαναδραστηριοποίηση τῶν σοσιαλιστικῶν κομμάτων — ἰδιαίτερα στὴ Νότια Εὐρώπη, ἀλλὰ ἡ τάση διακρίνεται ἐπίσης, καὶ στὶς βόρειες χῶρες, στὸ Βέλγιο ἢ τὴ Μεγάλη Βρετανία, — δὲν εἶναι λοιπὸν μόνον ὁ συγκυριακὸς καρπὸς τῆς «ἀνανεωτικῆς» δράσης ὁρισμένων ἀνθρώπων «θαύματα» ὅπως ὁ Μιττεράν. Πρόκειται γιὰ ἕνα φαινόμενο ποὺ κάνει ἀπολογισμὸ τῶν μετασχηματισμῶν τῆς ταξικῆς δομῆς τῶν ἀστικῶν κοινωνικῶν σχηματισμῶν κάτω ἀπὸ τὴν ἐπίδραση τῆς Ἐπιστημονικῆς καὶ Τεχνολογικῆς Ἐπανάστασης. Βαθὺ φαινόμενο ἑπομένως, ἀκόμα καὶ ἂν εἶναι γιὰ ἕνα μεγάλο μέρος μεταβατικό. Ἄλλωστε ἐπάνω του βασίζεται, κατὰ μεγάλο μέρος, ὁ φανερὸς ρεαλισμὸς τῆς στρατηγικῆς τῆς ἑνωμένης ἀριστερᾶς ποὺ κερδίζει ἔδαφος μέσα στὴ δεύτερη Διεθνῆ. Πράγμα ποὺ δὲν μπορεῖ παρὰ νὰ δημιουργήσει ἀντιφάσεις ἀνάμεσα στοὺς δυὸ εὐρωπαϊκοὺς «πόλους» τῆς σοσιαλδημοκρατίας, ποὺ προσπαθοῦν, ὁ καθένας γιὰ λογαριασμό του, νὰ κερδίσει τὴ θέση τῆς «ἀρχηγίας». Ὁ Μιττεράν καὶ τὸ γαλλικὸ σοσιαλιστικὸ κόμμα ὀργανώνοντας τὴ συνάντηση τῶν σοσιαλιστικῶν κομμάτων τῆς νότιας Εὐρώπης, καὶ ἐπεμβαίνοντας στὸ Ἰταλικό, Πορτογαλλικὸ καὶ Ἰσπανικὸ κόμμα. Τὸ S.P.D., προσπαθώντας νὰ «ἀγοράσει» τὴν ἰσπανικὴ καὶ πορτογαλικὴ ἡγεσία.

17. Τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ αὐτοδιαχείρηση χρησιμεύει γιὰ ἰδεολογικὸ ἄλλοθι σ' αὐτὴ τὴ μερικὴ ἀνόρθωση, ἔχει διπλὴ σημασία. Πρῶτα, γιὰ τὴν πρόοδο, ἀκόμα καὶ καθαρὰ παραμορφωμένη, αὐτῆς τῆς σφαιρικῆς σύλληψης, σὰν ν έ ο σ η μ ε ῖ ο ἀ ν α φ ο ρ ᾶ ς — ἄρα συζητήσεων καὶ πολεμικῶν — γιὰ τὸ ἐργατικὸ κίνημα. Ἀλλὰ στὴ συγκεκριμένη αὐτὴ περίπτωση, εἶναι πολιτικὰ ἡ λιγότερο σημαντικὴ ὄψη, ὅσο εἶναι ἀλήθεια ὅτι αὐτὴ ἡ τυπικὴ ἀναφορὰ καλύπτει μερικὰ μιὰ πιὸ σοβαρὴ καὶ ἐπικίνδυνη ἐπιχείρηση. Ἡ αὐτοδιαχείριση στοὺς λόγους καὶ τὴν πρακτικὴ τῆς σοσιαλδημοκρατίας, γίνεται τὸ παραπέτασμα ποὺ πίσω του μόλις κρύβεται, ἡ προσδοκία τῆς καινούριας ἐργατικῆς ἀριστοκρατίας γιὰ μιὰ πρὸς ὄφελός της τροποποίηση τοῦ καπιταλιστικοῦ μοιράσματος τῆς ἐξουσίας, τόσο στὴν κοινωνικὴ διαίρεση τῆς ἐργασίας, ὅσο καὶ στὴν κοινωνία στὸ σύνολό της. Ἡ ὕπαρξη αὐτῆς τῆς τάσης δείχνει μέχρι ποιὸ σημεῖο εἶναι ἀναγκαία ἡ σφαιρικὴ σύλληψη τῆς αὐτοδιαχειριζόμενης σοσιαλιστικῆς κοινωνίας, καὶ ὁ μὴ περιορισμός της σὲ μιὰ ἀφηρημένη «δομὴ» ποὺ ἔχει ἀξία γιὰ τὸν παραγωγικὸ τομέα.

Ὁ συνδυασμὸς ἀνάμεσα στὴ διαμόρφωση καὶ τὴν παραγωγὴ καὶ ἀκόμα τὴν ἐξάλειψη τῆς διαίρεσης τῆς ἐργασίας, δὲν εἶναι στόχοι ποὺ πραγματοποιοῦνται ἀπὸ τὴ μιὰ μέρα στὴν ἄλλη. Ἀλλὰ οὔτε εἶναι βέβαια καὶ ἀπομακρυσμένοι στόχοι, ἔτσι ποὺ τὸ νὰ ληφθοῦν πρακτικὰ ὑπ' ὄψη εἶναι ἀδιάφορο ἂν ἀναβληθοῦν. Μετὰ τὴν ἀνατροπὴ τοῦ καπιταλισμοῦ, πρέπει ἀμέσως νὰ λυθοῦν τὰ ἀρχικὰ βήματα σ' αὐτὴ τὴν κατεύθυνση, χωρὶς τὰ ὁποῖα ἡ αὐτοδιαχείρηση θἄχανε κάθε περιεχόμενο.

18. Ἐ ν τ ο ύ τ ο ι ς, ἡ π ι ὸ σ η μ α ν τ ι κ ὴ ὄ ψ η γ ι ὰ τ ο ὺ ς ἐ π α ν α σ τ ά τ ε ς

μαρξιστές, εἶναι ἡ σημαία ποὺ σήκωσαν τὰ ἀριστερὰ ρεύματα μέσα στὰ σοσιαλιστικὰ κόμματα, τὰ ὁποῖα ἐπίσης μπαίνουν ἔτσι, σ' ἕνα προτσὲς ἀνανέωσης, οὐσιαστικὰ μέσω τοῦ συνδικαλιστικοῦ κινήματος. Ἡ ἀνάπτυξη αὐτῶν τῶν κεντριστικῶν τάσεων, εἶναι ἰδιαίτερα φανερὴ στὴ Γαλλία, τὴ Μεγάλη Βρεττανία καὶ τὴν Ἰταλία, ἀλλὰ ἀνοίγουν ἐπίσης τὸ δρόμο τους στὴν Ἰσπανία — ὅπου ἡ παράδοση τοῦ «ἀριστεροῦ σοσιαλισμοῦ» λειτουργεῖ ἤδη σὲ ὄφελος τῆς ριζοσπαστικοποίησής τους — καὶ στὴν Πορτογαλία. Ἡ πολιτικὴ αὐτῶν τῶν ρευμάτων, ὅταν εἶναι προσδιορισμένη — πράγμα ποὺ συμβαίνει σπάνια — πρὸς τὸ παρὸν δὲν ξεπερνᾶ τὸ ἀναμάσημα τοῦ «αὐστρο-μαρξισμοῦ», ποὺ ἡ ἱστορική του ἀποτυχία, ἀποδείχτηκε ἐν τούτοις πλατειὰ καὶ πληρώθηκε μὲ τὸ αἷμα χιλιάδων αὐστριακῶν ἐργατῶν καὶ τὴ νίκη τοῦ φασισμοῦ.

19. Παρ' ὅλα αὐτά, στὴν πιθανὴ περίπτωση ποὺ θὰ ἀναπτύσσονταν ἐπαναστατικὰ ἀνοίγματα, μετὰ τὴν ἄνοδο στὴν κυβέρνηση σὲ μιὰ ἀναπτυγμένη καπιταλιστικὴ χώρα ἑνὸς συνασπισμοῦ τῶν μεγάλων ἐργατικῶν κομμάτων, πρέπει νὰ ἀναμένεται ἕνα βάθεμα αὐτῶν τῶν διαφοροποιήσεων καὶ μιὰ ἀπελευθέρωση καινούρριων ἀριστερῶν κεντριστικῶν τάσεων.

Τέτοια προοπτικὴ σκιαγραφήθηκε μέσα στὸ «Ἐργατικὸ Κόμμα» τῆς Μεγάλης Βρετανίας, ὅταν τὸ ἐργατικὸ κόμμα ξαναπῆρε τὴν κυβέρνηση ἀπὸ τοὺς συντηρητικούς, κάτω ἀπὸ τὴν πίεση τῆς ἀπεργίας τῶν μεταλλωρύχων. Ἡ μὴ κατανόηση αὐτοῦ τοῦ φαινομένου κόστισε ἀκριβὰ στὴν ἄκρα ἀριστερὰ — (καὶ στὴν Πορτογαλικὴ Ἐπανάσταση), ἡ ὁποία τώρα μόνο ἐνδιαφέρεται γιὰ τὴν ὕπαρξη στὸ σοσιαλιστικὸ κόμμα Πορτογαλίας (P.S.P.) μιᾶς ἐργατικῆς ἀριστερῆς πτέρυγας ποὺ δύσκολα κατάφερε νὰ ἀπελευθερωθεῖ κατὰ τὴ διάρκεια τοῦ τελευταίου συνεδρίου αὐτοῦ τοῦ σχηματισμοῦ. Ἐνῶ τέτοιες ἐσωτερικὲς διαφοροποιήσεις ἔχουν τὴν πιὸ μεγάλη σημασία γιὰ τὴν πορεία πρὸς τὴ δυαδικὴ ἐξουσία, τὴν ἀναδιάρθρωση τοῦ ἐργατικοῦ κινήματος καὶ τὴ νίκη τῆς ἐπανάστασης. Πρέπει λοιπὸν νὰ ἀποτελεῖ διαρκῆ φροντίδα τῶν ἐπαναστατικῶν μαρξιστικῶν ὀργανώσεων, ἡ συνεισφορὰ μὲ τὴν πολιτική τους τοῦ ἑνιαίου ἐργατικοῦ μετώπου καὶ μὲ τὴν πρακτικὴ καὶ πολιτική τους δραστηριότητα, στὸ ξεπήδημα καὶ στὴ ριζοσπαστικοποίηση τῶν ἀριστερῶν σοσιαλιστικῶν τάσεων.

20. Ἡ ἐξέλιξη τοῦ κομμουνιστικοῦ κινήματος δὲν εἶναι λιγότερο παράδοξη. Ἡ νίκη τοῦ «εὐρωκομμουνισμοῦ», ποὺ καθιερώθηκε στὴν τελευταία Συνδιάσκεψη τῶν Κ.Κ. Ἀνατολικῆς καὶ Δυτικῆς Εὐρώπης, ἀνοίγει μιὰ καινούρια περίοδο κρίσης μέσα στοὺς κόλπους του. Ἡ ἔκφραση αὐτὴ δύσκολα ἀποκρύπτει ὅτι ἡ χαλάρωση τῶν δεσμῶν ἀνάμεσα στὰ κύρια Κ.Κ. τῆς καπιταλιστικῆς Εὐρώπης καὶ τὴν ΕΣΣΔ, καθὼς καὶ ἡ υἱοθέτηση νέων θεωρητικῶν καὶ πολιτικῶν θέσεων, πέρα ἀπὸ τὸ γεγονὸς ὅτι τὰ κόμματα αὐτὰ θεωρητικοποιοῦν τώρα τὴ λογικὴ τῆς προηγούμενης ρεφορμιστικῆς τους πρακτικῆς, εἶναι τὸ ἀποτέλεσμα ἑνὸς σταδίου μιᾶς ἀπὸ δῶ καὶ πέρα μὴ ἀντιστρεπτῆς ἀποσύνθεσης τοῦ σταλινισμοῦ.

21. Αὐτὸς ὁ «ἐθνικὸς κομμουνισμός», φθάνοντας μέχρι τὸ τέρμα τῶν κλασσικῶν θέσεων τοῦ κομμουνιστικοῦ κινήματος ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τῆς στροφῆς τοῦ «λαϊκοῦ μετώπου», ἐμπεριέχει δύο εἰδῶν συνέπειες:

Ἀπὸ τὴ μιὰ μεριά, τὴν ἐγκατάλειψη τῆς θεωρίας τῆς δικτατορίας τοῦ προλεταριάτου, τὴ στρατηγικὴ τῶν «ἱστορικῶν συμβιβασμῶν» (μὲ τὴ Χριστιανοδημοκρατία στὴν Ἰταλία, τοὺς γκωλικοὺς στὴ Γαλλία, τοὺς μοναρχικοὺς καὶ τοὺς «φωτισμένους» καπιταλιστὲς στὴν Ἰσπανία...) τὴν ὁλοκληρωτικὴ προσχώρηση στοὺς ἀστικοὺς θεσμοὺς καὶ τονίζει τὸ ρεφορμιστικὸ χαρακτήρα τῆς πολιτικῆς τῶν Κ.Κ. Αὐτὸ τὰ ἀντιπαραθέτει πιὸ καθαρὰ ἀπὸ πρὶν στοὺς πιὸ ριζοσπαστικοποιημένους τομεῖς τοῦ κινήματος τῶν μαζῶν καὶ τροφοδοτεῖ ἔτσι καινούριες ἐσωτερικὲς διαφοροποιήσεις, ὅπως π.χ. στὴν Ἰταλία. Ἐὰν μιὰ τέτοια τάση διαγράφεται ἤδη ἀπὸ τώρα, ἡ ἐμπειρία ποὺ θὰ αποκτήσει ἡ κομμουνιστικὴ βάση ἀπὸ τὴν κυβερνητικὴ συμμετοχὴ τοῦ κόμματός της, ἐὰν αὐτὴ συγκεκριμενοποιηθεῖ μὲ τὴ μορφὴ τοῦ «ἱστορικοῦ συμβιβασμοῦ» μὲ τὴ Χριστιανοδημοκρατία στὴν Ἰταλία ἢ μὲ τὴ μορφὴ τῆς Ἑνωμένης Ἀριστερᾶς στὴ Γαλλία, θὰ ἐπιταχύνει τὴν ἀποκρυστάλλωσή της. Καὶ ἐδῶ βέβαια τίποτε δὲν εἶναι μοιραῖο, καὶ ἡ πολιτικὴ τῶν ἐπαναστατῶν μαρξιστῶν μπορεῖ νὰ δημιουργήσει εὐνοϊκὲς συνθῆκες. Ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριά, ἡ δημόσια ἀπόρριψη, ὄχι τοῦ κοινωνιολογικοῦ συστήματος τοῦ σταλινισμοῦ, ἀλλὰ καὶ τῆς καταπιεστικῆς του ὄψης, ἀνοίγει μιὰ περίοδο ἐσωτερικῆς συζήτησης γιὰ τὴ φύση τῶν ἀνατολικῶν χωρῶν πού, ἀναπόφευκτα, θὰ τροφοδοτήσει τὶς διχόνοιες ποὺ ἤδη διαφαίνονται. Βέβαια, ἡ ἀπομάκρυνση αὐτὴ ἀπὸ τὴ Μόσχα — ποὺ δὲν εἶναι ρήξη — ἔχει συνέπειες στὴ συμπεριφορὰ τῶν Κ.Κ. πρὸς τὸ μαζικὸ κίνημα, καὶ τοὺς ἀπαγορεύει ἀπὸ ἐδῶ καὶ πέρα νὰ ἀντιταχθοῦν κατὰ μέτωπο στὰ κινήματα ποὺ δὲν ἐλέγχουν. Ἡ καινούρια αὐτὴ στάση, πολὺ φανερὴ ἤδη στὴν Ἰταλία καὶ Ἰσπανία, βαθαίνει στὴ Γαλλία. Ἀνοίγει ἕνα μεγαλύτερο χῶρο στὴ δουλειὰ τῶν ἐπαναστατῶν-μαρξιστῶν καὶ στὴν πολιτική τους τοῦ Ἑνιαίου Μετώπου.

22. Τὰ πρακτικὰ ἀποτελέσματα τῆς «εὐρωκομμουνιστικῆς» στροφῆς γι' αὐτὰ τὰ Κ.Κ. εἶναι ἄνισα. Βέβαια, τὸ Κ.Κ. Ἰταλίας μπορεῖ νὰ βρεῖ λόγους γιὰ νὰ εἶναι εὐχαριστημένο. Ἀλλὰ τὸ ἀδιέξοδο στὸ τέλος τοῦ προσανατολισμοῦ του δὲν θὰ πάψει νὰ τοῦ δημιουργεῖ καινούριες δυσκολίες, γιατὶ δὲν θὰ μπορεῖ νὰ ἀναβάλει γιὰ καιρὸ τὶς προθεσμίες ἐκσυγχρονισμοῦ

ἀπὸ τὴν πάλη τῶν τάξεων. Ὅσο γιὰ τὸ Γαλλικὸ Κ.Κ., ὁ νέος δρόμος του ὠφελεῖ στὴν πραγματικότητα τὸ P.S, ὅπως δείχνουν οἱ πρόσφατες ἐκλογές.

Οἱ δυσκολίες αὐτές δὲν εἶναι ἁπλὰ συγκυριακές. Μιὰ ἀπὸ τὶς κύριες δυνάμεις τῶν Κομμουνιστικῶν Κομμάτων βρισκότανε στὴν ὀργανική τους σύνδεση μέ, πρῶτα ἀπ' ὅλα τὸ πρῶτο Ἐργατικὸ Κράτος, καὶ ἔπειτα μὲ τὴ γραφειοκρατικὴ κάστα. Ἀπὸ τὴ στιγμὴ ποὺ ἀρχίζουν νὰ ἐπεξεργάζονται τὴν πολιτική τους ὄχι πιὰ ἀὐστηρὰ σὲ σχέση μὲ τὶς μεταβαλλόμενες ἀνάγκες τῆς σοβιετικῆς γραφειοκρατίας, ἀλλὰ οὐσιαστικὰ στὸ πλαίσιο τῶν σχέσεων ἀστική τάξη-προλεταριάτο, στὴ δική τους τὴ χώρα, προκύπτει μιὰ δυναμικὴ μὲ φυγόκεντρο τάση.

23. Μέσα σ' αὐτὸ τὸ σφαιρικὸ σύνολο πρέπει νὰ ἐκτιμηθεῖ ἡ κατάσταση τῶν ὀργανώσεων ποὺ ἐπικαλοῦνται τὴ Σοσιαλιστικὴ Ἐπανάσταση. Σ' ὅλη τὴν Εὐρώπη, αὐτὲς ἀπὸ δῶ καὶ πέρα εἶναι μιὰ νέα πολιτικὴ πραγματικότητα. Δὲν πρόκειται πιά, οὐσιαστικὰ γιὰ τὴν ὀργανωμένη ἔκφραση ἑνὸς γενικοῦ προγράμματος. Αὐτὴ ἡ περίοδος ἔχει ξεπεραστεῖ κατὰ πολὺ ἤδη ἀπὸ τὸ τέλος τῆς δεκαετίας τοῦ 60. Ἡ ὀργανωμένη ἄκρα ἀριστερά, μὲ τὶς διάφορες μορφές της, εἶναι σήμερα ἡ ἔκφραση ἑνὸς νέου μαζικοῦ ρεύματος.

Αὐτὸ τὸ ρεῦμα — ἐργατικό, ἀριστερὴ ριζοσπαστικοποιημένη νεολαία, ἀγωνιζόμενες γυναῖκες, οἰκολογικὰ ἀντικαπιταλιστικὰ κινήματα — ἔχει ἐκδηλωθεῖ μέχρι τώρα ἰδιαίτερα στὸ πεδίο τῶν μορφῶν καὶ τοῦ περιεχόμενου τῶν ἀγώνων. Αὐτὸ τὸ τοποθετεῖ σὲ μιὰ πρακτικὴ ἀντίθεση ὡς πρὸς τοὺς προσανατολισμοὺς τῶν ρεφορμιστικῶν κομμάτων, ἀλλὰ μὲ τὴν ἔλλειψη μιᾶς ἀξιόπιστης ἐναλλακτικῆς πολιτικῆς, χρησιμοποιεῖ ἀκόμα, ὅπως καὶ τὸ μεγαλύτερο μέρος τῆς τάξης, τὰ ὑπάρχοντα ὀργανωτικὰ ὄργανα. Ἡ διαλεκτικὴ αὐτὴ ἀποτελεῖ ἕνα συμπληρωματικὸ παράγοντα τῆς κρίσης τους, ἀλλὰ τὴν ὥρα ποὺ οἱ προθεσμίες γιὰ τὴν ἐξουσία πλησιάζουν, προκαλεῖ ταυτόχρονα μιὰ πολὺ πιὸ σημαντικὴ κρίση στὴν ἐπαναστατικὴ ἀριστερά.

24. Στὴν Ἰταλία, τὴν Πορτογαλία καὶ τὴ Γαλλία, ἡ κρίση αὐτὴ πῆρε ἀνησυχητικὲς διαστάσεις. Βασικά, ἂν ἀφήσουμε κατὰ μέρος ὁρισμένες δευτερεύουσες πλευρές, (ὅπως ἡ πιὸ σημαντικὴ ἀνέκαθεν κρίση τοῦ μαοϊσμοῦ, μετὰ τὰ γεγονότα ποὺ ἀκολούθησαν τὸ θάνατο τοῦ Μάο), αὐτὴ στηρίζεται σὲ δυὸ αἰτίες ποὺ ἄλλωστε συνδέονται μεταξύ τους.

Πρῶτα ἀπ' ὅλα, ἡ ἀνεπάρκεια τοῦ προγράμματός της, τῆς πρακτικῆς της, τῆς ἀντίληψής της γιὰ τὴν πολιτικὴ (ἄρα γιὰ τὸ κόμμα) σὲ σχέση μὲ τὶς προσδοκίες ποὺ ἐκφράζει ἡ δυναμικὴ κοινωνικὴ της βάση. Ἡ ἐπαναστατικὴ ἀριστερά, ἀκόμη καὶ οἱ πιὸ προχωρημένοι τομεῖς της, ἔχει συσσωρεύσει μιὰ τέτοια προγραμματικὴ καθυστέρηση ποὺ ἀκόμα καὶ ἂν αὐξήθηκε ἡ ἐπιρροή της στὰ νέα κοινωνικὰ κινήματα, ποὺ κύριο χαρακτηριστικό τους εἶναι ὁ αὐτοπροσδιορισμός, ἀποδείχτηκε ἀνίκανη νὰ ἐκφράσει τὸ νόημά τους πέρα γιὰ πέρα.

Οἱ ἐκρηκτικὲς ἐσωτερικὲς ἐντάσεις στοὺς κόλπους τῆς Λόττα Κοντίνουα στὴν Ἰταλία, κάτω ἀπὸ τὴν πίεση τοῦ φεμινιστικοῦ κινήματος, εἶναι τὸ πιὸ φωναχτὸ παράδειγμα. Μιὰ τέτοιου τύπου περιπέτεια ἔπαθαν καὶ ὁρισμένες ὀργανώσεις στὴν Πορτογαλία, ὅπου ἀφοῦ εἴχανε κολακέψει μὲ ὀππορτουνιστικὸ τρόπο τὸ «ἀκομματικὸ» ρεῦμα (ποὺ ἐννοοῦσε μ' αὐτὸ τὴν προσδοκία του γιὰ αὐτονομία καὶ αὐτοπροσδιορισμό), μανουβράρισαν χωρὶς ντροπὴ τὶς ἐπιτροπὲς τῶν ἐργαζόμενων καὶ τῶν κατοίκων, καὶ ἔτσι ἀπομονώθηκαν ἀπὸ τὰ καλύτερα ἐργατικὰ στελέχη.

Αὐτὴ ἡ μὴ κατανόηση τοῦ αὐτοδιαχειριστικοῦ νοήματος τῶν νέων κοινωνικῶν ἀγώνων συνοδεύεται καὶ ἀπὸ μιὰ παράλληλη μὴ κατανόηση τῶν σχέσεων ποὺ ἐξακολουθεῖ νὰ διατηρεῖ ἡ πλειοψηφία τῆς ἐργατικῆς τάξης καὶ ἀκόμα τὰ νέα κοινωνικὰ κινήματα, μὲ τὰ παραδοσιακὰ κόμματα τῶν ἐργατικῶν κινημάτων.

Ἡ ἄρνηση νὰ ξεκινήσουν μιὰ τολμηρὴ πολιτικὴ Ἑνιαίου Μετώπου, ἀκόμα καὶ στὸ ἐπίπεδο τῶν μεταβατικῶν κυβερνητικῶν συνθημάτων, δὲν παίζει μικρὸ ρόλο στὴ σχετικὴ ἀπομόνωση ποὺ ὑφίσταται σήμερα ἡ ἄκρα ἀριστερά, τουλάχιστον σ' ὅ,τι ἀφορᾶ τὶς μεγάλες ἐκλογικὲς καὶ πολιτικὲς μάχες τῆς στιγμῆς.

25. Ἡ κρίση αὐτὴ ἔχει σὰν πρῶτο ἀποτέλεσμα, ὄχι ἕνα προχώρημα σφαιρικῆς αὐτοκριτικῆς, ἀλλὰ μιὰ κάποια πολιτικὴ ὀπισθοχώρηση πρὸς τὸν κεντρισμό. Ἡ πίεση τῶν ρεφορμιστικῶν μηχανισμῶν, ἡ φανερὴ ἐπιτυχία τῆς στρατηγικῆς του, στὴν παροῦσα συγκυρία, ἡ ὀπισθοχώρηση τῶν ἄμεσων ἐπαναστατικῶν λύσεων, προκάλεσαν τὴν ἔκφραση, τόσο στὴν Ἰταλία (στοὺς κόλπους τοῦ PDUP) ὅσο καὶ στὴ Γαλλία (στοὺς κόλπους τοῦ PSU) μιᾶς εἰδικῆς κεντριστικῆς πολιτικῆς, ποὺ προσπαθεῖ νὰ λύσει τὸ ἀκανθῶδες πρόβλημα τῶν σχέσεων μὲ τὰ παραδοσιακὰ κόμματα μὲ τὴν ἀναζήτησή μιᾶς μακροπρόθεσμης συμμαχίας μ' αὐτά. Ἡ σύντομη αὐτὴ λύση ἔχει σὰν συνέπεια νὰ παρασύρει τὶς ὀργανώσεις αὐτὲς στὸ πολιτικὸ πεδίο τοῦ ρεφορμισμοῦ χωρὶς μάλιστα νὰ τοὺς ἐπιτρέψει τὴν ἀναμενόμενη πολιτικὴ διέξοδο. Ἔτσι συντελεῖ καὶ αὐτὸς ὁ προσανατολισμὸς στὴν ἐξασθένηση τῆς ἐπαναστατικῆς ἀριστερᾶς, ἀναζωογονώντας μάλιστα τοὺς πιὸ σεχταριστικοὺς καὶ δογματικούς της τομεῖς.

26. Παρ' ὅλα αὐτὰ διαφαίνεται κάποια ἀνόρθωση, ἰδιαίτερα στοὺς κόλπους τῶν τμημάτων τῆς Ἑνοποιημένης Γραμματείας τῆς IVης Διεθνοῦς. Ἡ τάση αὐτὴ ποὺ διαμορφώθηκε πρῶτα ἀπ' ὅλα στὴν Εὐρώπη, στὴ βάση τῆς ριζοσπαστικοποίησης τῆς μαθητιώσας νεολαίας, θεωρητικοποιώντας τὶς ἀνυπομονησίες καὶ τὶς αὐταπάτες της, ἀναγκάστηκε ἐδῶ καὶ πολλοὺς μῆνες, νὰ προβεῖ σὲ μιὰ στροφὴ πάνω στὰ κύρια προ-

βλήματα ποὺ ἀφοροῦν τοὺς σημερινοὺς ἀγῶνες. Παρ' ὅλα αὐτά, αὐτὴ ἡ πολιτική, ἀκόμα καὶ ἰδεολογικὴ μάλιστα, πρόοδος δὲν προχωράει μέχρι τέλος. Βασικὰ οἱ ἀγωνιστὲς ποὺ ἀνήκουν στὴν Ἑνοποιημένη Γραμματεία, ἐξακολουθοῦν νὰ θεωροῦν τὸ ὀργανωτικὸ πλαίσιο τῆς IVης σὰν κατάλληλο γιὰ τὰ νέα προγραμματικὰ καθήκοντα, ποὺ ἀναγνωρίζουν τώρα. Εἶναι ἕνα οὐσιαστικὸ ὅριο ποὺ περιορίζει ἄλλο τόσο τὴν πρόοδο ποὺ ἔχει πραγματοποιηθεῖ, καὶ ποὺ μπορεῖ ἀκόμα καὶ νὰ τὴν ἀμφισβητήσει.

27. Οἱ προοπτικὲς τῆς ἐπαναστατικῆς ἀριστερᾶς ἐξαρτῶνται λοιπὸν ἀπὸ τὴν ἱκανότητά της νὰ ρυθμίσει πολιτικὰ — δηλαδὴ προγραμματικὰ καὶ πρακτικὰ — τὸ πρόβλημα τῶν σχέσεών της μὲ τὸ κίνημα τῶν μαζῶν, τέτοιο ποὺ εἶναι.

Τάξη, κόμμα καὶ ἡγεσία

28. Ἡ σχέση τῆς ἐργατικῆς τάξης καὶ τῶν κομμάτων της ἔχει ἀρχίσει νὰ ἀλλάζει. Ἐὰν αὐτὰ συνεχίσουν νὰ εἶναι ὁ κύριος χῶρος πολιτικῆς συγκεντροποίησης, δὲν ἐμφανίζονται πιά, ὅπως μποροῦσε νὰ συμβεῖ πρὶν τὸν πόλεμο, σὰν ὁ μόνος δυνατὸς χῶρος πολιτικῆς ἔκφρασης. Ἡ ἐργατικὴ τάξη ἔχει συγκεντρώσει καὶ καταγράψει στὴ συλλογική της μνήμη τὴν ἐμπειρία τοῦ σταλινισμοῦ, καὶ μερικὰ τῆς σοσιαλδημοκρατίας. Ἡ ἐμπειρία αὐτὴ δημιούργησε κάποια χαλάρωση τῶν ὀργανικῶν δεσμῶν τάξης-κόμμα (κόμματα). Ὁ χῶρος ποὺ δημιουργήθηκε ἔτσι δὲν εἶναι κενός· ἡ θέληση γιὰ αὐτοπροσδιορισμό, ἀκόμη καὶ πολιτικό, ἄρχισε νὰ ἐπιβεβαιώνεται. Ἕνα κάποιο ρεῦμα δυσπιστίας ἀναπτύχθηκε. Καὶ αὐτὸ δὲν εἶναι χωρὶς πολιτικὲς συνέπειες. Ἡ ἑνότητα τῶν ἐργατικῶν ὀργανώσεων δὲν εἶναι πιά, ὅπως μποροῦσε νἆναι, αὐτοδίκαια κινητοποιός. Ἀνοίγει μιὰ προοπτική, ἀλλὰ γιὰ νὰ ὑπάρξει κινητοποίηση, τὸ περιεχόμενο τῆς ἑνότητας γίνεται καθοριστικό. Οἱ ἐργαζόμενοι, πῶς θὰ μποροῦσαν νὰ κάνουν ἀλλιῶς, ἐξακολουθοῦν νὰ χρησιμοποιοῦν τὰ ὑπάρχοντα ἐργαλεῖα, ἀλλὰ αὐτὰ δὲν προσαρμόζονται πιὰ μὲ τὶς βαθειὲς ἀνησυχίες.

29. Γι' αὐτὸ ἡ κρίση τῶν ρεφορμιστικῶν κομμάτων παίρνει ὅλο καὶ περισσότερο φυγόκεντρο μακροπρόθεσμο χαρακτήρα, τουλάχιστον ἐκεῖ ὅπου ἡ ταξικὴ πάλη ἐμφανίζει ἄλλες δυνατὲς ἐναλλακτικὲς λύσεις.

Αὐτὸ δὲν σημαίνει ὅτι ἡ κρίση αὐτὴ θὰ λυθεῖ μὲ διαδοχικὲς ἀποχωρήσεις, ἀδιάζοντας σιγὰ - σιγὰ τὴν οὐσία τῶν παραδοσιακῶν κομμάτων. Μιὰ τέτοια ἐνόραση, ποὺ ὑπῆρξε π.χ. ἐκείνη τῆς πορτογαλικῆς ἄκρας ἀριστερᾶς, σὲ σχέση μὲ τὸ Σ.Κ.Π. καὶ τὸ Κ.Κ.Π., ἀπόδειξε πλατειὰ τὸν ἀπατηλό της χαρακτήρα. Ἀλλὰ αὐτὸ ποὺ φανερώνει ὁ μὲ φυγόκεντρες τάσεις χαρακτήρας αὐτῆς τῆς κρίσης, εἶναι ὅτι δὲν θὰ ὑπάρξουν ἀληθινὲς ἀριστερὲς τάσεις στὰ παραδοσιακὰ κόμματα, ἐὰν δὲν ὑπάρξει στὸ πολιτικὸ ἐπίπεδο καὶ στὸ χῶρο τῶν συγκεκριμμένων ἀγώνων, μιὰ ἀνεξάρτητη δραστηριότητα τῆς ἐπαναστατικῆς μαρξιστικῆς ὀργάνωσης.

30. Αὐτὴ ἡ καινούρια σχέση ποὺ ἡ ἐργατικὴ τάξη ἐπιβάλλει στὶς ὀργανώσεις της, δὲν ἔχει μόνο πολιτικὲς συνέπειες. Ὑποχρεώνει τοὺς ἐπαναστάτες, νὰ ἐξετάσουν προσεκτικὰ πολλὲς κλασσικὲς ἔννοιες, καὶ ἰδιαίτερα τὶς ἔννοιες τῆς «πρωτοπορείας» καὶ τῆς «ἡγεσίας».

Τὸ πολιτικὸ — καὶ ὄχι μόνο συνδικαλιστικὸ — περιεχόμενο τοῦ ἐργατικοῦ αὐθορμητισμοῦ, ἡ ἐπιθυμία τοῦ αὐτοπροσδιορισμοῦ, καθὼς καὶ οἱ ὑπάρχουσες πολιτικὲς διαιρέσεις — ποὺ θἆτανε ἀνόητο νὰ φανταστεῖ κανεὶς ὅτι μποροῦν νὰ ἐξαλειφθοῦν κοντοπρόθεσμα ἢ μεσοπρόθεσμα — ἀπαγορεύουν ἀπὸ δῶ καὶ πέρα τὴν κλασσικὴ ἀντίληψη ποὺ θεωρεῖ ἰσοδύναμες τὴν «πρωτοπορεία» καὶ τὴν «ἡγεσία». Ἡ γέννηση νέων κοινωνικῶν κινημάτων ποὺ τὸ ἰδιαίτερο χαρακτηριστικό τους εἶναι ἡ διεκδίκηση μιᾶς ἀναπροσαρμογῆς - κοινωνικοποίησης τῆς πολιτικῆς, διὰ τῆς ἄρνησης τῆς μεσολάβησης τοῦ ἢ τῶν κομμάτων, θεωρουμένων σὰν ἐμπόδια γι' αὐτὸ τὸ σκοπό, ὁδηγεῖ ἐπίσης στὴν ἐπανεξέταση τῆς μπολσεβίκικης ἀντίληψης τῆς πρωτοπορείας καὶ τῆς ἡγεσίας.

Τὰ ἐπαναστατικὰ προτσὲς ποὺ ἀναγγέλονται, θὰ πραγματοποιηθοῦν μέσα σ' αὐτὸ τὸ πλαίσιο καὶ ἐκτὸς ἀπὸ τὴ σκέψη ποὺ ὁρισμένοι κάνουν ἀκόμα, ὅτι δὲν θὰ ὑπάρξουν ἀνοίγματα ἐπαναστατικῶν ἀντικειμενικὰ καταστάσεων ἐὰν δὲν ὑπάρχει «τὸ κόμμα», τὸ καθῆκον τῶν ἀληθινῶν δυνάμεων τῆς πρωτοπορείας θἆναι ἡ πρόβλεψη σὲ κάθε στιγμὴ τῶν πιὸ κατάλληλων μορφῶν μεταβατικῆς «ἡγεσίας» τοῦ προτσές, γιὰ νὰ μεγιστοποιηθοῦν οἱ ὑπάρχουσες δυνατότητες.

Τὸ συμπέρασμα αὐτὸ προσφέρει ἐπίσης μιὰ κατευθυντήρια ἀντίληψη ἀπὸ τὴ σκοπιὰ τῆς θετικῆς λύσης τῆς κραυγαλέας ἀντίφασης ἀνάμεσα στὴ δυναμικότητα τοῦ μαζικοῦ κινήματος καὶ τὶς περιορισμένες μορφὲς τῆς «ἡγεσίας», καθὼς καὶ μιὰ μεθοδολογία ἀπὸ τὴν ἄποψη τῆς οἰκοδόμησης τῆς πολιτικῆς ὀργάνωσης τῆς ἐργατικῆς πρωτοπορείας.

Ἡ οἰκοδόμηση τοῦ ἐπαναστατικοῦ κόμματος

31. Τὸ πραγματικὸ κίνημα τῶν μαζῶν δὲν περνᾶ πιὰ ἀποκλειστικὰ μέσα ἀπὸ τὶς παραδοσιακὲς πολιτικὲς ὀργανώσεις. Τείνει νὰ ἐκφραστεῖ μὲ μιὰ πολλαπλότητα νέων μορφῶν ὀργάνωσης στοὺς νέους χώρους πάλης ποὺ ἄνοιξε ἡ γενικευμένη κρίση τοῦ καπιταλισμοῦ. Οἱ νέες αὐτὲς ὀργανώσεις — ἐργατικὲς ἐπιτροπές, ἄμεσοι ἐκπρόσωποι, κίνημα τῶν γυναικῶν, τῆς νεολαίας, οἰκολογικὲς ὀργανώσεις, ἐπιτροπὲς στρατιωτῶν, διάφορες συσπειρώσεις στὸ χῶρο τῆς δικαιοσύ-

νης, τῆς ὑγείας κλπ. — ξεφεύγουν κατὰ μεγάλο μέρος ἀπὸ τὴ λογικὴ τῶν παλιῶν μηχανισμῶν ἀκόμα καὶ ἂν ὑφίστανται τὴν ἐπιρροὴ καὶ τὴν πίεσή τους. Τὸ ἴδιο τὸ συνδικαλιστικὸ κίνημα εἶναι σὲ ἀναβρασμό, καὶ σὲ ἀναζήτηση νέων μορφῶν ἐπεμβάσεων.

32. Ὁ εἰσοδισμὸς «SUI GENERIS» σὰν κύρια τακτική, προβλέποντας τὴν οἰκοδόμηση τῆς μαζικῆς ἐπαναστατικῆς μαρξιστικῆς ὀργάνωσης καὶ τοῦ Ἐπαναστατικοῦ Κόμματος, μὲ τὴ συνεισφορὰ πρὶν ἀπ᾿ ὅλα, τῆς λεγόμενης καθαρὰ εἰσοδιστικῆς δουλειᾶς καὶ τῶν δυνάμεων ποὺ θὰ ἀπελευθερώνονταν ἀπ᾿ αὐτήν, ἀνταποκρίθηκε στὶς ἀνάγκες μιᾶς ἱστορικῆς περιόδου ποὺ ἔχει π ρ ὸ   κ α ι ρ ο ῦ   τ ε λ ι ώ σ ε ι.

Τώρα, ἀνάμεσα στὸν ἀνεξάρτητο τομέα καὶ τὶς μαζικὲς παραδοσιακὲς ὀργανώσεις, ὑπάρχει ἕνα σημαντικὸ μέρος νέων ἐπαναστατικῶν δυνάμεων, ποὺ μποροῦν νὰ συνεισφέρουν στὴ ραγδαία ἐνίσχυση αὐτοῦ τοῦ τομέα καὶ νὰ τὸν κάνουν νὰ ἔχει ἄλλη βαρύτητα στὶς σχέσεις του μὲ τὶς μαζικὲς παραδοσιακὲς ὀργανώσεις, μὲ στόχο τὴν ὄξυνση τῆς ἰδεολογικῆς διαφοροποίησης στὶς γραμμές τους καὶ τὴν ἐνίσχυση τῶν σημαντικῶν ἀριστερῶν κεντριστικῶν τάσεων, ποὺ θἄναι σημαντικὲς πάντα συνιστῶσες τοῦ αὐριανοῦ ἐπαναστατικοῦ κόμματος. Οἱ ὑπάρχουσες ἐπαναστατικὲς ὀργανώσεις, ἀνεξάρτητα ἀπὸ τοὺς περιορισμούς τους, ἔχουν ἐξυφάνει σχέσεις μὲ τὸ πολύμορφο αὐτὸ κίνημα. Σὲ κάποιο βαθμό, εἶναι ἡ ἔκφρασή τους, ὅσο ἀτελεῖς καὶ ἂν εἶναι. Ἡ διαπίστωση αὐτὴ μετατρέπει κατὰ πολὺ τὴν τακτικὴ καὶ τὴ στρατηγικὴ οἰκοδόμησης τοῦ Ἐπαναστατικοῦ Κόμματος. Ἀντιστρέφει, ἰδιαίτερα, τὴ σειρὰ τῶν προτεραιοτήτων.

33. Τὸ πρῶτο καθῆκον λοιπὸν εἶναι ἡ σ υ σ π ε ί ρ ω σ η   κ α ὶ   ἡ   ὀ ρ γ ά ν ω σ η   τ ο ῦ   ἀ ν ε ξ ά ρ τ η τ ο υ   ἐ π α ν α σ τ α τ ι κ ο ῦ   ρ ε ύ μ α τ ο ς   σ τ ο ὺ ς   κ ό λ π ο υ ς   μ ι ᾶ ς   α ὐ τ ό ν ο μ η ς   π ο λ ι τ ι κ ῆ ς   ὀ ρ γ ά ν ω σ η ς. Μιὰ ὀργάνωση ποὺ, στὶς σημερινὲς πολιτικὲς συνθῆκες, ἔχει τὴ δυνατότητα νὰ διεκδικήσει ἀπὸ τοὺς ρεφορμιστὲς τὴν ἡγεσία ὁλόκληρων τομέων τοῦ μαζικοῦ κινήματος. Αὐτὸ σὲ καμμιὰ περίπτωση δὲν μπορεῖ νὰ σημαίνει μιὰ ἐπαναστροφὴ πρὸς τὴν ἀντίληψη τοῦ ὀργανωτικοῦ «πυρήνα» ποὺ ἐξογκώνεται μὲ ἀριθμητικὴ πρόοδο μέχρι νὰ γίνει «τὸ» Ἐπαναστατικὸ Κόμμα. Ἀκόμη λιγότερο, τὸ σχέδιο οἰκοδόμησης ἑνὸς «δεύτερου» ἐργατικοῦ κινήματος δίπλα στὸ ἄλλο, ὅπου τείνουν ἀκόμη ὁρισμένες πορτογαλικὲς ὀργανώσεις (ἀπόπειρα τοῦ G.D.U.P.). Τὸ ἐπαναστατικὸ κόμμα θἄναι τὸ προϊὸν μιᾶς πολύπλευρης ἀνάπτυξης τοῦ μαζικοῦ κινήματος καὶ μιᾶς ἀναδιάρθρωσης τοῦ ὀργανωμένου ἐργατικοῦ κινήματος. Γι᾿ αὐτὸ τὸ λόγο, οἱ ἐπαναστάτες μαρξιστὲς ἐξακολουθοῦν νὰ ἐφαρμόζουν τὸν εἰσοδισμὸ — σ ὰ ν   π ε ρ ι σ τ α σ ι α κ ὴ   τ α κ τ ι κ ὴ — στοὺς κόλπους τῶν μαζικῶν κομμάτων, ἰδιαίτερα στὰ κόμματα ποὺ ὅπως τὸ «Ἐργατικὸ» στὴ Μεγάλη Βρεττανία, ὄχι μόνο ἐξακολουθοῦν νὰ πλειοψηφοῦν, ἀλλὰ ἔχουν τὴν ἡγεμονία.

34. Ἡ πορεία πρὸς τὸ Ἐπαναστατικὸ κόμμα θὰ σημαδευτεῖ ἀπὸ πολλὲς μεταβατικὲς φάσεις ποὺ κάθε φορά, θὰ βοηθοῦν τὴν πρόοδο πιὸ μπροστὰ τοῦ Ἑνιαίου Μετώπου, τὴ συσπείρωση καὶ τὴν ἑνοποίηση τῶν ἐπαναστατικῶν δυνάμεων. Στὴν πραγματικότητα, οἱ ρυθμοὶ τῆς πολιτικῆς συγκυρίας ἐπιτρέπουν νὰ λεχθεῖ ὅτι κ α τ ὰ   τ ὴ   δ ι ά ρ κ ε ι α   ἰ δ ί ω ς   τ ῆ ς   ἐ π α ν α σ τ α τ ι κ ῆ ς   κ ρ ί σ η ς, μπορεῖ νὰ ἐμφανισθεῖ ἕνα ἀληθινὸ μαζικὸ κόμμα βασισμένο στὶς δομὲς δυαδικῆς ἐξουσίας καὶ στὶς ἀντιφάσεις, κρίσεις καὶ ρήξεις ποὺ θὰ προκαλέσει αὐτὴ στοὺς κόλπους τῶν ρεφορμιστικῶν κομμάτων. Ἀλλὰ δὲν ὑπάρχει κανένα πεπρωμένο σὲ μιὰ τέτοια προοπτική, ἐνῶ δὲν ὑπάρχει ἐ κ   τ ῶ ν   π ρ ο τ έ ρ ω ν μιὰ πολιτικὴ ὀργάνωση τῆς πρωτοπορείας μὲ κάποια μαζικὴ βάση, ἱκανὴ νὰ βαραίνει σὰν αὐτόνομη δύναμη στοὺς κόλπους τοῦ Ἑνιαίου Ἐργατικοῦ Μετώπου. Τ ὸ   κ α θ ῆ κ ο ν   σ υ ν ί σ τ α τ α ι   σ τ ὴ   δ η μ ι ο υ ρ γ ί α   τ ῶ ν   σ υ ν θ η κ ῶ ν   ὕ π α ρ ξ η ς   μ ι ᾶ ς   τ έ τ ο ι α ς   δ ύ ν α μ η ς.

35. Ἡ ἐκθείαση τῆς ἑνότητας τῶν ἐπαναστατῶν ὅπως τὴν κάνει τὸ πορτογαλικὸ F.U.R., δὲν εἶναι ἀπάντηση στὸ πρόβλημα. Γιατὶ δὲν ἀρκεῖ μόνο νὰ διακηρύξει κανεὶς ὅτι εἶναι ὀπαδὸς τῆς καταστροφῆς τοῦ ἀστικοῦ κρατικοῦ μηχανισμοῦ, γιὰ νὰ εἶναι ἐπαναστάτης μὲ τὴν ἔννοια τῆς ἐποχῆς μας. Πρόκειται κυρίως γιὰ τὴ συνάθροιση τ ῶ ν   ἐ π α ν α σ τ α τ ῶ ν   ὀ π α δ ῶ ν   τ ῆ ς   α ὐ τ ο δ ι α χ ε ί ρ η σ η ς, ἀλλὰ τὸ ἑνιαῖο μέτωπο τῆς ἄκρας ἀριστερᾶς μπορεῖ νἄναι ἀναγκαῖο γιὰ ὁρισμένα συγκεκριμένα πολιτικὰ καθήκοντα. Ἡ συνάθροιση αὐτὴ ἀπευθύνεται σήμερα σ᾿ ὅλα ἢ σὲ μέρος τῶν ἀριστερῶν κεντριστικῶν ρευμάτων καὶ ὁρισμένων ὀργανώσεων ποὺ ἐπικαλοῦνται τὸν ἐπαναστατικὸ μαρξισμό. Ἐὰν εἶναι ἀδύνατο νὰ ὁρίσουμε ἐκ τῶν προτέρων τοὺς τύπους της, παρ᾿ ὅλα αὐτὰ εἶναι ὅμως ἀναγκαῖο νὰ ὁρίσουμε τὰ κύρια κριτήρια:

— υἱοθέτηση τῆς σοσιαλιστικῆς αὐτοδιαχείρισης σὰν ἄξονα τοῦ μεταβατικοῦ προγράμματος καὶ περιεχόμενο τῆς ἐξουσίας τῶν συμβουλίων τῶν ἐργαζομένων.

— ὁρισμὸς μιᾶς πολιτικῆς ἑνότητας δράσης μὲ τὰ ἄλλα ἐργατικὰ κόμματα.

— ἀναγκαιότητα ἑνὸς κόμματος δημοκρατικὰ συγκεντρωτικοῦ ποὺ οἱ δομὲς καὶ ἡ λειτουργία του νὰ ἀντιστοιχοῦν στὸ περιεχόμενο τοῦ ρόλου του.

— διεθνιστικὴ τοποθέτηση, συμμετοχὴ δηλαδὴ στὴν οἰκοδόμηση μιᾶς νέας μαζικῆς Διεθνοῦς.

Πρὸς τὴν Εὐρωπαϊκὴ συμμαχία τῶν ἐπαναστατικῶν δυνάμεων

36. Ἡ ἀνάπτυξη τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐπανάστασης ἐπιβάλλει, σ ὰ ν   π ο λ ι τ ι κ ὸ καὶ ὄχι προπαγανδιστικὸ κ α θ ῆ κ ο ν, μιὰ παρόμοια πορεία σὲ διεθνὲς ἐπίπεδο. Πρῶτα πρῶτα, μέσα ἀπὸ εὐλύγιστες μορφὲς ἀνταλλαγῆς γνωμῶν, συντονισμοῦ συζήτησης, εἶναι δυνατὸ νὰ πᾶμε πρὸς τὸ σχηματισμὸ νέων ὁμάδων, ἀκόμα καὶ πρὸς δομὲς ὀργανικῆς συμμαχίας. Μόνο μέσα ἀπὸ τέτοιου τύπου μεταβατικὲς ὀργανώσεις

εἶναι δυνατὴ ἡ σκιαγράφηση τῆς πορείας πρὸς μιὰ νέα μαζικὴ Διεθνή. Δὲν πρόκειται ἐδῶ γιὰ τὴ θεωρητικοποίηση τῆς σημερινῆς κατάστασης διαίρεσης καὶ κομματιάσματος τοῦ διεθνοῦς ἐπαναστατικοῦ μαρξιστικοῦ κινήματος. Ἀντίθετα πρόκειται γιὰ τὴν π ρ α κ τ ι κ ἡ τοποθέτηση πρὸς τὴν κατεύθυνση τῆς θετικῆς λύσης τοῦ ζητήματος τῆς ἑνοποίησης σὲ ἕνα μόνο διεθνὲς καὶ ἐθνικὸ πλαίσιο τῶν δυνάμεων, ποὺ προέρχονται ἀπὸ διαφορετικὲς ἐμπειρίες, ἀλλὰ συγκλίνουν οὐσιαστικὰ στὶς κατακτήσεις τοῦ ἐπαναστατικοῦ μαρξισμοῦ τῆς ἐποχῆς μας.

37. Ὁ πρόσφατος πολλαπλασιασμὸς τῶν διαιρέσεων καὶ διασπάσεων στοὺς κόλπους τοῦ ἱστορικοῦ κινήματος ποὺ δημιούργησε ὁ Λ. ΤΡΟΤΣΚΥ, ἐπιβεβαιώνει τὰ συμπεράσματα στὰ ὁποῖα εἶχε καταλήξει ἡ δική μας τάση κατὰ τὴ διάρκεια τῆς Vης Διεθνοῦς Συνδιάσκεψής της: ἡ κρίση τῆς IVης Διεθνοῦς (καὶ ἰδιαίτερα τῆς τάσης τῆς «Ἑνιαίας Γραμματείας», διαιρεμένης τώρα τουλάχιστον σὲ τρεῖς διεθνεῖς ἀνταγωνιστικὲς φράξιες) δὲν σημαίνει κρίση τῆς ἰδέας τῆς Διεθνοῦς. Εἶναι ἡ κρίση ἑνὸς ὀργανωτικοῦ πλαίσιου σχηματισμένου πάνω σὲ μιὰ στρατηγικὴ ὑπόθεση (μετατροπὴ τοῦ Β΄ παγκόσμιου πόλεμου σὲ Διεθνὴ ἐμφύλιο πόλεμο καὶ ἀντίστοιχα κατάρρευση τῆς IIIης Διεθνοῦς), ποὺ ἡ ροὴ τῆς ἱστορίας δὲν ἐπιβεβαίωσε.

38. Ὅσο οἱ διάφορες τάσεις ποὺ ἐπικαλοῦνται τὴ IVη Διεθνὴ (καὶ ἰδιαίτερα τὴν «Ἑνιαία Γραμματεία» καὶ τὴν πλειοψηφοῦσα τάση της) δὲν θὰ τοποθετηθοῦν στὸ χῶρο τῆς ἑνοποίησης τῶν νέων ἐπαναστατικῶν δυνάμεων, ἀλλὰ στὸ χῶρο «οἰκοδόμησης» ἢ «ἀνοικοδόμησης» τῆς IVης Διεθνοῦς, περιορίζοντας ἔτσι τὴ σημερινὴ ἐπαναστατικὴ προβληματικὴ σὲ μιὰ «ἐπιστροφὴ» ἢ σὲ μιὰ «συνέχιση» τοῦ «τροτσκισμοῦ», οἱ πολιτικὲς προτάσεις τους, ἀκόμη σὲ θετικὴ ἐξέλιξη, θὰ μείνουν ὑποθηκευμένες ἀπὸ αὐτὴν τὴν ἰδεολογικὴ ἀντίληψη καὶ θὰ ὑπόκεινται σὲ ἐπανεξετάσεις τοῦ προβλήματος μὲ ὀππορτουνιστικὸ καὶ πραγματιστικὸ τρόπο.

39. Ἡ ἀνάπτυξη τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐπανάστασης θὰ ὑποχρεώσει ὁπωσδήποτε ὅλες τὶς ἐπαναστατικὲς τάσεις νὰ βάλλουν τὸ πρόβλημα τῆς διεθνοῦς σύνδεσης καὶ συντονισμοῦ. Γι' αὐτὸ πρέπει ἀπὸ τώρα νὰ παρθοῦν μιὰ σειρὰ ἀπὸ πρωτοβουλίες γιὰ νὰ ἐξασφαλίσουν τὴν πρακτική τους ἐφαρμογή. Μέσα ἀπὸ μιὰ τέτοια διαρκὴ ἑνοποιητικὴ πρακτική, θὰ φανερωθοῦν τέτοιες συγκλίνουσες θέσεις ποὺ ἄλλες μορφὲς ἑνότητας θὰ μπορέσουν νὰ μποῦν σὲ ἡμερήσια διάταξη. Ἡ Διεθνὴς Ἐπαναστατικὴ Μαρξιστικὴ Τάση εἶναι ἀποφασισμένη νὰ τοποθετηθεῖ πρὸς αὐτὴ τὴν κατεύθυνση καὶ νὰ ἀπευθυνθεῖ στὶς πιὸ κοντινές της ὀργανώσεις γιὰ νὰ μὴν πάει χαμένη ἡ ἱστορικὴ εὐκαιρία ποὺ ἡ πολιτικὴ συγκυρία μᾶς ἐπιτρέπει νὰ ἁρπάξουμε.

Νέες ἐκδόσεις

— Ἐξάρτηση καὶ Ἀναπαραγωγὴ

«Ἐξάρτηση καὶ Ἀναπαραγωγή (Ὁ κοινωνικὸς ρόλος τῶν Ἐκπαιδευτικῶν Μηχανισμῶν στὴν Ἑλλάδα (1830—1922))». Τοῦ Κ. Τσουκαλᾶ. Ἱστορικὴ Βιβλιοθήκη Θεμέλιο, Ἀθήνα 1977.

Πρόκειται γιὰ σημαντικὴ μελέτη τοῦ ἱστορικοῦ σχηματισμοῦ τῆς ἑλληνικῆς ἀστικῆς τάξης, καὶ τῆς κοινωνικῆς γενικὰ διαμόρφωσης τῆς χώρας, στὸ 19ο αἰώνα, ὡς τὴ Μικρασιατικὴ Καταστροφή.

Τὸ βασικὸ αὐτὸ θέμα ἀπασχολεῖ ὁλόκληρο τὸ πρῶτο μέρος τῆς μελέτης.

Στὸ δεύτερο μέρος ἐξετάζεται ὁ ρόλος, ἡ δομὴ καὶ ἡ ἰδεολογία τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ συστήματος.

Ἡ ὀργανωτικὴ σύνδεση ἀνάμεσα στὰ δυὸ αὐτὰ μέρη φαίνεται κάπως τεχνητή, κάθε μέρος, ἰδίως τὸ πρῶτο, ἔχοντας μιὰ ἱκανοποιητικὴ αὐτοτέλεια.

Ὡστόσο, μιὰ βαθύτερη παρατήρηση δικαιολογεῖ τὸ ὅλο σύγγραμμα σὰν μία πολὺ ἀξιόλογη προσπάθεια ἀπὸ τὴ νέα Σχολὴ τοῦ Παρισιοῦ Ἑλλήνων κοινωνιολόγων, μὲ σημαντικὴ μαρξιστικὴ προπαίδευση (ἐκτὸς ἄλλων), νὰ φωτισθεῖ ὁ ρόλος καὶ ἡ οὐσία μιᾶς κοινωνικῆς ὑπερδομῆς (τῆς παιδείας συγκεκριμένα), ἀφοῦ ἀναλυθοῦν προηγούμενα τὰ πραγματικὰ κοινωνικὰ θεμέλια πάνω στὰ ὁποῖα στηρίζεται, καὶ ἀπὸ τὰ ὁποῖα, (ἀλλὰ σὲ τελευταία μόνο ἀνάλυση) καθορίζεται.

Σὲ ἐρχόμενο φύλλο τοῦ «Γιὰ τὸ Σοσιαλισμὸ» θὰ ἀφιερώσουμε ἐκτενέστερη κριτικὴ τοῦ ἔργου.

— Ἀναμνήσεις τοῦ Α. Στίνα

«Ἀναμνήσεις τοῦ Α. Στίνα». (Στὶς ἐκδόσεις Βέργος, Ἀθήνα 1977. Τόμος Α').

Ὁ Α. Στίνας, γνωστὸς ἀγωνιστὴς τοῦ ἑλληνικοῦ ἐργατικοῦ κινήματος, ἄλλοτε στέλεχος τοῦ Κ.Κ.Ε. καὶ ἀργότερα τῆς Ἀριστερᾶς Κομμουνιστικῆς Ἀντιπολίτευσης, δημοσίευσε τὸν πρῶτο τόμο τῶν «Ἀναμνήσεών» του.

Ὁ Α. Στίνας ἐξιστορεῖ, μὲ τὸ δικό του τρόπο ἀνάλυσης, τὰ γεγονότα ποὺ καλύπτουν τὴν ἱστορία τοῦ ἑλληνικοῦ ἐργατικοῦ κινήματος ἀπὸ τὸν 1ο Παγκόσμιο Πόλεμο ἕως τὸ ξέσπασμα τοῦ 2ου Παγκοσμίου Πολέμου.

Ἡ μαρτυρία του εἶναι μιὰ σημαντικὴ συμβολὴ γιὰ διάφορα γεγονότα καὶ περιστατικὰ αὐτῆς τῆς περιόδου.

Ταυτόχρονα ἀντανακλᾶ τὴν δικιά του ἰδεολογικὴ ἐξέλιξη ποὺ εἶναι χαρακτηριστικὴ ἑνὸς γενικότερου ρεύματος ἰδεῶν στὸ διεθνὴ καὶ ἑλληνικὸ χῶρο.

Ἡ ἐξέλιξη αὐτὴ ἐπηρεάζει καταφανῶς τὴν ἑρμηνεία ποὺ δίδεται ὁρισμένων γεγονότων καὶ προσώπων, καὶ πάνω στὴν ὁποία οἱ ἀντιρρήσεις ἄλλων θἆναι πολλὲς καὶ ἔντονες. Περιμένουμε τὴν ἔκδοση καὶ τοῦ 2ου τόμου τῶν «Ἀναμνήσεων» τοῦ Α. Στίνα γιὰ μιὰ καθολικὴ κριτικὴ τοῦ ὅλου ἔργου.

Ἕνα ποίημα τοῦ Ἀπ. Σπήλιου

Στὸ ἀξιόλογο τελευταῖο τεῦχος τῆς «Καινούργιας Ἐποχῆς», ὁ Γιάννης Γουδέλης δημοσιεύει μὲ δικά του ἐνδιαφέροντα σχόλια, ἀνέκδοτο ποίημα τοῦ Ἀ. Σπήλιου, ἐπὶ μεγάλο διάστημα χρονογράφου στὸ «Ριζοσπάστη» καὶ τελευταῖα στὴν «Αὐγή». Ὁ Ἀ. Σπήλιος, ποὺ πέθανε πέρισυ, ὕστερα ἀπὸ μακρυὰ ἀγωνιστικὴ ζωή, ἔγραψε τὸ ποίημά του τὸ 1975. Τὸ ἀναδημοσιεύουμε σὰν χαρακτηριστικὸ τόσο τῆς δικιᾶς του ἰδεολογικῆς ἐξέλιξης ὅσο καὶ κείνης γενικότερα, παλιῶν ἀγωνιστῶν τοῦ Κ.Κ.Ε. καὶ τοῦ Ε.Α.Μ.:

Η ΠΡΟΔΟΜΕΝΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ

«Ὁ πλάνητας χωρὶς διαβατήριο»

— Φύγε, φύγε καταραμένε Ἀσμοδαῖε!
— ἤτανε δλέπετε καὶ Ἑβραῖος
ὁ Λέων Νταβίντοβιτς Μπρονστάϊν
ὁ ἐπιλεγόμενος Τρότσκι.
Τρεῖς ἄνθρωποι μὲ ψευδώνυμο
ἄλλαξαν τὴν ὄψη τοῦ κόσμου
στὸν αἰώνα τὸν Εἰκοστὸ
Λένιν — Τρότσκι — Στάλιν.
Ὁ πρῶτος
ἔκανε τὴ μεγαλύτερη ἐπανάσταση τῆς Ἱστορίας.
Ὁ δεύτερος — δίπλα του — τὴ στέργιωσε μὲ τὸν Κόκκινο
Στρατό.

῾Ο τρίτος,
ὁ ᾿Ιωσήφ Βησσαριόνοβιτς Τζουγκασβίλι
— τὸ «Στάλιν ὁ ἀτσαλένιος» ἔχει ἐκπέσει —
τὴν πρόδωσε καὶ τὴν παράχωσε
κάτω ἀπὸ ὄγκους θερμιδωριανισμοῦ,
γραφειοκρατίας,
προσωπολατρείας — θεοποίησης,
ἐγκλημάτων καὶ τυραννίας·
ἦταν ὁ μεγαλύτερος τύραννος τῆς ῾Ιστορίας
— τύφλα νἄχουν μπροστά του ὁ Ταμερλάνος κι ὁ Τσέγκις Χάν —
ἦταν ὁ στυγνότερος τύραννος τῆς ῾Ιστορίας
τῶν μοντέρνων Καιρῶν.
Κάτω ἀπὸ τὰ γρανάζια του
— θυμηθεῖτε τὸ ὁμώνυμο φίλμ τοῦ Τσάπλιν —
ἔχουν συνθλιβεῖ συνειδήσεις καὶ ἀνθρώπινα κορμιὰ
ἑκατομμύρια ἑκατομμυρίων.
Οἱ ἐπίγονοι
τὸν ἀποκαθιστοῦν σιγὰ - σιγὰ
ὅπως ἀρχαιολόγοι ξανασυναρμολογοῦν
τὰ θραύσματα μιᾶς σπασμένης Μούμιας.
Βλαντιμίρ ᾿Ιλίτς Λένιν,
τί τὴν ἔκαναν τὴ μεγαλύτερη ἐπανάσταση τῆς ῾Ιστορίας
ποὺ δημιούργησες;
Πρόλαβες καὶ πέθανες
στὰ 54 σου χρόνια,
ἀλλιῶς
θὰ πέθαινες σ᾿ ἕνα ἀπὸ τὰ ἀναρίθμητα
σταλινικὰ στρατόπεδα,
ἂν δὲν περνοῦσες καὶ σὺ ἀπ᾿ τὶς Δίκες τῆς Μόσχας
κατηγορούμενος — γιὰ δεύτερη φορὰ στὴ ζωή σου —
γιὰ «πράκτορας τῶν Γερμανῶν»·
τὴν πρώτη φορὰ οἱ κατήγοροί σου τσαρικοί,
τὴ δεύτερη φορὰ σταλινικοὶ
καὶ ὁ διαβόητος εἰσαγγελέας Βισσίνσκυ.
Ναντέζντα Κονσταντίνοβα Κρούπσκαγια
συντρόφισσα τοῦ ᾿Ιλίτς,
γιατί δὲν μίλησες;
Μαξίμ Γκόρκι,
γιατί δὲν μίλησες;
᾿Ηλία Ἔρεμπουργκ,
γιατί δὲν μίλησες;
Βλαδίμηρε Μαγιακόφσκυ,
γιατί αὐτοκτόνησες;
— οἱ εὐαίσθητες κεραῖες
τῆς ποιητικῆς μεγαλοφυΐας σου
σὲ προειδοποίησαν γιὰ τὸ ἐπερχόμενο ἔρεβος.
Κι ἔρχομαι σὲ σένα
Λέων Νταβίντοβιτς Μπρονστάϊν,
ἐσένα
τὸν ἐπικατάρατο, τὸν ἀνέστιο,
τὸν κυνηγημένο σ᾿ ὅλο τὸν Πλανήτη·
«ὁ πλάνητας χωρὶς διαβατήριο»
σὲ ὀνόμασε ἕνας Γάλλος ἀριστερὸς συγγραφέας.
«Δίπλα στὸ σκήνωμα τοῦ Λένιν
ἂν ἔπρεπε νὰ ὑπάρχει κάποιος
ἰσάξιός του
αὐτὸς εἶναι ὁ Τρότσκυ»,
ἔγραψε ὁ Ἄγγελος Τερζάκης.
Λέων Νταβίντοβιτς Μπρονστάϊν
τί τὴν ἔκαναν τὴ Ρούσικη ᾿Επανάσταση
ποὺ τὴ στέριωσες μὲ τὸν Κόκκινο Στρατὸ
ἐσὺ ὁ δημιουργός του;
Στὴν ἀρχὴ ὁ Γεωργιανὸς μὲ τὰ
κίτρινα μάτια
δὲν τόλμησε νὰ σὲ ξεμπερδέψει.
Σ᾿ ἔστειλε ἐξόριστο στὴν Ἄλμα - Ἄττα
στὴν ἄκρη τοῦ κόσμου·
ἔπειτα σὲ φόρτωσε σ᾿ ἕνα καράβι
καὶ σ᾿ ἔστειλε στὴν Τουρκία.
῾Η «᾿Εργατικὴ» κυβέρνηση τῆς Μεγάλης Βρεταννίας
δὲν σὲ δέχτηκε.
Σὲ δέχτηκε στὰ κρυφὰ κι ἀνάκρυφα
σὲ μιὰ ἐπαρχιακὴ πόλη ἡ Γαλλία,
ἔπειτα σὲ διῶξαν κι ἀπὸ κεῖ.
Σὲ δέχτηκε ἡ Νορβηγία
ἡ «σοσιαλιστικὴ» καὶ κεῖ κυβέρνηση·
σὲ λίγον καιρὸ
σὲ φυλάκισαν στὸ ἴδιο τὸ
σπίτι σου
καὶ μὲ πίεση «διπλωματικὴ» τοῦ Τζουγκασβίλι
(θὰ κόψουμε τὶς ἐμπορικὲς συναλλαγὲς μὲ τὴ χώρα σας)
τὸν φόρτωσαν μαζὶ μὲ τὴ Ναταλία τὴ γυναίκα του
κι ἕνα ἐγγονάκι του
σ᾿ ἕνα νορβηγικὸ ἐμπορικὸ καράβι.
Εἶχε βρεθεῖ — ἐπὶ τέλους! — ἕνας
χριστιανὸς σ᾿ ὅλο τὸν Πλανήτη,
ὁ Λάζαρος Καρντένας
Πρόεδρος τοῦ Μεξικοῦ
— τιμημένο τ᾿ ὄνομά του στοὺς αἰῶνες —
καὶ τὸν δέχτηκε στὴ χώρα του.
Τοῦ παραχώρησε ἕνα σπίτι στὸ Κογιοακάν
καὶ τὸν φρουροῦσε μέρα - νύχτα.
῾Ο Τρότσκυ στὸ γραφεῖο του
ἔγραφε, ἔγραφε, ἔγραφε
— τί ἄλλο μποροῦσε νὰ κάνει; —
Κατάγγειλε τὸ Στάλιν ποὺ ἔλεγε
τοὺς σοσιαλιστὲς τῆς Γερμανίας
«σοσιαλφασίστες».
Προφήτεψε τὴν ἄνοδο τοῦ Χίτελρ στὴν ἐξουσία —
ἔγραφε, ἔγραφε, ἔγραφε·
κι ὅταν ἄρχισαν οἱ διαβόητες δίκες τῆς Μόσχας
μὲ κύριο κατηγορούμενο αὐτόν,
κατάγγελνε, κατηγοροῦσε, προειδοποιοῦσε.
Θερίστηκαν:
Ζηνόβιεφ, Κάμενεφ, Ράντεκ,
Ρύκωφ, Πρεομπραζένσκι, Μουράλωφ
— ποὺ κατέλαβε τὸ 1917 τὰ «Χειμερινὰ ᾿Ανάκτορα» —
ὅλοι ἔτυπταν τὰ στήθια τους
κι «ὁμολογοῦσαν».
Τοὺς θέρισαν ὅλους.
Κι ὁ σχιζοφρενὴς τοῦ Κρεμλίνου
ἀπόμεινε μοναχὸς
ἀπ᾿ ὅλη τὴν Κ. Ε. τῶν Μπολσεβίκων τοῦ 1917.
Μὰ ὁ Δήμιος ἀγρυπνοῦσε.
Ἔστειλε μιὰ νύχτα μιὰ ὁμάδα
ἔνοπλων σταλινικῶν τοῦ Μεξικοῦ
στὸ «φρουρούμενο» Καγιοακάν

καὶ θέρισαν μὲ πολυβόλα
τὰ παράθυρα τοῦ σπιτιοῦ.
Ὁ Τρότσκυ, ἡ γυναίκα του, τὸ ἐγγονάκι τους
γλύτωσαν — πέφτοντας αὐθόρμητα
κάτω ἀπ' τὰ κρεβάτια τους.
Στὴ δολοφονικὴ ὁμάδα
ἀνῆκε κι ὁ μεγάλος Μεξικανὸς ζωγράφος Σικουέϊρος,
μεγάλος ζωγράφος - μικρόψυχος ἄνθρωπος.
Οἱ δίκες τῆς Μόσχας εἶχαν τελειώσει
ἀλλὰ ἔμενε τὸ κυριότερο:
ἡ ἐξόντωση τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1 ἐχθροῦ.
Ἔγινε ὁ ἐμφύλιος ἰσπανικὸς πόλεμος,
τρία χρόνια λουτρὸ αἵματος,
οἱ Δημοκρατικοὶ νικηθήκανε,
ὁ Πικάσσο ζωγράφισε τὴ «Γκουέρνικα»
— ἄρατε πύλας!
Τὸ προανάκρουσμα τοῦ Δεύτερου
Παγκόσμιου Πολέμου εἶχε λήξει.
Τώρα πιὰ ἦταν ἕτοιμοι
μὲ τὸ μαχαίρι στὰ δόντια οἱ Μεγάλοι.
Ὁ Τρότσκυ ἔγραφε, ἔγραφε, ἔγραφε.
Ἔγραψε καὶ τοῦτο:
«Ἂν ὁ Χίτλερ ἐπιτεθεῖ ἐνάντια
στὸ Πρῶτο Ἐργατο - αγροτικὸ
Κράτος τοῦ κόσμου — ἐμεῖς
οἱ ἀντιπολιτευόμενοι
παρόλα τὰ ἐγκλήματα τοῦ Στάλιν
θὰ τρέξουμε νὰ ὑπερασπίσουμε τὴ Σοβιετικὴ Ἕνωση».
Αὐτὴ ἦταν ἡ τελευταία πολιτικὴ δήλωσή του
Πλησιάζουμε τὴν ἀποκορύφωση.
Ἐμφανίζεται στὸ Κογιοακάν
μιὰ Ἀμερικανίδα τροτσκίστρια.
Τοῦ παρουσιάζει ἕναν εἰκοσάχρονο
Ἱσπανο - γάλλο
— τὸ ὄνομά του ἔμεινε γιὰ πάντα ἄγνωστο.
— «Ἔχω γράψει μιὰ μελέτη καὶ θὰ ἤθελα
νὰ ἔχω τὴν τιμὴ νὰ ἀκούσω τὴ γνώμη σας».
— «Ἀφῆστε τὰ χαρτιὰ καὶ περάστε αὔριο».
Πῆγε τὴν ἄλλη μέρα,
φόραγε παλτό,
κάτω ἀπὸ τὸ παλτὸ ἕνα «ἀλπενστόκ».
Ὁ Τρότσκυ τάϊζε στὴν αὐλὴ τὰ κουνέλια του.
Πέρασαν στὸ γραφεῖο.
Ὁ Λέων ἔσκυψε στὰ χειρόγραφα
μὲ τὸ μολύβι στὸ χέρι
— τὸ μόνο ὅπλο ποὺ τοὔμεινε —
ὁ ἄλλος σήκωσε τὸ ἀλπενστόκ
καὶ τὸν χτύπησε δυνατὰ στὸ κρανίο.
Σὲ δυὸ μέρες
σὲ ἕνα νοσοκομεῖο τοῦ Νέου Μεξικοῦ
ὁ μεγαλύτερος μετὰ τὸν Λένιν
ἐπαναστάτης μαρξιστὴς τοῦ 20οῦ αἰώνα
πέθαινε.
Ὁ δολοφόνος του πιάστηκε,
τὸν δικάσαν 20 χρόνια φυλακή.
Τὰ ἐξέτισε ὅλα.
Ὅταν βγῆκε πῆγε — μέσῳ Βουδαπέστης
καὶ Πράγας — στὴ Μόσχα.
Ἐκεῖ τοῦ ἔδωσαν τὸ βραβεῖο Λένιν!

Κάτω ἀπὸ τὶς ἱερὲς σκιὲς τοῦ Μάρξ καὶ τοῦ Ἔνγκελς
παραταχτεῖτε — τιμητικὴ φρουρὰ —
οἱ Δεκεμβριστές,
οἱ Κροπότκιν,
οἱ Ναρόντνικοι,
οἱ Ρῶσοι Σοσιαλδημοκράτες,
οἱ Μπολσεβίκοι,
ἡ Ρόζα Λούξεμπουργκ,
ὁ Μάρτωφ, ὁ Πλεχάνωφ, ἡ Βέρα Ζασούλιτς,
ὁ Σβερντλώφ, ὁ Ντερζίνσκι,
ὁ Μάο Τσὲ - Τούνγκ,
ὁ Τίτο,
ὁ Ἀλέξανδρος Ντοῦμπτσεκ,
ὁ Χό Τσί - Μίνχ.
Παραταχτεῖτε,
περνᾶ ὁ μεγαλύτερος κατατρεγμένος τῆς Ἱστορίας,
Τρότσκυ ὁ ἀλύγιστος,
καὶ σὺ
Βλαντιμίρ Ἰλίτς Λένιν
στάσου ἐπικεφαλῆς
τῆς τιμημένης φάλαγγας.

19 Μαΐου 1975
ἡμέρα Δευτέρα

ΑΠ. ΣΠΗΛΙΟΣ

Ἡ καμπάνια γιὰ τὴν ἀπελευθέρωση τοῦ Ἀχμὲτ Μπὲν - Μπελλᾶ

Καὶ στὴ χώρα μας ἀναπτύσσεται ἡ καμπάνια γιὰ τὴν ἀπελευθέρωση τοῦ Ἀχμέτ Μπέν Μπελλᾶ, ποὺ σὲ λίγες μέρες θ' ἀρχίσει τὸ 13ο ἔτος τῆς αὐθαίρετης, σκανδαλιστικῆς φυλάκισής του ἀπὸ τὸ καθεστὼς τοῦ Μπουμεντιέν, χωρὶς δίκη, χωρὶς δικηγόρους, χωρὶς ἐπισκέψεις, σὲ πλήρη ἀπομόνωση.

Στὸν κόσμο ὁλόκληρο αὐτὸ τὸ χρόνο συντονίζονται οἱ προσπάθειες γιὰ νὰ ἐπιτευχθεῖ, ἐπὶ τέλους, ἡ ἀπελευθέρωσή τους.

Μεταξὺ τῶν Ἑλλήνων, ποὺ συμπαραστέκονται τὴν «Διεθνὴ Ἐπιτροπὴ γιὰ τὴν Ἀπελευθέρωση τοῦ Ἀχμέτ Μπέν Μπελλᾶ», ἀναφέρουμε τὰ ὀνόματα τοῦ Μανώλη Γλέζου, τοῦ Στάθη Παναγούλη, τῆς Ἑλένης Καζαντζάκη, τοῦ Χρ. Ἀργυρόπουλου, τοῦ Παναγιώτη Κανελλάκη, τοῦ Σπύρου Παπαδαντώνη, τοῦ Στ. Χατζημιχελάκη, τοῦ Γ. Γρινιάτσου, τοῦ Ἀ. Δραγάτση, τοῦ Ἀχ. Γρηγορογιάννη, τῆς Μαρίας Μπέκετ, τοῦ Νίκου Κάλας καὶ πάρα πολλῶν ἄλλων, διανοουμένων, καλλιτεχνῶν, πολιτικῶν, ἐκκλησιαστικῶν καὶ ἀγωνιστῶν τοῦ ἐργατικοῦ κινήματος, κάθε πολιτικῆς ἀπόχρωσης.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

Τὸ «Γιὰ τὸ Σοσιαλισμὸ» εἶναι ὄργανο δυνάμεων τοῦ ἐργατικοῦ κινήματος, ποὺ τοποθετοῦνται γενικὰ στὸ χῶρο τοῦ Ἐπαναστατικοῦ Μαρξισμοῦ.

Ποὔχουν δηλαδὴ ἕνα ξεκάθαρο ἀντιϊμπεριαλιστικό, ἀντικαπιταλιστικὸ καὶ ἀντιγραφειοκρατικὸ σοσιαλιστικὸ πρόγραμμα καὶ θεωροῦν ὅτι ὁ ἀπαραίτητος σοσιαλιστικὸς μετασχηματισμὸς τῆς Ἑλλάδας, καὶ κάθε χώρας, θἆναι ἀποτέλεσμα τῆς ἀναπόφευκτης, σὲ μιὰ ὁρισμένη στιγμή, δυναμικῆς ἀναμέτρησης μὲ τὴν ἔνοπλη ἀντίσταση τῆς ἀντίδρασης, καὶ ἑπομένως ἀποτέλεσμα ἑνὸς ποιοτικοῦ πηδήματος, ἀπὸ μιὰ ἐξελιχτικὴ γιὰ ἕνα διάστημα πορεία στὴν νικηφόρα ὁλοκλήρωση τῆς Ἐπανάστασης.

Ἐπιπλέον δυνάμεων ποὺ θὰ χαράζουν μιὰ ὀρθὴ μεταβατικὴ ταχτικὴ τόσο ἀπέναντι στὸ ταξικὸ κίνημα τῆς χώρας, ὅσο καὶ γιὰ τὴ νικηφόρα ἔκβαση τῆς πορείας πρὸς τὴν Ἐπανάσταση, ἔξω ἀπὸ κάθε σεχταριστική, «μεσσιανικὴ» νοοτροπία καὶ πραχτική.

Τὸ «Γιὰ τὸ Σοσιαλισμὸ» ἀγωνίζεται γιὰ ἕνα Σοσιαλισμὸ βασιζόμενο στὴν αὐτοκυβέρνηση, τὴν αὐτοδιαχείρηση, τὴν αὐτοτέλεια τῶν ἐργαζομένων μαζῶν, σ' ὅλους τοὺς τομεῖς καὶ σ' ὅλα τὰ ἐπίπεδα, σοσιαλισμὸ βασικὰ ἀντίθετο στὸ σχῆμα τοῦ γραφειοκρατικοῦ κρατικοῦ «Σοσιαλισμοῦ», ποὺ στηρίζεται στὴν οὐσιαστικὴ ἐξουσία τοῦ «Ἐργατικοῦ» Κράτους, τοῦ «Ἐπαναστατικοῦ» Κόμματος καὶ τῶν ἐντεταγμένων σ' αὐτὰ Συνδικάτων.

Τὸ «Γιὰ τὸ Σοσιαλισμό» θὰ παραμείνει ὄργανο ἀνοικτὸ στὴν κριτικὴ ἔρευνα καὶ συζήτηση τῶν βασικῶν θεμάτων τοῦ σύγχρονου ἐπαναστατικοῦ μαρξισμοῦ, δημοσιεύοντας κάθε σοβαρὴ συνεισφορὰ πρὸς αὐτὴ τὴν κατεύθυνση, ἀπὸ ὁποιαδήποτε ἐπαναστατικὴ μαρξιστικὴ τάση, ὀργάνωση ἢ ἀγωνιστικὴ μονάδα κι' ἂν προέρχεται.